

Ukaž mi svou zabradu a já ti řeknu, jaký jsi člověk.
ALFRED AUSTIN

Poddávám se magii jako bzučení malé včelky.
EMILY DICKINSONOVÁ

PODĚKOVÁNÍ

Všem mým přátelům, kteří mě od začátku podporovali. Rebece a Cindy za jejich porozumění, za ochotu poslouchat všechno to mé žvanění a za schopnost přivést mě k nekontrolovatelným výbuchům smíchu. Colleenovi, mému zahradnímu příteli, který si se mnou počínal velmi vzorně v průběhu zahrádkářských kurzů Master Gardener – a zejména Paule, která se neustále vypytała: „Kdy už konečně napíšeš tu knihu?“ Děkuji všem za podporu a důvěru v mé schopnosti. Také díky Benovi, našemu trvalému počítačovému specialistovi, za veškerou pomoc.

Speciální dík patří mým magickým přátelům. Amy, mé čarodějnické přítelkyni, a jejím dětem. Scottovi, s vděčností za poskytnutí knihovny. Mickie a jejím dcerám, Nicol, neuvěřitelně talentované zahradní čarodějnicí. Díky za tvé přátelství, Nicol, a za pomoc při vytváření receptů pro slané koupele.

Také bych chtěla poděkovat dámám z Llewellynu: editorkám nového vydání, Megan Artwoodové; mé redaktorce Becky Zinsové; a Kerigwen za skvělou uměleckou práci.

Mé rodině za trpělivost v průběhu mé práce na této knize. Velmi oceňuji jejich klid, zatímco já seděla u starého počítače, zoufale na něj kličela a poté se potýkala s dalším problémem, když jsem si koupila nový počítač a snažila se na něm naučit pracovat. Láskyplná pochvala patří mým dvěma náctiletým synům za jejich neutuchající zájem o průběh práce, pomoc při nekonečném boji s počítačem a za stále povzbuzování a nadšení. Mé kouzelné dcerce Kat, k níž cítím velkou lásku. Děkuji ti za

to, že jsi mě přiměla k napsání pohádkové kapitoly, opatrné šoupání žid-
lí a pomoc při vytváření veršů.

Konečně, mému manželovi Kenovi. Strávila jsem s ním nádherných
dvacet let. Za to, že mě dokáže rozesmát v těch nejnepříhodnějších chví-
lích a za vytvoření báječné, hlasité, bouřlivé a šťastné rodiny. Miluji Tě.
Díky za tvou stálou důvěru... v obě – mě i magii.

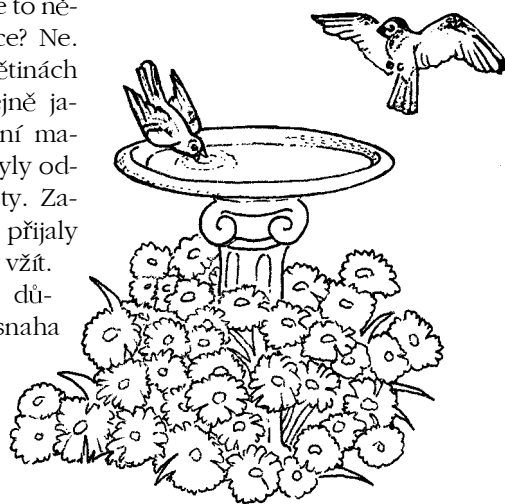
*Vše v přírodě nás neustále vyzývá k tomu,
abychom byli tím, kým skutečně jsme.*
GRETEL EHRLICHOVÁ

PŘEDMLUVA

Představte si na chvíli laskavou čarodějnici, která žije v chaloupce obklopené květinami. Zahrady čarodějnic jsou místa, kde je ráno oslavováno a slunečnice nakukují do soukromí za okolními ploty. Růže se pnou po ručně vyrobených pergolách, kouzelným bylinkám a květinám se společně daří na prosluněných místech. Někde vzadu, pod starými stromy, nabízí stín zahrady klidné místo a ochranu před letními horky.

Ach... předměstský pohanský mýtus. Někde jsem četla, že tento obraz je již dávno přežitý, romantizovaný a nerealistický. Ale popravdě – je naprosto reálný a vše je to pravda. Trvám na tom. Upřímně. Jsem jedna z těch čarodějnic, které jsou pokládány za předměstský výmysl. Jsem zahradní čarodějnice.

Zahradní čarodějnice? Je to nějaká nová, neznámá tradice? Ne. Učení o bylinkách a květinách pochází ze starověku, stejně jako praxe vytváření vlastní magické zahrádky. Zahrady byly od pradávna potěšujícími místy. Zahradní čarodějnice přesně přijaly tuto teorii a snaží se do ní vžít. Kouzelné zahradnictví je důvěrný přístup k přírodě a snaha začlenit ji zpět do světového náboženství.

Jak poznáte, že jste zahradní čarodějnicí? Ukazatele jsou velmi dobře definovatelné. Zažíváte nervózní chvění při pohledu na zahradu nebo ve chvíli, kdy ucítíte její vůni? Jste fascinováni tradicemi týkajícími se pěstování rostlin a legendami o nich? Užíváte si pěstování vlastních bylinek a květin? Těm, kdo odpověděli ano a těm, kdo se v budoucnu chtějí zabývat čarodějnou zahrádkou, můžu pomoci nalézt cestu.

Chtěla bych vás pozvat do světa zahradní čarodějnice – do svého světa. V této knize najdete nápady, tipy a praktické rady pro magické i obyčejné zahradnictví. Můžete zde najít rádce zahradních čarodějnic, recepty, tradice, sezónní dovednosti a nápady na jednoduchou oslavu sabatu, kterou si můžete užít s celou rodinou.

Kdo vlastně jsem, že se odvažuji psát o kouzelném zahradnictví? Jaká je má kvalifikace? Jmenuji se Ellen Dunganová. Žiji s manželem a našimi třemi dětmi v Missouri. Mám za sebou mnoho let praxe v lesní školce a zahradním centru a příležitostně se věnuji také úpravám krajiny a zahradní architektuře. V roce 2000 jsem získala titul v zahradnictví na univerzitě v Missouri.

Vážně jsem se začala zabývat studiem magie koncem osmdesátých let. Iničiaci do hnutí Wicca jsem podstoupila za úplňku v průběhu noci svátku Samhain (Halloween). V minulosti jsem se účastnila na dění ve vybrané výcvikové skupině, poté jsem zorganizovala a byla členkou otevřeného ženského kruhu. V současné době jsem členkou kruhu starších členů hnutí Wicca a jejich rodin.

Před mnoha lety, když jsem začala praktikovat čarodějnictví samostatně, narazila jsem na knihu, která od základu změnila můj pohled na zahradnictví. Bylo to Magické bylinkářství (Magical Herbalism) od Scotta Cunninghama. Uvědomila jsem si, že většina mých trvalek je klasifikována jako bylina. Snad ještě více překvapivý byl pro mě fakt, že několik magických bylin z Cunninghamovy knihy již roste v mé zahradě. Úžasné.

S nově nabytými znalostmi jsem udělala seznam všech svých letniček, trvalek a bylinek. To víte, jsem ve znamení Panny – jsme skutečně dobré v psaní seznamů. Poté jsem jej porovnála s Cunninghamovým výčtem – a víte co? Některé byly stejné!

Všechny tyto skvělé magické přísady jsem měla na dosah ruky. Byla jsem v ráji zahradních čarodějnic. A tak to všechno začalo...

Přestože váš příběh bude odlišný, vydejme se teď společně touto zahradní stezkou. Nemůžu se dočkat, až vám budu moci ukázat, jak zařadit malé zahradní čarodějnictví do vašeho života... od základů!

OBSAH

Poděkování.....	5
Předmluva	7
1. Co vlastně znamená pojem magické zahradničení?	13
Dědictví znalostí moudrých žen.....	17
Středověké rostliny a jejich magické schopnosti.....	18
Vám starým středověkým zahradám	19
Magie zahradních čarodějnic.....	21
Magie pokojových rostlin a čerstvých květin	22
2. Magie na vašem dvoře.....	25
Seznamte se se svou magickou zahradou	28
Kviz pro zahradní čarodějnice.....	29
Odpovědi... a více otázek	30
Stromy.....	33
Běžné magické stromy	34
Ořezávání stromů, (Fuj! To ne! Nikdy!)	38
Okouzlující rostliny na dvoře	38
Plazivé rostliny	40
Shromáždění základních pokynů – nikomu neublížit	40

3. Magie květin.....	43
BARVY KVĚTIN A JEJICH MAGICKÉ VLASTNOSTI.....	46
Květiny dvanácti měsíců	47
Kvetoucí bylinky v magické zahradě.....	49
Více než tucet čarodějných magických bylin	50
4. Řeč květin a květinový folklor	55
SLOVNÍK KVĚTIN PANÍ MARY.....	58
Lidové umění a kultura květin na venkovské zahradě.....	60
Řeč venkovských květin	61
Květiny pro dámu: bohyně a jim přiřazené rostliny	63
Uhrančivost květin : umění práce s léčivkami	64
Tussie-mussie	68
5. Okouzující zvláštní zahrady	73
Stinné kouzelnické zahrady.....	74
Čarodějný tucet stínomilných rostlin	74
Druhy stínu a návrhy pěstování	77
Květiny a listy pro měsíční zahrady	78
Stinná zahrada a jedovaté rostliny	80
Jedovaté zahradní rostliny	82
Samhain a dýňová zahrada.....	84
Čarovné truhlíky.....	87
Truhlíková zahrada kuchyňské čarodějky	88
Voňavá truhlíková zahrádka.....	88
Zeleninové kombinace	88
Kombinace rostlin ochraňujících dům	89
Kombinace na ochranu pohanské rodiny	89
Truhlík na výsluní.....	90
Okenní truhlík bílé čarodějky	90
Kombinace bílé čarodějky pro stinná místa	90
6. Luna a zahradničení, magické a astrologické načasování..	93
Lunární zahradničení je snadné	95
Lunární znamení pomáhají při specializaci	96

MĚSÍČNÍ ZNAMENÍ PRO ZAHRÁDKÁŘE	98
Čtyři úplňkové zahradní svátky	99
Měsíční bohyně a zahradničení	104
Artemis, Panna	105
Selené, Matka	106
Hekaté, Stařena	106
Magické dny v týdnu a jejich planetární shody	107
Planetární shody pro čarodějnou zahrádku	108
Lidové tradice týkající se zahrady a Měsíce	109
7. Kouzla víl	111
Zlý, hodný a ošklivý	113
Nezbední skřítki a hřbitovní hlína	114
Kouzelné rostliny a návrhy stinných a slunných zahrad	118
Čas a místo pro víly	119
Vílí kouzla a děti	121
Vílí kouzla	123
8. Řemeslo zahradních čarodějnic	127
Kouzelné pytlíčky	129
Snové polštářky	131
Recepty na okouzlující taštičky	132
Milostné kouzlo řebříčku	133
Tussie-mussie v čajovém šálku	134
Oslnivé koupací soli	135
Kouzelné květinové věnce	137
Kniha kouzelných nápadů	140
Přehled souladů mezi prvky, barvami a rostlinami	141
Krátký seznam magie týkající se kamenů a krystalů	142
Seznam kouzelných barev	143
9. Oslavy sabatu pro rodiny	145
Hromnice/Imbolc	148
Ostara/Jarní rovnodennost	150
1. Máj/Beltane	152

Letní slunovrat	154
Lughnasadh/Slavnost žní	155
Mabon/Podzimní rovnodennost	157
Halloween (Předvečer svátku všech svatých)/Samhain	158
Vánoce/Zimní slunovrat	161
10. Zahradní magie od základů	165
Příroda, nejzákladnější posvátné místo	167
Zakládání vašeho posvátného místa	168
Požehnání zahrady	169
Jak roste vaše kouzelná zahrádka?	170
Zahrabat se	172
Útok na literaturu	173
Tvorba vašeho vlastního stylu magického zahradničení	174
Psaní vašich vlastních květinových zaříkadel a kouzel	176
Gratuluji, stala se z vás zahradní čarodějnice	180
Závěrečné myšlenky	181
Zahradnický deník	182
Co dělat na jaře	198

*Kdo se skloní na místo, kde fialky kvetou,
tisíce tajemství zví.
RACHEL FIELDOVÁ*

1. CO VLASTNĚ ZNAMENÁ POJEM MAGICKÉ ZAHRADNIČENÍ?

V některých představách zahradních čarodějnic evokuje obrazy vzkvétajících, okouzlujících míst plných tančících motýlů a hrajících si dětí. Větrík svěže vane a fontánky zurčí a šplouchají. Čarodějnice žijící na tomto magickém místě pomalu popocházejí zahradou, ozářenou slunečními paprsky nebo svitem měsíce a sbírají rostliny potřebné na čarování nebo jen tak, pro jejich vůni. Fantazie? Ne. Všechny tyto věci jsou ve městě, na předměstí a samozřejmě také na venkově možné.

Zahrada, kterou jsem popisovala v úvodu, je skutečná. Popisovala jsem svoji zahradu. Předměstská magická zahrada je realitou. Můžete si ji vytvořit. Vše, co je k tomu zapotřebí, je těžká práce, odhodlání a dostatek času. K tomu je nutné přidat ještě dva velmi důležité aspekty: vás a vaši představivost.

Navštivte mě na chvíli v mé magické zahrádce. Přijďte tak, jak právě jste. Ujišťuji vás, že se nevnáším prostorem v rituálním oblečku. Stejně tak to neočekávám od vás. Jak mě najdete? Obvykle pracuji v zahradě poblíž obrovského koše plného zahradnického náčiní. Pohybují se po čtyřech, oděná v pracovním oblečení, se slunečními brýlemi na nose. Je více než pravděpodobné, že budu sázet, plít nebo odstraňovat odkvetlé stonky. Budu zřejmě ušpiněná od hlíny a ve velmi dobré náladě.

Omlouvám se za nedostatek mystiky v mém popisu, ale skutečně se nejedná o žádné drama. Jsem typ čarodějnice velmi pevně spjaté se zemí. Přátelé mě často označují za něco mezi Marthou Stewartovou a Samanthou Stevensovou. Mně to nevadí.

Projděte se kolem a vraťte se, sedněte si se mnou do stínu pod jeden z javorů. Předpokládám, že máte hodně otázek... Ta obrovská světle zelená rostlina? Je to obrovský shluk funkcí. Ano, jsou skutečně monstrózní. Líbí se vám ten stříbrný kulovitý útvar? Je to dáreček od mých dětí. Minulý rok jsem ho dostala ke Dni matek. Ta příjemná vůně? Ach... co přesně cítíte? Něco jako pomerančovou vůni? Mohla by to být monarda, nebo se jedná o kombinaci mého opalovacího krému, zeminy a spreje proti mšicím? V tom případě bych to totiž mohla být já.

Přišli jste ke mně, protože se chcete naučit něco o magickém zahradničení? Je toho mnoho, co vám chci říct a naučit vás. Ale nejdříve se mi podívejte do očí. Naše pohledy se potkají a zastaví. Usměji se, spokojeně se na vás podívám a obě se začneme smát. Teď mě nechte podívat se na vaše ruce a nedbejte přitom na hlínu, která je ještě stále na mých...

Pevně uchopím vaše ruce a otočím je, abych viděla dlaně. Ne, nehledám čáru života. Dívám se, jestli máte otevřené a milující srdce, odhodlání a silné ruce. To totiž jako zahradní čarodějnice potřebujete.

Srdce, to jsem si jistá, je v pořádku. A co se týče rukou... věřte mi. Pokud jste skutečně odhodláni vrhnout se do kouzelného zahradničení, vaše ruce brzy dostatečně zesílí.

Zahradní čarodějnice není natolik odlišná od té, která praktikuje své umění v kuchyni, neboť obě se řídí srdcem a věnují se domácí magii. Ale nenechte se zmást! Kouzelnice v kuchyni i na zahradě mají ve svém rajónu neuvěřitelnou sílu. Neodcházejte, stále hovořím o vyspělém systému magie. Nic mi nezvedne tlak tolik jako ti, kteří se vysmívají rodinným typům domácích čarodějnic.

Praktický styl čarodějnictví je zábavný a naplňující. Není nic špatného na kombinaci vychovávání vlastní rodiny a praktikování klidného magického života. Jak si představujete způsob života starých moudrých žen? Je to naprostá jistota, na kterou sázejí. V osamění, diskrétně a uvážlivě. (V minulosti to bylo tímto způsobem bezpečnější.)

K samotářskému způsobu života dospěje většina moderních čarodějnic, ať už záměrně nebo čirou náhodou. Pro některé může být velmi náročné pracovat bez podpory ostatních čarodějnic. Takováto osamocená stezka může však být také poučná. Využijte tento čas na rozšíření svých znalostí a pochopení celé zahradní magie. Vydejte se ven a zasaďte si nějaké

čochy magických bylinek
zábavné! Pro zdokonalení
kolem sebe nemu
Potřebujete jenom sam
a nejsilnější magie bývá v
soukromě.

Někteří kouzelníci je-
ší „magická kuchařka“ a
žitě přestávají vnímat. M
ná vám ještě věnují účas
ný pohled a plácnou se
do čela. Potom vám bu-
dou vyprávět, jak vzdá-
lené jsou jejich kouzel-
nické počátky v kuchy-
ni a jak dlouhou cestu
museli ujit. Nenechte se
zastařit.

Pěstování vlastních magických rostlin a bylinek je zásadní částí komplexní magie. Pravdou je, že vyspělé kouzelnictví vyžaduje více času, studia a vynaložení obrovského úsilí.

Ale všechna aktivita zaměřená na vylepšení vašich dovedností se okamžitě mnohonásobně vrátí. To odlišuje odborníka od začátečníka.

Bylinkářství samo o sobě bývá považováno za složitější magickou metodu. Je tím myšleno, že jeho ovládnutí vyžaduje více znalostí a odbornější kvalifikaci. Může trvat měsíce, než budou vaše bylinky připraveny ke sklizni. Kouzelné bylinky mají své vlastní energie, a až při dosažení vnitřního souladu jsou účinné. Tento stav vyžaduje disciplínu, trpělivost a schopnost využívat jejich energii efektivně. Zamyslete se nad tím.

Většina čarodějnic je tak dychtivá po nových kouzlech, že často přehlédnou ta samozřejmá. Vůbec se nejedná o nové typy kouzel, je to magie sama o sobě. Vaše magie. Každého člověka láká jiný typ magie – musí vám totiž dávat vnitřní smysl. Pro některé z nás jsou to právě bylinky a zahradničení.

Pokud chcete použít bylinky k léčebným účelům a potřebujete z nich dostat co nejvíce energie, jakým způsobem bude nejlepší je získat? Co myslíte? Sušená levandule, kterou si objednáte přes internet? Kdo ví, jakou chemikálií byla ošetřena? Nebo jak je stará? Nebo kolik lidí ji drželo v ruce?

Porovnejte takovouto květinu s doma vypěstovanou levandulí nebo řebříčkem, o které jste se sami starali. Přidejme ještě informaci, že ta vaše byla zasazena ve té fázi měsíce, která odpovídá požadovaným účinkům. Souhra s astrologií je zásadním aspektem kouzelného zahradnictví. Detailně se tomuto tématu budu věnovat v kapitole 6.

Není nic lepšího než vyrobit si – v našem případě vypěstovat – své kouzelnické nástroje sám. Když se o ně staráte, abstrahují totiž vaši vlastní energii a jsou potom také mnohem účinnější. Přesně to samé platí o bylinkách a květinách: přijímají vaši energii, kdykoliv se jich dotknete. Poté stačí celou nasbíranou energii správně nasměrovat a využít.

Zahradní čarodějnice a přírodní kouzelníci můžou klidně bydlet ve městě a pracovat v městských zahradách, ale i být na předměstí a na svém dvorku pouze „víkendovým válečníkem“. Důležité je, aby člověk pracoval s květinami, ať už jsou v květináčích a truhlících na balkóně, na dvorku nebo na farmě. Vůbec nezáleží na místě. A záleží na kvalitě vypěstovaných květin, ne na jejich množství. Cílem našeho snažení musí být spojení s přírodou. Zdá se vám to zajímavé? Skvěle! Vyhrňte si rukávy a připravte se na práci.

Byliny a rostliny hrají zásadní roli ve folkloru a tradici všech národů. Jejich tajemnost a neuvěřitelná síla vyléčit mysl i tělo nás odnepaměti fascinuje a utvrzuje v našem spojení s přírodou. Zahrada je místem, které v nás vyvolává touhu odhalit magii, mystéria a všechna neočekávaná překvapení spojená s přírodou. Zahrada nám bude naslouchat a odpovídat, přinášet slávu i zklamání. Dokážete si představit, co všechno se člověk může naučit od přírody, když si jen tak v tichosti sedne do trávy a začne naslouchat všemu kolem sebe? Odhalíte mnoho tajemství a obdržíte potřebné lekce. Je to velmi dobré místo pro začátek, ale nezůstaňte jen u něj.

Teď si zkuste představit, kolik dalších znalostí na vás čeká, když se pustíte do práce a ušpiníte si ruce od hlíny. Jako zahradníci, ať už magičtí nebo světší, kultivujete spolu s rostlinami také svou duši, vnímavost k okolí. Pokud se naučíte naslouchat zemi a její magii, rázem porostou vaše magické schopnosti i síla. „Mocně kráčet“ znamená pohybovat se v rytmu přírodních sil, sil samotné Země. Dospět k tomuto bodu je velmi důležité pro další rozvoj vaší osobnosti v zodpovědnou čarodějnici a optimistického opatrovníka pokladů Země.

Všem nespoutaným čarodějnicím, těm nejnoblesnějším dámám.

Všem jejich košťatům a slzám.

Jejich rozbívené slzy ať rychle pomínou.

WILLIAM BUTLER YEATS

DĚDICTVÍ ZNALOSTÍ MOUDRÝCH ŽEN

Historie bylinkářství se píše již odpradávná, kdy naši předci objevili účinky různých rostlin na své zdraví. Jiné rostliny byly zase zajímavé vůní, krásou, možností využít je k získání barviva nebo měly vynikající chuť.

Není tedy překvapení, že květinám byly přiřítány síly dobra nebo zla, a že se tak stávaly všeobecně uznávanými symboly a uctívanými znameními. Jednalo se zejména o stromy, neboť většinou rostly po několik generací. Většina rostlin pokládáných za magické byla spíše používána jako léčiva a nebyla běžně konzumována.

Vzhledem k paralelní existenci magie, víry, biologie, medicíny, botaniky a filozofie došlo ke vzniku rituálů kolem sklízení a použití bylinek a rostlin všeobecně. Za účelem dosažení většího účinku začaly být

sklizeny v určitém ročním období nebo dokonce v dané fázi měsíce. Opatrovnice těchto znalostí byly první čarodějnice, moudré ženy.

Dědictví znalostí těchto moudrých žen nám vštěpuje lásku a úctu k Zemi. Naučili jsme se od nich mnohé o skrytém významu místních názvů rostlin, legendách o stromech, orientaci podle astrologie, zázračích přírody a také jsme objevili zvířata žijící v zahradě.

Obvykle žila čarodějnice v osamění a ve vesnici byla pokládána za vizionářku a moudrou ženu. Z její zahrádky pocházely amulety a talismany pro celé okolí. Některé byly také porodními bábami a užívaly přitom svá kouzla. Šeptaly kouzelná zaříkávadla zaručující lásku, zdraví, prosperitu a bohatou sklizeň.

Jak víme o jejich praktikách? Jaké druhy květin pěstovaly? Na tuto otázku neexistuje stoprocentní odpověď, ale já mám dobrý nápad, jak se jí dopátrat. Musíme se pokusit najít pravdu mezi nepříliš pozitivním historickým pohledem na tyto ženy a jejich moderním protějškem.

STŘEDOVĚKÉ ROSTLINY A JEJICH MAGICKÉ SCHOPNOSTI

V historii s sebou rostliny pěstované čarodějnicemi nesly cosi zlověstného. Jde například o náprstník a rulík zlomocný. Bolehlav, oměj šalamounek a tis se svými bobulkami jsou rostliny krásné a zároveň velmi toxické. Naneštěstí byly právě z tohoto důvodu čarodějnice obviňovány z trávení lidí. Je to hloupost! Četla jsem knihu o zahradničení a o bylinkách, ve které byly jen všechny jedovaté byliny označovány jako „čarodějnické“. Jak omezené je myšlení některých lidí a jak nespravedlivě přistupují k neznámému.

Můžete se zamyslet nad tím, kdo by v dnešní době takové rostliny pěstoval? Když vejdete do obchodu se seznamem plným takových květin, budou se na vás dívat velmi podezíravě. Jednou se to v práci stalo také mně. Poté, co jsem přestala zírat s otevřenými ústy, vytvořila jsem této zákaznici seznam doporučené literatury a krásně si s ní popovídala (mé děti by vám vysvětlily, že jsem jí dala přednášku) o možnostech magického zahradničení a starověkých kouzelných rostlinách.

Ano, mnoho běžně dostupných rostlin a křovin je jedovatých. O něk-

terých to většina z nás ani neví, jako například o azalkách, konvalinkách a povijnici nachové. Pokud máte doma malé děti či domácí mazlíčky, věnujte tomuto tématu velkou pozornost. Splníte tak svůj domácí úkol.

Já jsem kontaktovala botanickou zahradu v Missouri a požádala je o seznam jedovatých rostlin. Můžete také zavolat nějakému odbornému zahradníkovi ve vašem okolí nebo kontaktovat nejbližší univerzitní pracoviště. Ta se ale většinou věnují zejména produkci mimo vlastní zemi. Proto si vyhledejte v telefonním seznamu třeba místní agenturu pro ochranu přírody, odbor životního prostředí, případně pobočku či kancelář nějaké botanicky orientované univerzitní fakulty, a pokud se věnují i vaší oblasti, požádejte je o zaslání potřebných informací. Nápomocna vám může být také kapitola 5 této knihy, kde se v krátkém seznamu zmiňují o nejčastějších jedovatých rostlinách.

Tradice a řemeslo jsou sice důležité, musíte však také použít značnou dávku selského rozumu. Všichni samozřejmě prahneme po atmosféře, kterou vyvolává tradice a chceme vědět o starých zahradních kouzelnících skutečnou pravdu. Jaké druhy rostlin pěstovaly? Pamatujete si možnosti, které jsem zmiňovala? Věřte nebo nevěřte, odpovědí se nám dostane prostřednictvím zkoumání středověkého zahradnictví.

VÁM STARÝM STŘEDOVĚKÝM ZAHRADÁM

Středověké zahrady nebyly tak odlišné od našich dnešních, ať již kouzelných nebo obyčejných. Uvědomte si, že to byly pracovní zahrady. Z jedné takové žila celá rodina. Ovočné stromy rodily třešně, hrušky, švestky a jablka, ovoce ve středověku nejvíce oblíbené. Ze zeleniny to byla zejména červená řepa, ředkvičky, fazole, hlávkové zelí a mrkev.

Bylinky jako děhel andělíka a levandule byly pěstovány jako léčiva, koření či aromatické přísady. Děhel andělíka je vysoce aromatická bylina, které byla přisuzována andělská moc a byla nošena jako amulet na ochranu proti zlým silám. Z hlediska astrologie má spojitost se sluncem. Její stonky a semínka byly používány jako ochucovadla a lodyha byla kandována. Tato rostlina se také pěstovala pro své aromatické látky, získávané z květů a listů. Ty byly používány do parfémů či různých smě-

sí. Ve vaší domácí magii můžete využít přírodní síly tkvící v děheli andělice jako léčebného nebo ochranného prostředku.

Levanduli lidé pěstovali nejen pro její vůni, ale také jako léčivo. Olej získávaný z této rostliny má silné dezinfekční a antibakteriální účinky. Byl používán na všechny řezné rány, infekční onemocnění a nachlazení. Aroma levandule bylo v tradiční medicíně používáno proti bolestem hlavy a na zamaskování nepříjemných pachů. Levandule byla a stále je velmi žádanou přísadou do různých aromatických směsí a kosmetických přípravků. Má planetární návaznost na Merkur a může být použita ve všech kouzlech týkajících se lásky, štěstí a klidu.

Růže je symbolem lásky a tajemství. Tradičně je bílá růže spojována s měsícem, červená s Jupiterem a jasně růžová náleží Venuši. V dřívějších dobách byly okvětní lístky růží používány na léčení častého churavění. Okvětní lístky byly přidávány do salátů, byl z nich vyráběn sirup, konzervanty a ocet. Také se používaly jako přídatné látky do mýdel a kosmetiky. Růžová voda se hodila jako koření do omáček a sladkých jídel. Olej lidé používali na léčení rozpraskané pokožky a samozřejmě také do parfémů.

Dalšími ve středověku běžně užívanými bylinami byla divizna, fenykl, řebříček, máta, vratič, rozmarýn, petržel, šalvěj, kopr a tymián. Všechny se k mému velkému nadšení pěstují i dnes jako magické rostliny. Některé typy ve středověku oblíbených rostlin jsou dodnes populární. Jedná se zejména o kosatce, lilie, mák, pivoňky, orlíčky, stračky a fialky.

Znáte fialky, ty nádherné malé kvítky, které vyskočí z vašeho trávníku a na jaře tvoří přímo koberce? Naneštěstí jsou dnes považovány za plevel, přestože mají mnoho magických vlastností: ovlivňují zejména lásku, štěstí a pohádkovou magii. Rozkvetlá fialka je poslem jara a její planetou je Venuše. Začala se pěstovat pro svou vůni a barvu a doposud je přidávána do kosmetických přípravků, nápojů a sirupů. V antickém Řecku byla považována za symbol plodnosti a úrodnosti. Fialka patřila také mezi oblíbené přísady do parfémů ve viktoriánské Anglii a byla zbožňována zejména pro okouzlující nafialovělý malý kvítek.

Dnes můžete nasbírat kytici fialek, jemně je omýt a nasekat do salátu. Nebo je osušit, vložit do moučkového cukru a dát do mrazáku. Dají se tak použít jako nádherná dekorace dortů. Další zajímavou možností je vložit je do klasických mističek na výrobu ledu, zalít vodou a zmrazit. Ozvláštíte tak velmi netradičním způsobem chlazené nápoje na zahradní párty. Fialky jsou často velmi oblíbenou květinou malých dětí a je vždy dobré vymezit jim alespoň malý kousek ve vaší zahrádce.

Podívejte se ještě jednou na seznam středověkých bylin. Mnoho z nich je možné snadno sehnat i dnes ve vylepšených moderních odrůdách. Kde je najdete? Zajděte do pěstitelské školky či zahradního centra. Je to tak jednoduché. Magické rostliny jsou opravdu všude.

MAGIE ZAHRADNÍCH ČARODĚJNIC

V dnešní době zahrnuje zahradní čarodějnictví práci s přírodními objekty jako jsou stromy, květiny, sazenice, kameny a minerály. Zahradní čarodějnice či lidé s magickými schopnostmi žijí svůj život oslavováním sil přírody, v naprostém souladu se střídáním ročních období. Sami si pěstují všechny byliny a rostliny a udělují ostatním potřebné rady. Dary od těchto lidí jsou vždy doma vypěstované či ručně vyráběné.

Jaké schopnosti zahradních čarodějnic se naučíte? Tato kniha zahrnuje praktické tipy pro magické zahradnictví a také návrhy kouzelných rostlin. Najdete zde několik seznamů kouzelných bylin, stromů a rostlin, které jsou velice nenáročné na pěstování a s nimiž můžete velice rychle dosáhnout zahradnického úspěchu. Stejně tak se seznámíte s těmi, které vyžadují prosluněné zahrady a poradím vám, jak se zachovat ve stinných magických zahradách.

Probereme spolu pohádkovou magii – chtěla bych se s vámi podělit o některé rady a příběhy. Pohovoříme o astrologii, zmíním se také o magickém působení barev, o tajemné řeči květin a celá jedna kapitola se bude týkat magie květin. Postupně vám také představím několik typů zahrad – pohádkovou, tussie-mussie¹ a dětskou Samhain².

Osvěžím vaše znalosti aromaterapie nenápadnými poznámkami ve všech kapitolách. Chci vám také poradit s čarodějným řemeslem jako takovým, se speciálním nářadím, které si můžete jednoduše sami vyrobit a ihned použít společně s magií pokojových květin a vůní čerstvých květin... Začněme s tím vším teď hned.

1) Pozn. překl.: Tussie-mussie, „mluvící kytice“ – pevně svázaná kytice z květin a bylin.

2) Samhain je původní keltský svátek slavený v noci z 31. října na 1. listopad.

MAGIE POKOJOVÝCH ROSTLIN A ČERSTVÝCH KVĚTIN

Pokožové rostliny a čerstvě nařezané květiny účinkují velmi magicky. Přidejte trochu starého kouzelnického umění a vida! Velmi milý dárek je na světě.

Mezi běžně pěstované pokojové rostliny s magickými schopnostmi patří africká fialka, a to zejména pro svou spiritualitu a ochrannou funkci. Luštěnice trnitá zase dokáže absorbovat negativní energie. Kapradiny mají ochranou funkci. Břečtan má účinky na poctivost a plodnost. Aloe je pro štěstí a ochraňuje náš dům před nehodami. Fíkus má mnoho magických schopností zahrnujících také lásku, štěstí a starost o to, aby vaše rodina neměla nikdy hlad. (Neplatí samozřejmě pro rodiny s dospívajícími dětmi, neboť ty mají hlad neustále.)

Možná víte o páru, který se pokouší o miminko. Kvetoucí brambořík společně s instrukcemi, aby jej umístili do ložnice, pro ně bude naprosto ideálním dárkem. Brambořík podporuje plodnost, štěstí a touhu – naprosto ideální pro nadějně rodiče.

Trpí vaše přítelkyně rozchodem? Malý hliněný květináček plný radostně vzhlížejících macešek rozjasní její tvář. Macešky jsou zasvěcené Amorovi a přinášejí duševní klid – jsou jistým léčebným prostředkem na zklamanou duši. Na květináček můžete namalovat magické symboly – pentagramy a žluté srpkové měsíce. Pokuste se přidat symboly přátelství a zdraví nebo ještě lépe nějakou vlastní tvorbu.

Všichni víme, co symbolizuje červená růže: touhu, lásku a romantiku. Věděli jste, že magické schopnosti růží se mění s jejich barvou? Tento seznam je převzatý z tradiční mluvy barev pro mou vlastní kouzelnou zahradu. Prostudujte si ho a přemýšlejte, co byste mohla ještě přidat.

- BÍLÁ: mír, láska a nové začátky.
- ŽLUTÁ: radost a štěstí.
- ORANŽOVÁ: životní síla a energie.
- RŮŽOVÁ: nevinná láska a přátelství.
- FIALOVÁ: síla a vášeň.
- SLONOVINOVĚ BÍLÁ: romantika a stálost, mateřská láska.

Zahradní čarodějnice ustavuje své znalosti ohledně magie barev a aromaterapie vytvářením vlastních kombinací a kouzel. Například darovat nemocnému příteli několik červených karafiátů není jenom pozorné, ale také přímo magické. Proč? Červená je léčivá barva a vůně karafiátů naplňuje energii. Čerstvé karafiáty můžeme najít v široké barevné škále, dají se získat velmi jednoduše a důležité také je, že jsou finančně dostupné.

Záleží jenom na vás, jestli květiny jen tak umístíte ve svém okolí a necháte je na sebe působit, nebo efektivněji využijete jejich magickou sílu. Dávejte prosím pozor na to, aby osoba, které darujete kouzelnou květinu, chápala správně její význam a byla nakloněna magii. Pokud tomu tak není, nejedná se z vaší strany o nic jiného než o manipulaci – dávejte si na to pozor.

Vaše první kroky při hledání magických rostlin by měly určitě vést do vaší vlastní zahrady. Uvidíte, kolik toho můžete najít. Buďte kreativní. Staré čarodějnice používaly jen přísady dostupné v jejich blízkém okolí: zejména vlastní zahradu a divoce rostoucí květiny a stromy vyskytující se v okolní přírodě.

Na rozdíl od nás neměly přístup k mnoha rostlinám, které si my můžeme zakoupit. Pokud nemáte sazenici, trvalku či stromek, po kterém toužíte, můžete se vypravit do nejbližšího zahradnictví a vytouženou věc si sehnat.

Pro čerstvé květiny mimo sezónu je nejlepší zajít ke květinářce. Použijte cokoli, co je vám blízko a pro vaši peněženku dostupné. Nemusíte utratit velké množství peněz, abyste mohly začít praktikovat kouzelné zahradnictví.

Vydat se cestou zahradní čarodějnice je naprosto legitimní a smysluplné. Nemáte se vůbec za co stydět. Nejdůležitější je, aby zahradní čarodějnice věřila ve své schopnosti, byla v silném spojení se zemí a se svým vlastním přesvědčením. Pokud chcete posílit své čarodějné svaly a naučit se vyspělému čarodějnictví, bude pro vás tato cesta tím nejlepším, co by vám čarodějnický doktor předepsal.

Hranice vaší zabrady udává pouze vaše vlastní představivost.
THOMAS D. CHURCH

2. MAGIE NA VAŠEM DVOŘE

Existuje mnoho magických trvalek, jednoletých rostlin a bylin – dokonce i stromů a keřů – které jsou velmi nenáročné na pěstování. Kde je najdete? Nemusíte chodit příliš daleko; možná ne dál než na vlastní dvůr. Magické květiny nejsou jen exotické druhy, které je nemožné najít. Jsou k dispozici všude kolem nás.

Založit magickou zahrádku není vůbec složité. Může být libovolných rozměrů a úprav, ať už formálních či v chatařském stylu. Formální květinové koberce mají přesný geometrický tvar – kruhový, čtvercový, hexagonální či trojúhelníkový (představte si viktoriánskou zahradu nebo typickou výsadbu růží). Dlouhé přímé linie a hranice z živého plotu, většinou tvořeného zimozdrázem, jsou často zpracovány do specifických tvarů a vytyčují výsadbu.

Neformální koberce z květin jsou charakterizovány zakřivenými a volně se vinoucími hranicemi, náhodnými kombinacemi barev a různou výškou květin. Dobrým příkladem je anglická venkovská zahrada. Musím se přiznat, že upřednostňuji právě tuto neformální úpravu. Je to romantické a nedbalé, všechny ty květiny rostoucí tak blízko u sebe.

Tento domácí typ zahrádky zahrnuje staromódní varianty květin, které pěstovala vaše babička. Jedná se o ibišek, keře šeřku, popínavé růže, lilie tygrované – to jsou jen ty nejdůležitější. Myslíte si, že věděla o jejich magické moci? Možná vás překvapí, že šeřka představuje v řeči květin ambice. Lilie značí první lásku. Popínavé růže symbolizují vytrvalost lásky a lilie tygrované erotiku. Nádhera.

Doplňování vaší zahrádky přívěsky cinkajícími ve větru, lavičkou, cenově dostupným zahradním nábytkem nebo dokonce malou fontánou bude postupně vytvářet z vaší světské zahrádky magickou svatyni. Pořádný plot či živý plot tvořený křovinami či případně stromy oddělí vaši zahradu od okolního světa, a ona vám na oplátku poskytne útočiště pro práci čarodějnice... Vytvoříte tak vaši vlastní kouzelnou zahradu – dokážete si to vůbec představit?

Vybavuje se mi obrázek čarodějnice, prosebně spínající ruce směrem k úplňku putujícímu po obloze nad její hlavou. Větrník vonící po různých rozeznívá cinkátka v zahradě a jemně jí odfoukává vlasy z jasného a klidného obličeje.

Ve chvíli, kdy začne svůj rituál, rozprostře se všude kolem vůně kadidla a plamen svíček se lehce zatřepotá. Až na cvrkot cvrčků je celá příroda uctivě klidná, jakoby vnímala neotřesitelnou koncentraci čarodějnice...

„Ahoj, mami!“

Můj vysněný obraz se rázem rozplynul a já se snažím čelit jednomu ze svých dospívajících synů.

„Mami!“ Opakuje a já se snažím koncentrovat na to, co říká. „Potřebuji nové kopačky,“ informuje mě. Zoufale kliknu na uložit na počítači a snažím se přijít na to, kolik tak může být hodin. Už jsou doma? Kam se poděl můj den? „Co?“ Zeptám se nahlas.

Má dcera přichází v těsném závěsu za bratrem a nepřestává mluvit o průběhu dne. „No výborně,“ říká. „Ty nepracuješ.“ Probodla mě zničujícím pohledem.

Měla jsem vteřinu na odpověď a – sakra, je pryč.

Nabrala dech a zahájila kompletní přednášku o tom, co se jí dnes všechno přihodilo. Její školní brašna uhodila do stolu s nečekanou rázností. Snažila jsem se ji vnímat.

„Promiň, kolik nových složek potřebuješ?“ Zeptala jsem se.

„Mami.“ Změřila si mě dlouhým útrpným pohledem, jak to dokáže jen třináctiletá dívka, a zopakovala mi svůj vyčerpávající seznam.

„Mami, a co moje kopačky?“ Syn se pokusil obrátit řeč zpět na své téma. Dcera na něj zakřičela, aby nevyrušoval. Jeho odpověď byla krátká, drsná a... neuvěřitelně kreativní.

„To stačí,“ snažila jsem se v jejich konverzaci prosadit, ale byla jsem neúspěšná. Můj bože, začali se hádat mezi sebou.

Ach, domácí štěstí. Velice nepříjemná situace domácí čarodějnice obklopené požadavky rodiny, manžela a zaměstnání. Snažte se ukrást si alespoň trochu času pro sebe a své kouzlení kdykoliv a jakýmkoliv způsobem. Někdy musíte čekat, než se vaše malá zlatíčka uráčí odejít do postele, abyste měla chvíli klidu. Tento životní styl není pro zbabělce. Skutečně ne. Opravdu chcete zažít v životě něco vzrušujícího? Stačí tři dospívající děti.

Nemusíme vždy najít dostatek času či financí a běžet do obchodu pro magické přísady. Nebylo by to skvělé, kdyby všechny rostly na vašem dvoře? Je to možné. Začněte přemýšlet v mezích čarodějnictví u vás doma.

Nejzásadnějším důvodem pro vlastnictví zahrady je její schopnost poskytnout majiteli co nejbližší radostný kontakt se zemí, s půdou.

GERTRUDE JEKYLLOVÁ

SEZNAMTE SE SE SVOU MAGICKOU ZAHRADOU

Abych naplnila své čarodějnické řebý, jako pracující matka a čarodějnice se často obracím k těm nejjednodušším přírodním zdrojům. Má zahrada je obvykle prvním místem, kam jdu. Projděte se po zahradě a objevíte mnoho pokladů, o kterých jste neměli ani tušení. Nové lísky, prášivé šišky borovice, možná i nové pírkó nebo nádherný pupen. I můžete tyto věci včlenit do magické svou fantazii.

Všechny tyto byliny, květiny a stromy čekají na to, až si jich všimnete. Stromy ve vaší zahradě neposkytují jen příjemné stinné místo a vyšší finanční ohodnocení pozemku. Stromy jsou magické. Jsou konstrukcí nebo, chcete-li, přímo kostrou zahrady. Poskytují přirozené útočiště, jídlo a stín pro mnohá zvířata stejně jako mnoho materiálu pro zahradní čarodějnici.

Stromy jsou velmi dobrými přáteli všech čarodějnic. Jejich magická síla je dosažitelná a velmi jednoduše využitelná. Není pochyb o tom, že každý z nás má přístup alespoň k jednomu či více stromům. Jestliže ne ve vlastní zahradě, dovolím si navrhnout veřejně přístupný park.

Příroda je posvátná. To je jedna z věcí, kterou byste si měla zapamatovat hned na počátku svých čarodějnických dnů. Nejtěžší chvíle zažívám, když se snažím ostatní přesvědčit o této skutečnosti. Opusťte na pár hodin své počítače. Obnovte spojení se Zemí. Udělejte jednu jednoduchou věc, která změní váš vztah k půdě... Nevíte, co by to mohlo být? Vyjděte ven! Příroda na vás čeká. Všichni bohové jsou s vámi.

Modré sojky a kardinálové červení, nalétávající na krmítko, vám mohou mnohé objasnit. Motýli nacházející útočiště ve vaší zahradě jsou šťastní, že vás vidí. Cítíte větřík – je osvěžující, nemyslíte? Zaposlouchejte

se. Co slyšíte? Sousedovu kočku dovádějící v šantě kočičí? Ajaj, teď na mě obě mé kočky zlostně civí a chtějí, abych je také pustila do zahrady. Zhluboka se nadechněte, co cítíte? Grilované maso od sousedů? Kouř z komínu? Růže? Všimli jste si srpku měsíce na obloze při dnešním západu slunce? Není to nádhera? Využijte všech svých pěti smyslů. Jestli chcete pracovat v souladu s přírodou, musíte si být vědomi sil, které vás obklopují.

Skvělým cvičením pro začínající čarodějnici či osobu, která se chce jen obrátit zpět k přírodě, je vyjít každou noc po dobu jednoho měsíce na deset minut ven a pozorovat noční oblohu. Jestli chcete začít, když je měsíc ve fázi novu a pokračovat až do dalšího novu, je to také dobré.

KVIZ PRO ZAHRADNÍ ČARODĚJNICE

Považujeme tohle za malý domácí úkol. Ušpiníte si ruce a začnete myslet jako zahradní čarodějnice. Podívejte se na následující otázky a pokuste se je zodpovědět. Oddejte se tomu – kupte si spirálový blok za patnáct korun a napište do něj odpovědi nebo použijte prostor vymezený v zahradnickém deníku začínajícím na straně 182. Můžete tuto knihu použít také na zaznamenávání svého pozorování měsíce.

1. Na jakou světovou stranu je otočen váš dům/byt?
2. Na jaké straně vašeho domu vychází slunce, a kde naopak zapadá (zepředu, ze strany, vzadu)?
3. V jaké fázi je právě teď měsíc? (Neplatí, pokud si tuhle odpověď zjistíte a potom napíšete. Musíte ji vědět sama a být si jistá!)
4. Máte na svém dvoře stromy? Kolik? Jaké druhy?
5. Jaké druhy ptáčků se objevují u vašeho krmítka? Který z nich je nejlepší?
6. Máte na svém dvoře nějaké trvalky nebo rostliny v květináčích nebo v koších? Co jsou za? Jaká odrůda trávy roste ve vaší zahradě?
7. Jaká je ve vaší zahradě půda? Je jílovitá či hlinitá? Písečná nebo kamenitá?
8. (Prémiová otázka) Jak moc u vás klesá průměrná teplota v zimě?

ODPOVĚDI... A VÍCE OTÁZEK

Důvodem předcházejících otázek bylo donutit vás k zamyšlení. Vsadila bych se, že mnoho odpovědí znáte. A jestliže ne, o to lépe, chtěla jste se přece naučit něco nového, nemám pravdu? Důvodem pro otázky jedna a dvě je upoutání vaší pozornosti k tématu světlo a stín. Ujistit se, že vysazujete své květiny, bylinky a keře na místa, která jsou pro ně vhodná. Například: pokud byste chtěla zasadit hortenzie – kde si myslíte, že by pro ně bylo to nejvhodnější místo? Hortenziím se nejvíce daří v odpoledním stínu. Víte, kde se vlastně ve vaší vlastní zahradě nachází plný odpolední stín? Nejlepší bude podívat se ven a zkontrolovat to.

Veźmte si kousek papíru a zhruba si načrtněte mapu vašeho domova. Můžete použít také deník v této knize. Chystáte se udělat mapu stinných míst. Klid – provedení nemusí být zrovna dokonalé. Začněte v 8 hodin ráno a zakreslete všechna stinná místa, která uvidíte. Zkontrolujte svou zahradu každé dvě hodiny a zaznamenejte si, jak se stín postupně přesouvá. (Nezapomeňte si u každé změny stínu poznamenat čas.) Sledujte sluneční dráhu a přesun stínu až do 18 hodin odpoledne. Když se teď zahledíte na svou mapičku, můžete získat mnohem více informací o stinných a slunečních místech ve vaší zahradě, a podle toho sázet květiny.

Chopte se lopaty a obraťte kousek země ve vaší budoucí zahradce. Co vidíte? Budete muset hlínu poupravit? Budete potřebovat dostat nějaké organické živiny zpět do půdy, aby byly květiny podporovány v růstu, vylepšit drenáž sloužící zdravému odtékání vody, a celkově si tak zjednodušit práci s hlínou.

Co byste měla hledat? Každý metr je, co se týče složení, naprosto odlišný. Na vašem místě bych zašla do uznávané pěstitelské školky v okolí a zeptala se jich na doporučení ohledně daného typu půdy. Přisáhala bych, že vám doporučí přihnojení kompostem, humusem a na seznamu můžete najít také nějaký druh ornice. Tyto levné přísady k vylepšení půdy můžete najít ve všech zahradnických centrech po celé zemi. Pokud byste potřebovala větší množství ornice, je možné zakoupit ji ve velkém balení. Nebo se zeptejte, kolik stojí dodávka až do domu.

Nezapomeňte zapracovat tyto příměsi do půdy na vaší zahradce. Rozorejte zeminu, případně rozbijte velké kusy a zamíchejte do ní příměsi. Pokud tímto způsobem kultivujete příliš velkou plochu nebo se vám to zdá na vás až moc velké sousto, zavolejte přátelům. Použijte oradlo.

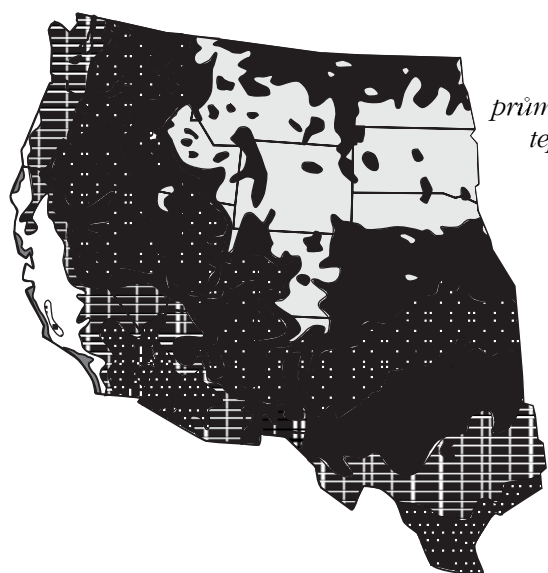

Mapa zón Aljašky a Havaje – legenda viz stranu 32

Velice vám v tomto případě urychlí práci. Pokud je to nutné, můžete si ho pronajmout. Nebo přidejte tyto příměsi do půdy starým způsobem; pomocí lopaty, motyky a hrábí.

Poslední otázka kvizu se týká klimatického pásma. Podívejte se nejdříve na následující mapy. V každém zahradnickém časopise můžete takovou najít. Mapa nám ukazuje průměrnou nejnižší teplotu ve Spojených Státech v průběhu zimy.

Rostliny mohou být charakterizovány jako mrazuvzdorné, či nikoli, podle jejich schopnosti přežít nízké teploty. Předtím, než vysadíte novou květinu, prostudujte lísteček s instrukcemi a zjistěte, jak je na tom s odolností vůči chladu. Pokud se dočtete, že minimální teploty, které snese, jsou nižší než ty obvyklé u vás, možná zimu nepřežije. Například pokud žijete v zóně 5 a květinu má na visačce napsáno 7, s nejvyšší pravděpodobností vám v průběhu zimní sezóny umrzne. To se může stát méně

Rozsah ročních průměrných minimálních teplot v jednotlivých zónách.

Zóna 1	Pod -50° F	
Zóna 2	-50° až -40°	
Zóna 3	-40° až -30°	
Zóna 4	-30° až -20°	
Zóna 5	-20° až -10°	
Zóna 6	-10° až 0°	
Zóna 7	0° až 10°	
Zóna 8	10° až 20°	
Zóna 9	20° až 30°	
Zóna 10	30° až 40°	
Zóna 11	Nad 40°	

odolným květinám nejen v zimě, ale také na jaře a na podzim, pokud se objeví nečekaně nízké teploty.

Dávejte si pozor na stín, kvalitu půdy a na to, v jaké klimatické zóně žijete. Pokud se budete těmito aspekty zabývat svědomitě, určitě dosáhnete úspěchu. Jděte na to, udělejte si domácí úkol a připravte se na zahradu.

*Ten, který pěstuje stromy,
miluje drubě namísto sebe.
THOMAS FULLER*

STROMY

Otázka číslo čtyři v čarodějnickém kvizu se týkala stromů. Jaké druhy stromů máte doma – staré javory a jilmy? Máte nějaké kvetoucí stromy, třeba planou jablůň s růžovými kvítky? Nemáte jenom jeden strom, stojící uprostřed zahrady jako opuštěný voják na stráži, že ne? Jestliže ano, určitě potřebuje společnost. Pokud nemáte žádné stromy a toužíte ozvláštnit svou zahradu nějakou dřevinou, zajděte okamžitě do zahradnictví a vyberte si. Jaký strom je magický? Nebo upřednostníte čistě ozdobný? Slibuji, každý se dokáže postarat o strom. Řeknu vám, jak na to.

Nejdříve sundejte síťovinu, která je kolem kořenového balu. Poté vykopete díru hlubokou jako kořenový bal a dvakrát tak širokou. Velice jemně vložte strom do díry a natočte ho podle potřeby tak, aby stál rovně. Promíchejte hlínu ze zahrady s hnojivem. Příhodný je i stimulant růstu kořenů; před jeho použitím si prostudujte informace na obalu. Konečně můžete opatrně zasypat kořeny připravenou směsí hlíny a hnojiva, velice jemně udusat půdu kolem nich a zalít je vodou.

Nezapomeňte neustále zalévat. V zahradnictví vám určitě poradí, kolik vody je zapotřebí. Ale pozor, použití rozstřikovače vody není správný způsob jak zalévat stromy. (Vaše tráva spotřebuje všechnu vodu ještě předtím, než se dostane až ke kořenům stromu.) Použijte konev a vylévejte ji pomalu ke kořenům stromu. Vypadá to sice primitivně, ale je to mnohem efektivnější než jakákoliv moderní technologie. Většina stromů uhynie právě proto, že byly špatně nebo dokonce vůbec zalévány.

Níže vám nabízím krátký seznam stromů a jejich magických vlastností. Nejdříve si zkontrolujte své odpovědi na kviz a dále si poznamenejte magické vlastnosti stromů, které máte doma. Snažila jsem se v tomto sez-

namu uvést stromy, které jsou nejběžnější ve všech státech USA. Pro celkový přehled doporučuji Encyklopedii magických bylin (Encyclopedia of Magical Herbs) od Scotta Cunninghama. Je to jednoduše ta nejlepší.

*Myslím, že nikdy nespátřím
báseň tak kouzelnou, jako je strom.
JOYCE KILMER*

BĚŽNÉ MAGICKÉ STROMY

JABLOŇ (*Pyrus*). Jabloň je oblíbeným stromem čarodějnic. Existuje mnoho odrůd a kultivarů jabloní. Pro průměrného zahradníka je většinou nejdůležitější praktická stránka věci, tj. aby jabloň nesla co největší ovoce a zabírala co nejmenší místo. Uživatelsky vyhovující jabloní je Golden Delicious. Často je popisována jako samoplodící a s oblibou se používá na roubování jiných jabloní. Této jabloni se velmi dobře daří v zónách 5 – 9. Jedná se také o skvělé dřevo na výrobu magické hůlky. S jabloní spojujeme lásku, zdraví a zahradní magii. Tradičním tajným způsobem, jak dát někomu vědět, že jste čarodějnice, je příčně rozříznout jablko. Semínka uvnitř jsou seskupena do tvaru hvězdy. Ovoce je ve znamení Mabonu³ a Samhainu a lásky (podívejte se na stranu 67 – kouzlo Halloweenu). Oblíbenou tradicí v naší rodině je očesat jablka v první podzimní den, v době sabatu Mabon.

VAVŘÍN (*Laurus nobilis*). Známý také jako bobkový list či vavřín ušlechtilý. Ve Spojených státech se mu nejlépe daří v zónách 8 – 10. Pokud je chráněn proti větru, dosahuje tento stále zelený strom výšky od 1,80 do 7,60 m. Květiny menších rozměrů jsou také vhodné na pěstování v květináči a je možné je krásně tvarovat. Nechte vavřín růst v průběhu léta venku a na zimu ho schovejte domů. Vavřín má nádherné výrazné zářivě zelené listy, které vypadají, jako by na sobě měly kožený povlak. Vavřín byl zasvěcen bohu Apollónovi. Bývá spojován s věštbami, poezií a léčitelstvím. Vavřínový věnec se stal symbolem výborných atletů a básníků.

BŘÍZA (*Betula pendula*). Stříbrná bříza je okouzlující a půvabný strom se stříbřitě bílou kůrou a oválnými listy. Může dosáhnout výšky 6 – 15 m

3) Pozn. překl.: Mabon byl velšský bůh.

a listy se na podzim zbarvují do nádherné žluté. Její dřevo se tradičně používá na výrobu čarodějných košťat o Vánocích či bývá využito pro symboly jara, májky. Je to také strom Bohyně. Bříza je skvělým stromem na ochranu a očistu. Zóny 2 – 7.

SVÍDA KRVAVÁ – DŘÍN (*Cornus florida*). Svída dosahuje výšky 9 m a je velmi populární v zahradnictvích. Nádherné bílé květy rozkvetou ještě před rozvinutím lístků. Lesklé, středně velké plody se objeví na podzim a ptáčci vám za ně budou velmi vděční. Spadané podzimní listí má jasně červenou barvu. Existují také růžové varianty, ale ty jsou tužší.

Dřín má rád stín. Nejlepší je stín poskytovaný jinými většími stromy nebo alespoň plný odpolední stín. (Nezajímá mě, co říkají v zahradnictví!) Většina uhynulých dřívů vrácených do jakéhokoliv zahradnictví, ve kterém jsem kdy pracovala, měla růžové květy. A důvod? Byly vystaveny přímému slunci a špatně zalévány. Pokud hledáte růžově kvetoucí strom do přímého slunce, obstarajte si raději planou jabloň. (Magické účinky tohoto stromu jsou stejné jako u jabloní. Viz výše.)

Magickými vlastnostmi dřínu jsou láska a ochrana. Pěstujte tento kvetoucí strom ve své zahradě, abyste podpořila lásku a štěstí domova. V jazyce květin značí dřín stálost. Dřín prospívá v zónách 5 – 9.

BEZ ČERNÝ (*Sambucus nigra*). Tento malý stromeček dosahuje výšky 4,5 m. Na začátku léta bývá obsypán bílými kvítky ve tvaru hvězdiček, které jsou na podzim následovány tmavě fialovými plody. Tyto malé kuličky jsou velmi bohaté na vitamín C a jsou používány při vaření. Bezinky jsou velmi oblíbeným ovocem používaným do rosolů, džemů a na výrobu vína. Bez černý je velmi oblíbeným divoce rostoucím stromem používaným v magických praktikách v mnoha zemích. Zaslíben je bohyní Matce a Stařeně. Jeho magickou vlastností je láska a požehnání. Plody a listy se používají pro ochranu a rozbití kouzel, která byla vyřčena proti vám. Pěstování bezu v zahradě vás ochrání před nešťastnými ranami osudu souvisejícími s majetkem. Zóny 3 – 8.

JILM (*Ulmus campestris*). Tento strom je známý ve spojení se skřítky a jeho lidové označení je proto Elven. Používá se zejména na udržení lásky a vysněné práce. Není ale již tak populární, jak býval, neboť v 50. letech byl téměř vyhuben nemocí holandských jilmů. Jilm vás velmi dobře ochrání před světlem. Doporučuji ho občas prořezat (prořezat, ne vytvářet elektrickými nůžkami – viz kapitola Ořezávání stromů), aby větve při silném větru nezpůsobily nějakou škodu. Zóny 3 – 10.

HLOH (*Crataegus spp.*). Ceněn je pro své četné květy, ovoce a růstové schopnosti. Hlohy jsou téměř neproniknutelné a trnité. Může být složité

najít je v moderních květinářstvích. Na vině jsou trny pokrývající kmen i větve.

JAVOR (*Acer*). Existuje několik odrůd javorů, které zahrnují následující: běžný stříbrný javor (*Acer saccharinum*), strom poskytující nádherný stín a tvořící jakousi základnu všem starým zahradám, tak jako té mé. Na podzim listy jemně žloutnou. Míza z javoru cukrového (*Acer saccharum*) se sváří a vyrábí se z ní javorový sirup a cukr. Během podzimu se listy zbarvují všemi barvami – od jasně žluté až po ohnivě rudou. Konečně můžeme zmínit také javor červený (*Acer rubrum*), jeden z prvních stromů zbarvujících své listy v Missouri na oslnivě červenou. Listy javoru jsou spojeny s láskou a úspěšnou prací. Dřevo je často používáno na výrobu kouzelných hůlek. V magii se používá na zpříjemnění situace. Zóny 4 – 8.

DUB (*Quercus spp.*). Dub je považován za krále všech stromů a může dosáhnout výšky až 33,5 m. Existuje mnoho odrůd dubu, například dub letní, dub bahenní, dub křemelák a dub zimní. Zkontrolujte, které druhy dubu budou vhodné pro vaše klimatické pásmo. Zóna 3 nebo zóny 4 – 9. (Zóny se liší podle daného typu dubu.)

Zasvěcen je Druidům a Bohu, dubové dřevo může být použito k výrobě účinné kouzelnické hůlky. Nošení malé větvičky se postará o váš dobrý osud. Žaludy fungují jako talismany zajišťující plodnost, sexuální potenci, ochranu před bouřkami a také jsou to amulety pro mladistvost a krásu.

BOROVICE (*Pinus spp.*). Borovice je jednoduše rozpoznatelná od jiných stále zelených jehličnanů, neboť její jehličí roste ve skupinkách po dvou nebo pěti jehličkách. K růstu vyžaduje plné slunce. Je stromem ochrany a peněz, mnoho kouzel týkajících se prosperity se odvolává právě na tento strom. Není to výhodné? Mnoho zelených svíček voní po borovici. Jehličí se pálí na očistění domu od nechtěných špatných astrálních vlivů a špatných vibrací. Borovice je velmi exemplární strom, který může být použit v zahradě jako zástěna nebo bariéra proti větru. Často také poskytuje skvělé místo pro ptáky a jiné živočichy. Zóny variiují podle druhu mezi 3 – 7.

JEŘÁB NEBO EVROPSKÝ JEŘÁB OBECNÝ (*Sorbus aucuparia*). Pěstovat jeřáb se skutečně vyplatí, neboť ve všech ročních obdobích přináší něco hezkého: květy na jaře, zelené listy v létě a červenavé listy na podzim. Malé oranžově červené plody ocení ptáčci na podzim i v průběhu celé zimy. Zóny 3 – 7.

Jeřáb je tradičně považován za čarodějný strom. Je to strom bohů a je zasvěcen pohádkovým bytostem. Kouzelnou sílu jeřábu umocňuje kruh

z kamenů. Všeobecně je jeřáb používán proti všem zdrojům zla. Větvička svázaná do rovnoramenného kříže propletená červenou nití je velmi silným amuletem. Plody se používají v kouzelných pytlíčcích na udržení síly, zdraví a na ochranu.

VRBA (*Salix alba*). Vrba ráda roste blízko vodních zdrojů a planetárně je ve spojení s měsícem. Právě proto se kouzelné hůlky vyrobené z vrby používají k měsíční magii. Vrba je zasvěcena mnoha měsíčním božstvům, jako například Artemidě, Lilith a Hekaté. Listy jsou symbolem lásky. Všechny části tohoto stromu – větvičky i listy – mohou být použity jako amulety chránící člověka před zlem. Zóny 2 – 9.

HABR OBECNÝ (*Hamamelis virginiana*). Tento voňavý a velmi odolný strom kvetoucí na konci zimy může dosáhnout výšky až 9 m a mít 7,5 m v průměru. Rozkvétá koncem února či začátkem března a jeho kvítky jsou žluté. Poté se v létě pokryje oválnými lístky, které se na podzim barví do jasné žluté. Habr má nejraději slunce nebo částečný stín. Je poutavým doplňkem neformální zahrady nebo senzačním výstřelkem v zalesněném prostoru. Nejvíce prospívá v zónách 3 – 8.

Vzhledem k folkloru a legendám je habr obecný stromem vzdělání, poezie, ohně, roztomilosti a plodnosti. Tradičně bývá spojován s laskavými čarodějnicemi. Jeho dřevo je často používáno na výrobu potápěčských holí.

Pro Druidy byly stromy posvátné – zejména dub a jmelí, které na něm rostlo. Druidové rozdělili rok na třináct lunárních měsíců a každému měsíci byl zasvěcen jeden strom. Jednalo se o sedm vznešených stromů Irska a my můžeme hovořit o devíti posvátných dřevích, používaných na magický oheň.

V této anonymní básni najdeme mnoho rad ohledně devíti magických stromů nebo chcete-li dřev. Pozorně si ji přečtete: druhy dřev a jejich vlastnosti jsou v ní dobře popsány. Vezměte je v úvahu při výběru dřeva pro svou kouzelnickou hůlku nebo pokud si budete chtít na zahradě založit magický táborák.

BÁSEŇ DEVĚTI DŘEV

Devět dřev je vbazováno do kotle, spalte je rychle a spalte je pomalu.

Bříza je vhozena do ohně, aby nám vyjevila, co žena ví.

Dub dává lesu moc, do ohně přináší boží vbled.

Jeřabina je stromem síly, umožňuje život a magii rostlin.

Vrby stojí na břehu řeky, aby pomohly létu přijít k nám.

Hlob je spálen na očistu a vnuknutí magie do vašich myšlenek.

*Líska, strom vědění a učení, přidává svou sílu do
jasně planoucího obně.
Hrozny rostoucí na révě poskytují obě, radost i opojný mok.
Jedle je stále zelená a představuje tak nespátrěnou nesmrtelnost.
Černý bez je strom ženy, nepalte ho, jinak budete prokleta.*

OŘEZÁVÁNÍ STROMŮ, (FUJ! TO NE! NIKDY!)

Ořezáváním stromů myslím jejich násilné tvarování bez jiného účelu než okrasného. Jedná se o možná nejbolestivější zákrok, který můžete stromům udělat. Je to nevybíravý způsob osekání větví do bolestivých pahýlů. Ve skutečnosti tento způsob prořezávání stromů činí stromům následující:

PŘETĚŽUJE STROMY: odstraněním 50 – 100 procent olistěných větví doženete strom k hladovění. Listy produkují „potravu“ pro strom, takže bez listů není potravy. Pokud nemá strom nastřádané dostatečné množství energie, po takovémto zákroku je velmi oslaben a často uhynie. Takto oslabený strom je také mnohem více náchylný podlehnout různým škůdcům a nemocem.

OŘEZÁVÁNÍ ZPŮSOBUJE HNITÍ: jen velmi málo stromů dokáže přežít ty četné rány způsobené ořezáváním. To totiž nechává strom otevřený hnití, což podporuje škůdce a nemoci zmíněné výše.

OŘEZÁVÁNÍ VYTVÁŘÍ RIZIKA: nově vyrašené větvičky jsou velice křehké a snadno se lámou.

OŘEZÁVÁNÍ JE JEDNODUŠE ŠEREDNÉ! Odstraňuje totiž konce větví s listy a nechává jen ošklivé pahýly. Ničí přirozený tvar stromu; po takovémto ničivém zákroku strom již nikdy nemůže získat svůj přirozený tvar.

OKOUZLUJÍCÍ ROSTLINY NA DVOŘE

Počkejte, ještě jsme neskončili. Co křoviny a rostlinný porost? Ne, nedělám si legraci. Tyto rostliny v sobě také ukrývají velký potenciál.

AZALKA A RODODENDRON jsou stále zelené (zóny 5 – 8). Pone-

chávají si většinu svých listů v průběhu celé zimy. Jsou základním keřem v mnoha zahradách obrácených na jih a vyvolávají dojem pohostinství a laskavého domova. Chcete-li přilákat zahradní duchy a víly, vložte květy do misky s vodou.

ZLATÝ DĚŠŤ je poslem jara. Ty žluté kvítky jsou tak inspirativní po dlouhé pochmurné zimě. Můžete je použít a s nimi jakákoliv zaříkávadla týkající se nových plánů, začátků nebo startů. Pokud už se nemůžete optimistických kvítků dočkat, stačí o pár týdnů dříve uříznout několik větviček a vzít je do svého teplého domova. Vykvetou za pár dnů. Nezapomeňte často vyměňovat vodu. Zlatý déšť prospívá v zónách 3 – 8.

CESMÍNA může být keřem, nebo také klasickým stromem, záleží na druhu. Používá se do vánočních dekorací, na věnce, girlandy a také na ozdobení kmenu vánočního stromu. Pěstování cesmíny ve vaší zahradě vám přinese štěstí. Má také ochrannou funkci. V pověstech jsou její posvátné listy nazývané „netopýří křídla“. Pokud tedy bude nějaký starý čarodějny recept vyžadovat netopýří křídla, víte přesně, o co se ve skutečnosti jedná. Zóny 5 nebo 6 – 9.

HORTENZIE je známá v několika odrůdách. Velkolistá hortenzie je druhem, který zná většina zahradníků. Květy mohou být růžové nebo modré. Jejich barva závisí na kyselosti půdy. Pokud chcete mít modré květy, zkuste druh Nikko Blue a přidejte do půdy přípravek na její okyselení. V čarodějnictví se používá na zrušení kouzel. V zimě můžete z tohoto důvodu odloupnout kousek kůry z odpočívajícího keře. Zóny 5 – 9.

ŠEŘÍK je využíván na ochranu, duchové se ho bojí a je oblíbený ve světě pohádkových bytostí. Vůně šeříku se používá na podporu jasnozřivosti. Je tradičním keřem pěstovaným na venkovských zahradách a má mnoho variant barev a velikostí. Nově dostupná varianta se nazývá Tinkerbelle; je růžově-fialová a krásně voní. Zóny 3 – 8.

KALINA slouží také ochraně a má za sebou rozmanitou magickou historii. V Anglii byla sázena blízko chlévů, aby ochránila dobytek před uříknutím. Kalina je skvělou zahradní křovinou poskytující stín. Nádherně vonící druh Carlesiovy Kaliny vytváří na jaře malé chomáčky růžově-bílých kvítků a v létě poskytuje pohled na zelené dekorativní listy, které na podzim zčervenají. Keř je k velké radosti ptáčků obsypán malými plody ve tvaru bobulek. Zóny 4 – 8.

*Nebe máme pod nobama stejně tak jako nad blavou.
HENRY DAVID THOREAU*

PLAZIVÉ ROSTLINY

Plazivé rostliny jsou často v magickém zahradnictví opomíjeny.

BARVÍNEK je velmi oblíbenou plazivou rostlinou a má také velkou magickou sílu. Botanické označení je *Vinca minor*. Nádherně kvete na jaře a pak ještě jednou, i když méně intenzivně, na podzim. Je nazýván také černokněžnickou fialkou. Květy této stín milující plazivé rostliny jsou nachové s malými bílými hvězdičkami uvnitř. Využíván je ve všech typech magie, podporuje vazby, bezpečnou práci, kouzlo lásky a blahoby. Zóny 4 – 8.

ZBĚHOVEC (*Ajuga reptans*) je další plazivá bylinka, kterou můžete nalézt téměř kdekoliv. Někdy je nazývána zběhovec. Tato purpurově kvetoucí rostlinka velmi láká včely. Kdysi byl drčený zběhovec používán na léčení modřin. Musím varovat před pozřením této květiny, neboť je mírně omamná. Zběhovec může kvést také růžově. V magii se používá na léčení a léčivá kouzla. Zóny 4 – 10.

MAŘINKA VONNÁ (*Galium odorata*) je velmi odolnou trvalkou a skvělou rostlinou pro zahrady s polostínem. Je oblíbeným pokryvem země, její květy mají jemnou vanilkovou vůni a je považována za ochránce atletů. Přitahuje bohatství a vítězství. Mařinka byla pro svou vůni pěstována odpradáвна. Bývala rozsypávána po zemi, visela v kostelech, přidávali ji do různých vonných směsí a do matrací. Zóny 4 – 8.

SHROMÁŽDĚNÍ ZÁKLADNÍCH POKYNŮ – NIKOMU NEUBLÍŽIT

Poté, co jsem se s vámi podělila o některé informace, musíme se zaměřit na několik zásadních pokynů. Pokud nemáte přístup ke stromům či keřům ve své vlastní zahradě, nevnímejte tuto kapitolu jako právo vyjít do ulic a zaútočit na jakýkoliv strom ve vašem okolí. Lístek či dva jsou jedna věc, ale pokud budete přistiženi při ustříhávání květů či odřezávání mladých větviček stromů ve veřejném parku, pravděpodobně zaplatíte pokutu.

Jestli nevíte, jak správně ořezat větve stromu či keře, doporučuji vám se to naučit. Něco si o tom sama přečtete nebo najděte osobu, která vám to předvede. Pokud při ořezávání větvíček pro vaši magickou práci úmyslně zničíte strom, pochybuji o jakémkoli úspěchu vašich kouzel. Uvědomte si, že „nikomu neublížit“ zahrnuje všechny žijící jedince, a rostliny i stromy určitě žijí.

Pokud sbíráte v soukromé zahradě, vždy požádejte o povolení vlastníka. Je to levné a bezpodmínečně nutné. Vezměte si jen malé množství rostlinného materiálu, který budete potřebovat. Také nevysekávejte a nevykopávejte divoce rostoucí rostliny, neboť některé jsou u nás zákonem chráněné.

Ujistěte se, že budete mít při sběru magických květin dostatek denního světla. Musím varovat před sběrem v noci. Když budete při sběru květin číhat někde v temnotě, nepřidá vám to nic na mystice. Můžete se omylem štípnout kleštěmi nebo sebrat nesprávnou květinu.

Pokud půjdete do lesa, nezapomeňte si vzít dlouhé kalhoty a rukávy, abyste byli chráněni proti obtížnému hmyzu a jedovatým popínavým rostlinám. Ujistěte se, že rozpoznáte škumpu jedovatou a škumpu koželužskou. Rády vyrůstají z kmenů stromů. Nechcete se přece otrávit.

Může se to stát. Skupina zahradníků čistila roští z velké plochy v parku a nikdo z nich si nevšiml, že dřevo je pokryto jedovatou škumpou. Nemusím říkat, že za několik dnů na to všichni přišli. Když mi tento příběh vyprávěli, při pohledu na hlavního zahradníka, ještě stále pokrytého nepříjemnou vyrážkou, jsem se musela smát. Hlavní je mít oči stále otevřené. Buďte chytrá a pracujte v harmonii s přírodou, ne proti ní... A snažte se vyhnout jedovaté škumpě.

*Navštívíš mou zahrádku?
Chtěl bych tě představit svým růžím.*
RICHARD SHERIDAN

3. MAGIE KVĚTIN

Pokud jste jako já, je pro vás velice těžké projít kolem květiny – jakékoliv květiny – bez zastavení. Ať už obdivujete květy při procházce klikatou cestičkou v zahradě a porovnáváte je s těmi v zahradnictví, nebo jste uchválena aranžováním čerstvě nařezaných květin, jednoduše si nemůžete pomoci. Přistihnete se občas, jak se zastavíte a nasáváte vůni květin nebo jemně tuknete do okvětních lístků a u toho se celá zatetelíte? Všechno tohle znamená, že jste beznadějný případ. Gratuluji! Magie květin vás určitě strhne.

Jen tak pro legraci (ano, používám tohle slovo často, nemyslíte? Je to v pořádku, magie předpokládá radostné chvíle) se můžete zeptat sama sebe, jakou květinu máte nejraději jako dárek. Poskytne vám to malý vhled do sebe sama a můžete být velmi překvapená, co vše vaše odpověď znamená.

Je vaší nejoblíbenější květinou, kterou ráda dáváte a dostáváte, růže? Potom jste romantická, tradiční a vkusná. Jestli máte ráda kořeněnou vůni karafiátů, pak jste pečovatelský, ošetřující typ a jste plná energie. Máte slabost pro chudobky? Máte radostný, zářivý vzhled a jste praktická. Nebo jsou to lilie? V tom případě jste senzitivní, rozmařilá a těší vás vyrábět krásné věci. A co milovnice orchidejí? Ty mají bezúhonné záliby a skrytou, exotickou stránku osobnosti.

Seznam všech vlastností magických rostlin a bylin by mohl zabrat celou knihu. Takovými jsou práce Scotta Cunninghama, jež musíte přečíst, pokud si chcete skutečně vylepšit své znalosti přírodní magie. Cunningham nám zanechal dědictví mnoha informací o bylinkách, které jsou detailní a komplexní zároveň. Je to velmi nesnadná kombinace a já se o ní určitě pokoušet nebudu.

Chtěla bych vám poskytnout základní seznam květin a několik nápadů, jak si jednoduše vypěstovat magické květiny a kvetoucí bylinky. Nekomplikovaný způsob, jak se dostat do problému a začít pracovat jako zahradní čarodějnice, je magie barev. V současné době už jste obeznána s významem jednotlivých barev, je to tak?

Nemohu dostatečně zdůraznit, jak důležité je pro vás najít vlastní řeč barev. Jedná se o velmi individuální proces. Vaše zkušenosti se určitě budou hodit. Stůjte si za svým vlastním názorem. Příkladem může být postoj některých čarodějnic k barvě, která má léčivé schopnosti; pro některé to není červená, ale modrá. Pokud byste mi tvrdila, že modrá na vás vždy měla léčivé účinky, určitě s vámi nebudu polemizovat.

Následující informace by vám měly posloužit jako odrazový můstek pro přemýšlení o vlastních nápadech. Při pročítání této kapitoly si začně-

te poznamenávat své oblíbené květiny a jejich magické souvztažnosti (použijte deník na konci této knihy). Udělejte si seznam květin, které byste ráda sama pěstovala na své zahrádce a nastudujte si magické schopnosti těch, které již máte.

Dejte pozor na to, že získat některé květiny specifických barev, zejména modré, zelené a černé, může být často velmi složité. Je velice málo skutečně zelených či černých květin, ale každopádně existují. Jestliže si představujete černé květiny jako gotické a/nebo strašidelné, přemýšlejte o nich raději tímto způsobem; černé květy v zahradě přispívají nejen svou nezvyklostí a momentem šoku, ale jsou nepostradatelné zejména při vytváření kontrastu. Zajímavostí také je, že většina „černých“ květin je ve skutečnosti tmavě fialová, červená nebo hnědá. Předkládám zde několik návrhů na stylové, černě kvetoucí rostliny, které si můžete pořídit do zahrady.

Jestli máte ráda kosatce, vyzkoušejte Labuť černou (zóny 3 – 10). Byla představena v roce 1960 a je to zaručeně kvetoucí rostlina, která vnese trochu magie do vašeho života. Existuje také černý ibišek, druh nazývaný Nigra (*Alcea rosea*), prospívající v zónách 2 – 10. Poohlédněte se po tmavě černé krásence. Existuje také smyslný kaštanově černý tulipán nazývaný Královna noci (zóny 3 – 8). Představte si tento tulipán podsažený bílými narciskami nebo modrými pomněnkami (podsažený znamená jednoduše v kombinaci s květinami nižšího vzrůstu). Můžete tak schovat delší stonky a dát květině robustnější, „nadychanější“ vzhled.

Několik druhů růží barvy burgundské červené bývá také považováno za černé. Podívejte se na mechovou růži Nuits de Young (zóny 5 – 10). Jedná se o křovinnou růži se stonkem bez trnů. Místo trnů je stonek pokryt tmavým, pichlavým mechem. Dosahuje výšky 1,2 až 1,6 metrů, kvete jen jednou ročně uprostřed léta a je to jedna z nejtmašších růží vůbec.

V mém rodném městě jsem našla černé violky ostruhaté (zóny 5 – 10). Existuje také další druh macešky dostupný v podzimních měsících. Jmenuje se maceška zahradní (zóny 5 – 10). Tyto pestré sezónní macešky jsou směsicí skutečně černé, jasně oranžové a tmavě nachové. Jsou skvělé na umocnění barevnosti vaší podzimní zahrady a také na zpestření květináčů či truhlíků v oknech v době Halloweenu.

Podívejme se teď na mnohem nepolapitelnější barvu květu – zelenou. Existují ve skutečnosti vůbec nějaké zelené květy? Zkontrolujte květy na molučence hladké, ty jsou skutečně zelené. Zelený je jeden druh či dva miniaturní růže. Několik druhů narcisů a tulipánů je světle

zelených s příměsí bílé. Pokud nemáte k dispozici nic jiného, můžete vždy použít listy různých rostlin nebo funkcie či kapradiny.

Ohledně modré barvy se vám nabízí více možností. Většina skutečně modrých květin je zasvěcena Venuši, jako například povijnice či stračka. Stračka, skvělá trvalka pro zadní část vaší zahrady, se vyskytuje v několika odstínech modré. Další zajímavou trvalkou je hvězdíkovitý boubelík větší (*Platycodon grandiflorum*). Děti ho milují. Květy vypadají jako modré balóny, než se s třeskotem rozprasknou. Modré varianty nabízejí také macešky, které jsou dostupné na jaře i na podzim. Pokud se vám líbí levandulová modř, vyzkoušejte kosatec nebo nějakou čajovou růži, jako například Blue girl.

Nějak to určitě vyřešíte. Podívejte se do katalogu sazenic a květin na neobvyklé barvy květu a odrůdy, které tuto barevnost poskytují. Pokud si při pročítání seznamu barev květin a jejich magických vlastností uvědomíte, že se automaticky zamýšlíte nad konkrétními druhy, je to skvělé!

BARVY KVĚTIN A JEJICH MAGICKÉ VLASTNOSTI

BÍLÁ: panenská, víceúčelová, očišťující, ochranná, měsíční kouzla.

ZELENÁ: Bůh, zemský prvek, pohádková, ozdravná, finance, štěstí a plodnost.

RŮŽOVÁ: přátelství, děti, citovost a láska.

ČERVENÁ: Matka, ohnivý prvek, touha, láska, sex, ozdravná a ochraňující.

ŽLUTÁ: vzdušný element, moudrost, duševní síly a věštění.

ORANŽOVÁ: energie, vitalita a úspěch.

PURPUROVÁ: síla, psychické schopnosti a vášeň.

MODRÁ: vodní element, ozdravná, spánek a mír.

HNĚDÁ A BÉŽOVÁ: domov, stabilita a domácí mazlíčci.

ČERNÁ A TMAVÁ BURGUNDSKÁ ČERVENÁ: Stařena, vypuzující, ruší kouzla, odstraňuje negativní síly.

*Květiny vždy lidem pomáhají,
dělají je šťastnějšími a vstřícnějšími;
jsou slunečním svitem, jídlem
a potravou pro duši.
LUTHER BURBANK*

KVĚTINY DVANÁCTI MĚSÍCŮ

Další soulad můžeme najít u květin, které jsou ve znamení měsíce našeho narození. Tyto květiny stejně jako váš kámen narození jsou spojovány s určitým měsícem v roce. Práce s květinou přisuzovanou měsíci vašeho narození je skvělým způsobem, jak ozvláštnit vaši práci zahradní čarodějnice. Zkuste to a výsledky své práce si svědomitě zapisujte do zahradního deníku.

Měsíci lednu náleží karafiáty a sněženky. Karafiát, jak bylo zmíněno již dříve, nám poskytuje energii a má také léčivé účinky. Sněženky, květy značící konec zimy a začátek jara, symbolizují všeobecně nové začátky.

Únorové narozeniny vyžadují fialky a petrklíče. Nízké fialky, jejichž květy můžete nejčastěji najít v trávníku, jsou květinami pohádkových víl a nejčastějším magickým využitím je ochrana a láska. V Anglii čekají zahradníci na první příznaky jara, kterými jsou pro ně petrklíče, stejně jako v
plní tento účel narcisy.

K březnu patří ječ narcisy. Když je vidíte víte, že jaro je skutečně V magii jsou používány plodnost a lásku. Jejich musejí být zasazeny na

Narcisy jsou tradiční festivalu Ostara, oslavy jarní rovnodennosti.

Duben je ve znamení sladkých hrášků, sedmikrásek a lilí. Hrášek je používán na upevnění přátelství a síly. Sedmikrásky a lilie jsou oblíbené u víl. Sedmikrásky symbolizují lásku. Lilie dokáží zlomit kouzla lásky. Pokud bude růst ve vaší zahradě, ochrání vás před duchy s nekalými úmysly. Bílá lilie je také symbolem archanděla Gabriela.

Májové narozeniny jsou ve znamení konvalinek a hlohu. Obě jsou zase velmi oblíbené v říši víl.

Konvalinky jsou kultivovány již více než čtyři sta let a pro svou vůni jsou vyhledávány do svatebních kytic. Bílé konvalinky se v magii používají na povzbuzení a zvednutí nálady, všechny části květiny jsou mírně toxické a neměly by být požívány. Květy hlohu jsou používány při kouzlech týkajících se plodnosti, štěstí a úspěchu při rybaření.

Narodila jste se v červnu? Nejbližší jsou vám růže a zimolez. Růže jsou v první řadě používány pro lásku, ale mají také mnoho jiných využití – záleží na barvě jejich květu (podívejte se do kapitoly 1). Okvětní lístky mohou být použity v různých magických směsích na urychlení věcí. Zimolez je vhodný pro kouzla podporující prosperitu. Přineste si domů kvetoucí zimolez, přivábite tím k sobě peníze.

Červencové narozeniny jsou plně straček a stulíků. Stračka je zasvěcena Venuši, je užívána na podporu zdraví a ochranu. Stulíky spadají do kategorie vodních rostlin. Používejte je při rituálech zahrnujících vodní element, jako je hojení, emoce a psychická síla.

Lidé narození v srpnu mají ve svém znamení gladioly a mák. Gladiola je vysoká, stébelnatá, intenzivně vonící květina, kterou používají květinářky do velkých smutečních vazeb. Já bych tuto květinu jednoznačně doporučila jako prostředek na ukončení vztahu nebo situace, které už máte plné zuby, jako např. „můj starý způsob života je za mnou, musím začít myslet pozitivněji.“ Pozitivnější je použití máku pro štěstí a blahobyt. Mák je zasvěcen mnoha řeckým a římským božstvům, zahrnuje mou oblíbenou bohyni Déméter, bohyni úrody. Záříjové děti mají ve svém znamení povijnice a astry. Povijnice kvete v září a její úponky mohou být použity pro spojovací kouzla. Pokud ji budete pěstovat ve vlastní zahradě, přinese vám mír a štěstí. Astry, oblíbené u motýlů, byly zasvěceny všem řeckým bohům a jsou v první řadě používány pro kouzla lásky.

Je říjen měsícem, v němž jste přišla na svět? Patří vám měsíček a krásenka. Měsíček má planetární spojitost se Sluncem. Použijte ho pro získání síly, zdraví a spravedlnosti. Krásenka, většinou pěstovaná jako jednoletá bylina, je světlá a zářivá malá květinka s širokou variabilitou barev

a výšky růstu. Obratě se na seznam magických barev a jejich účinků na straně 22. (Ha! Musíte si tento problém vyřešit sama!)

Listopadu patří chryzantémy. Darem této květiny je ochranná síla. Nejzákladnější soulad má s ohněm. Je to další rostlina, která vás ochrání od působení duchů. Pokud uvážíme, že právě skončil Samhain, známý volným potulováním duchů, je tato květina skutečně vhodná.

Prosinec, poslední měsíc kalendářního roku, má ve svém znamení cesmínu, břečťan a pryšec mexický. Magická dvojice cesmína a břečťanu byla tradičně používána pro vánoční dekorace, cesmína jako mužský element, břečťan naopak jako ženský. Cesmína znamená ochranu a břečťan věrnost a lásku. Pryšec mexický, tradiční prázdninová květina, pochází z Mexika. Je to další toxická domácí květina, proto ji držte dále od domácích mazlíčků a malých dětí, které ji mohou pozřít. Pryšec mexický má vztah s Madonou z Guadalupe, známou také jako Matka Ameriky. Posvátným dnem je 12. prosinec.

*Co byl ráj? Jenom zabrada,
sad stromů a bylin,
plný potěšení a ničeho více než rozkoše.*
CHARLES DUDLEY WARNER

KVETOUČÍ BYLINKY V MAGICKÉ ZAHRADĚ

Zatím jsme si povídali o účincích barev květin a probrali jsme květiny příslušející určitému měsíci v roce. Teď se vrátíme do vašeho dvora či předzahrádky, to záleží na vašich možnostech. Zahrnula jsem do seznamu pouze květiny, které jsou podle mě naprosto nenáročné při pěstování a můžete je lehce sehnat v místním zahradnictví. Pokud jste začátečnice, krotte svou představivost a začněte jen s několika málo květinami. Magickou zahrádku můžete přeci budovat i několik let. Uvědomte si, že skutečnou zahradnicí se nestanete za jednu sezónu. Trvá to léta. Pravděpodobně vám několik rostlin uhynie (mně se tak stalo) a dopustíte se některých chyb. Trvalky dospívají až tak za tři roky. Myslete na to, když ty malé květiny vysazujete ve své zahradě. Pokud mají v instrukcích napsáno, aby byly vysazeny v rozestupech 50 cm, udělejte to. Vyrostou. Pokud je vysadíte blíže k sobě, můžete je také časem přesadit. Budete se učit v průběhu práce, tak jako všechny zahradnice.

Následující seznam ukazuje více než deset (třináct) nenáročných magických květin a bylin. Obvyklé jméno následuje botanické označení psané kurzívou a popis magických vlastností květin.

Zahrnula jsem také informace, které byste v klasických magických textech nenašla: praktické tipy související s růstem květin, půdními podmínkami a přibližnou dobou květu. Všimla jsem si, že trvalky kvetoucí před letním slunovratem mají kratší období květu než ty po slunovratu. Důvod? Pokud jednou doba slunečního svitu dosáhne vrcholu, cyklus růstu ztrácí na intenzitě a doba květu trvá déle.

VÍCE NEŽ TUCET ČARODĚJNÝCH MAGICKÝCH BYLIN

BERGAMOTKA NEBO MEDUŇKA LÉKAŘSKÁ (*Monarda*) je používána pro blahobyt a úspěch. Její mátová vůně je velmi očišťující a osvěžující. Čerstvé i sušené květy se používají v kyticích. Spolu s listy jsou součástí mnoha voňavých směsí a bylinkových čajů. Pěstovány na slunci či ve stínu jsou tyto agresivní trvalky velmi atraktivní pro motýly i včely. Pokud je chcete udržet pod kontrolou, minimálně každé tři roky je rozdělte a vyřadte odumřelé části porostu. Zóny 4 – 9.

TŘAPATKA (*Echinacea*) umocňuje kouzla. Je velmi vhodnou trvalkou pro začínající zahradnice. Na plném slunci dosahuje 90 cm. Dařit se jí bude také v polostínu, ale určitě nedosáhne takové výšky. Třapatky jsou přirozenými květinami amerického středozápadu. Snášejí období sucha, hlínu chudou na živiny, pohotově se množí a nevádí jim přesazování. Naplánujte si rozdělování těchto květin každé tři roky. Ze střapatek je možné vytvořit skvostné řezané květiny. Ptáci a motýli je milují. Motýli je budou používat jako přistávací dráhu. Stehlíci obecní zaútočí na jejich bodláky, když květy opadají a bodláčí se vysuší. Neusekávejte je, nechte je pro ptáčky. Jsou k dispozici v purpurové a bílé variantě, oblíbená bílá varianta se jmenuje White Swan. V zóně 5, kde žijí, začínají kvést na konci června a pokračují až do listopadu. Zóny 3 – 9.

MOCHNA (*Potentilla*), také známá jako pětist. Pět hrotů listů stojí za pěti body: láskou, bohatstvím, dobrým zdravím, sílou a znalostmi. Tato bylina se nejčastěji používá v zaříkávadlech týkajících se peněz. Moch-

na prospívá na přímém slunci i v polostínu a není moc náročná na složení půdy. Odolná varianta, kterou pěstují ve své zahradě, má květy oranžově červené barvy s růžovým nádechem. Nazývá se Miss Willmott a dosahuje výšky 50 cm. Když mochna odkvete, odstříhněte její hlavičky a těšete se z listů, které vytváří úpravné zelené kopečky. Zóny 4 – 8.

KOPRETINA (*Chrysanthemum parthenium*). Tato květina je bylinkářkám známá již po dlouhá staletí, používá se na léčení, ochranu a střeží nás před nehodami. Pokud každý den sníte pár lístečků – například na zemli – zbavíte se migrény. Kopretiny nejlépe prospívají na slunci a mají rády sušší půdu. Čas rozkvětu je v polovině léta. Kvítky kopretin jsou odměnou. Malé, otevřené chomáčky drobnoukvých kvítků jsou skvělým doplňkem při aranžování kytic.

Nebojte se natrhat si pro radost hodně těchto kvítků, když rostlina prospívá. Pokud nebudete stříhat uschlé květy, kopretina se rozmnoží a budete ji mít všude na zahradě. (Jupí! Volné květiny!) Pokud se je rozhodnete vysušit, dávejte si při manipulaci s nimi pozor – jsou po vysušení velmi křehké. Až se u vás na zahradě kopretina usadí, druhý či třetí rok na podzim ji rozdělte. Zóny 4 – 7.

NETŘESKY (*Sempervivum tectorum*). Starověcí Římané pěstovali netřesky, neboť se o nich říkalo, že jsou darem boha Jupitera. Pověsti říkají, že ochrání váš dům před blesky. Netřesk má všeobecně ochrannou funkci, a to i proti požáru. Ochraňuje před zlými duchy a zahání černou magii. Netřesky mají rádi slunečné zahrady a suchou, dobře odvodněnou půdu. Výborně prospívají také v květináčích s jahodníky a v truhlících na slunečních terasách. Netřesky se rozmnožují pomocí šlahounek, které zakoření a poté se oddělí od mateřské rostliny. Pěstovány pro své šťavnaté listy byly netřesky používány jako květina první pomoci, stejně jako dnes používáme aloe vera. Pokud rostou v zahradě, přežijí většinu zim. Pokud jsou však u vás teploty v zimě extrémně nízké a vy pěstujete netřesky v truhlících, vezměte je raději na zimu domů. Zóny 4 – 8.

YZOP LÉKAŘSKÝ (*Hyssopus officinalis*). Tato bylina je používána na očistění. Sbírejte květy a nové lístky. Můžete je použít do rituální koupele nebo kouzelných pytlíčků, které rozmístíte kolem svého domu – budou vás ochraňovat. Yzop je voňavou bylinkou, která může být přidána do směsí. Upřednostňuje světlo a dobře odvodněnou alkalickou půdu. Dosahuje výšky osmnácti palců až tří stop, podle druhu a dostupnosti světla. Zóny 5 – 9.

STRAČKA (*Delphinium*) má magické ozdravné a ochranné vlastnosti. Stračka může tvořit vysokou zeď a je dostupná v bílé a různých od-

stínech modré. Může být pěstována jako letnička nebo trvalka. Její krásné květy jsou skvělé do vazeb a přidávají směsím na barevnosti. Stračka vyrostle všude, kde ji zasadíte a většinou potřebuje v průběhu růstu nějakou podporu. Má ráda vlhko, úrodnou půdu a plné slunce. Doba květu je obvykle na konci jara či začátkem léta. Těto trvalce se nejlépe daří v mírném klimatu. Zóny 3 – 7.

Já mám ke stračkám velmi rozporuplný vztah. Obdivuji tyto modré květiny, ale mám velké problémy s jejich pěstováním. Ve chvíli, kdy v Missouri udeří horko a vlhkost, mé stračky uhynou.

LEVANDULE (*Lavandula angustifolia*) se používá v zaříkadlech spojených s láskou, díky jejím uklidňujícím účinkům se jí plní pytlíčky a polštáře. Levandule poskytuje očistu, pokoj a uklidňuje bolesti hlavy. Pár čerstvých stonků kvetoucích levandulí nebo několik kapek vonného levandulového oleje přidaných do vany vám pomůže odreagovat se po těžkém dni. Trvalka Munstead dorůstá 30 až 50 cm. Není příliš odolná a vyhovuje jí písčité půda (zóny 5 – 9). Nejlépe prospívá ve slunečných a horkých podmínkách, často ji můžeme vidět kolem chodníků a silnic. Květy levandule sklízíte, jen co se začnou otevírat. Pokud budete sechlé květy svědomitě stříhat, levandule obrazí a vykvete několikrát za sezónu. Levandule se vyskytuje v mnoha odrůdách. Při výběru si dejte pozor na to, aby vámi zvolený druh přežil zimu. (Zkontrolujte visačku s informacemi o zónách: hledejte slovo „trvalka“. Jestli na lístečku stojí „choulostivá trvalka“, s nejvyšší pravostí nepřežije chladnější i.)

PIVOŇKA (*Paeonia officinalis*). Má ochranné schopnosti, právě z tohoto důvodu můžete nosit její květ. Pokud se chcete vyvarovat nočních r, natrhejte rozkvetlé pivoňky a dejte si je doma do vázy. Pivoňka rostoucí v zahradě ochrání váš majetek. Pivoňky jsou k dispozici v mnoha barevných odstínech, které zahrnují téměř všechny barvy.

Zakořenění jim trvá i pár let, ale v jejich případě se skutečně vyplatí čekat. Voňavé květy mi připomínají starodávnou růži stolistou. Pivoňky mají rády půdu vylepšenou humusem a plné slunce. Keříky dosahují 60 – 100 cm a potřebují při svém růstu podporu. Zóny 3 – 8.

Dobrym trikem je vzít starou podporu z rajčat a ve chvíli, kdy pivoňky na jaře vyraší ze země, donutit jejich výhonky obrůstat ocelovou kostru. Na jeden keř budete potřebovat dvě až tři takové konstrukce. Jak se keříku vyraší listy, podpory se stanou v podstatě neviditelnými. Pravidelně stříhejte suché květy a na sklonku podzimu celý keřík sestříhejte na výšku zhruba 5 cm od země. Konstrukce si ponechte na další rok.

SLUNEČNICE (*Helianthus annuus*). Tato jednoletá bylina, vypěstovaná původními obyvateli Ameriky před tisíci lety, byla vždy obdivována jako symbol Slunce. Magické použití je v hledání pravdy, přivolání plodnosti a splnění přání. Pokud usnete se slunečnicí pod polštářem, vyjeví se vám jakákoliv pravda. Jinak vyžadují přímé slunce a dají se jednoduše vypěstovat ze semínka. Jsou však náročné konzumentky – myslím tím, že vyžadují hodně hnojiv. Jejich výška se různí a záleží na konkrétním druhu. Můžou dosahovat výšky od 60 do 300 cm a jsou v současné době dostupné v mnoha barevných odstínech a různých variantách období květu. Zkontrolujte, co píšou ohledně této doby na sáčku s vašimi semínky. Obvykle se jedná o dobu od konce července až do září. Slunečnice nepřežijí zimu, ale budete-li chtít, můžete si schovat pár semínek a vysadit je znovu následující sezónu.

Ptáci milují slunečnice. Pokud budete pěstovat odrůdu s velkou hlavou plnou semínek, schovejte jich několik a dejte je ven v průběhu zimy. Ptáci si na nich skutečně smlsnou.

VRATIČ OBECNÝ (*Tanacetum vulgare*). Jeho magické užití je pro zdraví a dlouhý život. Je zasvěcen vílám. Vrtič dobře roste v jakémkoli typu hlíny. Já mám druh s kapradinovými lístky. Dorůstá výšky 60 cm a je agresivní. (Krásný způsob vyjádření zahradníků je, že roste jak šílený!) Kvete od konce léta do začátku podzimu a jeho listy silně voní. Květy vypadají jako malé zlaté knoflíčky – z toho také pochází jeho lidové jméno. Sušené květy si velmi dobře zachovávají svou barvu. Můžete zkusit pěstovat vrtič blízko ovocných stromů a zamezit tak škůdcům. Květy obvykle barví dožluta. Zóny 5 – 8.

PETÚNIE (*Stachys byzantina*), také známá jako čisteč vlnatý. Magické použití zahrnuje ochranu, odpuzuje noční můry, léčí a čisteč se také využívá v dětské magii. Usušené a rozdrobené květy poházené kolem vašeho domu vytvoří ochranné bariéry proti negativním energiím a samot-

nému zlu. Na pěstování jsou velice nenáročné. Tato trvalka dokáže růst dokonce i v půdě chudé na živiny, prospívá jak na slunci, tak ve stínu. Tato roztomilá, hebká a chmýřovitá hraniční rostlinka je pěstována pro své stříbrné listy a je skvělou rostlinou do zahrady s dětmi. Děti tyto kytičky rády hladí. Doba květu je červenec – květy jsou jasně purpurové a vyrůstají z dvě stopy dlouhých stonků. Pokud je chcete použít jen jako hraniční květinu, ostříhejte dlouhé stonky, jen co se objeví. Já mám květy ráda. Ale jen co odkvetou, začnu obvykle korigovat velikost rostliny jejím zastřiháváním, neboť dokáže být skutečně velmi agresivní.

Jedna jediná květina, kterou jsem si koupila před sedmi lety, prorostla všemi mými záhony a dostala se dokonce až k sousedům! (Mnoho z ní jsem přitom odstranila). Nebojte se udělat to samé, pokud se příliš rozroste. Odstraňte všechny nechtěné části (rozmnožuje se podzemními výhonky) a dosáhnete tak příjemného soužití s touto rostlinou. Odštěpnuté výhonky můžete zasadit kolem vašeho pozemku nebo se o ně podělit se sousedy. Nezapomeňte, že další rok dojde k úplně stejné expanzi, a to je to nejtipnější. Zóny 4 – 8.

ŘEBŘÍČEK LÉKAŘSKÝ (*Achillea*). Magická květina používaná téměř na vše, často nazývaná čarodějnickou bylinou. Řebříček umocňuje odvalu, sílu, lásku, přátelství a zahání zlo. Řebříček je jednou z mých nejoblíbenějších trvalek. Druh, který pěstuji ve své zahradě, je Moonshine, zlatožlutá květina, která se dá skvěle usušit. Řebříček je výborný pro čerstvé vázání. Je dostupný v bílé, žluté, odstínech červené a růžové.

Sbírejte tyto květy, když vypadají nejlépe. Svažte je dohromady, obalte hnědým papírem a pověste do suché, dobře odvětrávané místnosti. Podívejte se do kapitoly 8 na kouzlo lásky. Řebříček prospívá na přímém slunci a v bohaté, vlhké půdě. Období květu je od konce května do začátku června. Květy vydrží téměř šest týdnů. Pokud je po odkvětu odříznete, odmění vás ještě řebříček menší várkou květů na konci léta. Zóny 4 – 8.

*Vstup do světa věcí,
nech přírodu být tvým učitelem.*
WILLIAM WORDSWORTH

4. ŘEČ KVĚTIN A KVĚTINOVÝ FOLKLOR

Magie a folklor květin jsou fascinujícím tématem. Staré označení tajemného vědění magických vlastností bylin, rostlin a květin je „wort-cunning“. „Wort“ je staré anglické slovo označující bylinu a „cunning“ je synonymum pro řemeslo. Z toho jednoznačně vyplývá význam řemeslo bylin – bylinkářství.

Čarodějnice a čarodějové v minulosti znali způsoby zaříkání a magie bylin, správnou dobu pro sázení a sklizeň obilí, výklady znamení přírody – počasí, zvířat a okolní divočiny. V době, kdy vaše rodina může přežít či naopak zemřít v závislosti na tom, jak úspěšně pěstujete obilí a chytáte divokou zvěř, byly tyto informace naprosto zásadní.

Toto světské čarodějnictví se bezpochyby dědilo z matky na dceru a z otce na syna. Jejich odkaz je velmi zajímavý. Praktické znalosti magie bylin a zemědělství byly v průběhu let transformovány do folkloru květin, nevinných kouzel, lidové tradice, domácího léčitelství a venkovských pověr.

Do této situace vstupujete vy jako moderní čarodějnice. Jediné, co víte o skutečné magii, je to, že někde tam venku existuje, ale neznáte nikoho, kdo by vás tomuto umění naučil. Počkejte chvíli. Poohlédněte se lépe u vás doma. Zkusili jste se zeptat svých prarodičů? Jaké pověry, léčebné postupy a domácí léčené prostředky používali jejich rodiče?

Pokud máte v rodině zkušeného zahradníka, je to skvělé. Ty nepraktičtější z rad ohledně zahradnictví, které jsem kdy v životě získala, ke mně přišly velice nenáročnou cestou od starších obyvatel. Staňte se členkou klubu zahrádkářů nebo alespoň navštivte první hodinu, která bývá většinou zdarma a určitě se dozvíte mnoho užitečných informací. Chovejte se slušně a nevměšujte se okamžitě do debaty se svými kouzelnickými zkušenostmi. Není to jenom nepřístojný způsob chování, ale také vám zamezí přístup do jejich komunity. Buďte diskretní.

Vraťte se o krok zpět a udělejte si domácí úkol. Dobré je pro začátek prostudovat staré pověry a místní folklor. Navštivte knihovnu a zjistěte, co všechno o těchto tématech můžete najít. Dobrým začátkem jsou knihy o mytologii, květinovém folkloru a řeči květin.

V průběhu viktoriánské éry lidé často využívali květiny k vyjádření svých pocitů. Romantický a „tajemný“ způsob komunikace s osobou opačného pohlaví probíhal právě pomocí řeči květin. Ta byla založena na tradicích starší mytologie a folkloru.

V současné době existuje mnoho moderních verzí lidové botaniky. Já jsem si chtěla vybrat nějakou kratší historii. Při průzkumu jsem narazila na několik seznamů z konce devatenáctého století. Mnohem zajíma-

vějším byl ale můj objev starodávného, pozoruhodného slovníku květin, který byl uveden na konci moderní knihy o zahradnictví, vydané asi před deseti lety. Moderní autor uvedl jako zdroj knihu paní Mary M. Griffinové *Drops from Flora's cup* (Kapky z květinového šálku). To byla ta kuriozita, kterou jsem hledala.

Plný název knihy je *Drops from Flora's cup, or the poetry of flowers* (Kapky z květinového šálku aneb poezie květin). Kniha vyšla v Bostonu u G. W. Gottrel and Company v roce 1845. Oběma autory, kteří ji zvětšili ve svém díle, je považována za velice ojedinělou. Na jaře roku 2001 ale nebyla k sehnání v celém knihovnickém systému státu Missouri. Potvrdili mi pouze, že taková kniha skutečně existuje a že ji někdy určitě také měli. Naneštěstí to mohlo být klidně před více než sto lety.

Díky této knize jsem se začala zajímat o další starodávne seznamy „řeči květin“. Kde je ale najít? Kontaktovala jsem botanickou zahradu v Missouri a narazila na úrodnou půdu. Laskavé dámy pracující v této zahradě mě informovaly, že mají přinejmenším třináct knih z viktoriánské éry, týkajících se tohoto tématu. Nebyly sice k půjčení, ale měly kopírku. Zajímaly mě? Ujistila jsem je, že ano. Jen co to dovolily naše plány, zajeli jsme s manželem do města, abychom prozkoumali dané knihy.

Strávili jsme několik zajímavých hodin v knihovně botanické zahrady. Budete okouzlena tím, co můžete objevit, pokud se skutečně pustíte do hledání. Existují velmi staré informace o folkloru a magii. Na rozdíl od toho, co vám budou říkat ostatní, skutečně můžete objevit zajímavé informace o magickém folkloru v knihách vydaných před rokem 1980. Ano, někdy jsou tyto představy až příliš romantizované nebo plné různých předsudků, přesto jsou použitelné. Cítím, že na místě je zde upřímné varování. Když budete hledat ve starých knihách, musíte mít neustále v pohotovosti smysl pro humor. Budete ho potřebovat.

V průběhu druhé poloviny devatenáctého století byli Druidové považováni za vznešené a romantické osoby, zatímco čarodějnice za ztělesnění čistého zla. (To není velké překvapení.) Když jsem našla celou kapitolu pojednávající o rostlinách používaných čarodějnicemi pro jejich „nelidskou a krutou magii“, a to se ani nechci zmiňovat o popisovaných „ohavných praktikách“, nemohla jsem se ubránit rozhořčení.

Ohavné praktiky? Ale, prosím vás... Můj manžel se na mě zašklebil, velice potichu pronesl sprostou poznámku, a tím mě rozesmál. Pokračovali jsme ve výzkumu. Vedla jsem si své poznámky a našla pár zajímavostí o vílách, ohledně lidových tradic týkajících se počasí a také květinových talismanech přinášejících lásku.

Mnoho knih v botanické zahradě bylo více než 120 let starých a křehkých. Byly psány legračním poetickým stylem, který byl v té době oblíbený a doplněny několika barevnými listy nakreslených květin. Co bych jen v tu chvíli dala za barevnou kopírku! Několik z nalezených knih obsahovalo úplně stejný seznam řeči květin, jako uvádí Mary Griffinová. Je zajímavé, že všechny byly vydány o dvacet až čtyřicet let později než její dílo.

Věřím, že dílo Mary Griffinové se ještě jednou dočká světla světa. Její originální slovník květin je nesmírně obsáhlý a hodně z uvedených květin je těžké najít. Následující seznam jsem vytvořila výběrem těch nejznámějších. Z knihy od Mary M. Griffinové, *Drops from Flora's cup, or the poetry of flowers* (1845).

SLOVNÍK KVĚTIN PANÍ MARY

TAŘICE: má cenu krásy.
DĚHEL ANDĚLIKA: inspirace.
ASTRA: krása v důchodovém věku.
CHRPA MODRÁ: naděje v utrpení.
PETÚNIE: překvapení.
HYACINT: stálost.
BLATOUCH: nevděk.
HEŘMÁNEK: síla proti nepřízni osudu.
CHRYSANTÉMA: veselá mysl.
KLEMATIS: krása duše.
ORLÍČEK: pošetilost, hloupost.
KRÁSNOOČKO: vždy veselá.
TULIPÁN: falešná naděje.
SEDMIKRÁSKA: nevinnost.
JIŘINA: důstojnost a elegance.
PAMPELIŠKA: věštba.
DŘÍN: stálost.
BEZ ČERNÝ: soucit.
JILM: důstojnost.
KAPRADINA: symetrie.
FENYKL: síla.
POMNĚNKA: opravdová láska.

NÁPRSTNÍK: chci vědět tvůj důvod.
FUCHSIE: důvěřivá láska.
MUŠKÁT, RŮŽOVÝ: priorita.
MUŠKÁT, JASNĚ ČERVENÝ: útěcha.
VIOLKA TROJBAREVNÁ (MACEŠKA): mysl na mě.
OTOČNÍK: oddanost, starostlivost, péče.
ZIMOLEZ: pouta lásky.
KOSMATEC KŘIŠŤÁLOVÝ: tvůj pohled mě vždy zmrazí.
KOSATEC: zpráva pro tebe.
BŘEČŤAN: přátelství.
JASMÍN, BÍLÝ: přívětivost.
JASMÍN, ŽLUTÝ: elegantní půvab.
STRAČKA: nestálost, těkavost.
LEVANDULE: potvrzení, přiznání.
ŠEŘÍK: první pocit lásky.
KONVALINKA: návrat štěstěny.
LILIE, BÍLÁ: čistota a skromnost.
MUČENKA SMRDUTÁ: zmatek.
MAGNÓLIE: láska k přírodě.
MĚSÍČEK: neklid.
MIMÓZA: citlivost.
PIVOŇKA: okázalost.
BARVÍNEK: sladké vzpomínky.
PLAMĚNKA: jsme spojeni.
PRVOSENKA, RŮŽOVÁ: jsem stálejší než ty.
ROZMARYN: vzpomínky.
RŮŽE: krása.
ŠALVĚJ: síla rodiny.
HLEDÍK VĚTŠÍ: domýšlivost.
VRATIČ OBECNÝ: odolnost.
PCHÁČ OBECNÝ: nikdy na Tebe nezapomenu.
TYMIÁN: čilost.
TULIPÁN: vyznání lásky.
SPORÝŠ: citlivost, senzibilita.
FIALKA, MODRÁ: skromnost.
FIALKA, BÍLÁ: nestrannost, upřímnost.
HABR OBECNÝ: kouzlo.
ŘEBŘÍČEK OBECNÝ: může vyléčit opuštěné.
CÍNIE: nepřítomnost.

*Polibek slunce pro odpuštění,
píseň ptáků pro dobrou náladu.
V zahradě je člověk Bobu blíže
než kdekoli jinde na světě.*
DOROTHY FRANCES GURNEYOVÁ

LIDOVÉ UMĚNÍ A KULTURA KVĚTIN NA VENKOVSKÉ ZAHRADĚ

Staré venkovské zahrady byly hustě osázené květinami a bylinami, a to nejen pro jejich vzhled, ale také pro magické schopnosti. Součástí kouzelného umění čarodějnic bylo osázení jejich zahrad vonnými a magickými květinami i bylinkami. Svou staromódností, romantikou a tím, že nám připomínají méně komplikované časy minulosti, stávají se tyto zahrady zase oblíbenými.

Zapomeňte na úhledné, moderní a formální zahrady. Vaše nová zahrada klade důraz zejména na pohodlí a jednoduchou údržbu. Neexistují pevná a komplikovaná pravidla na rozmístění květin a jejich barevných kombinací. Líbí se vám pospolu oranžové měsíčky a purpurové petúnie? Neváhejte a zasaďte je tak. Vysaďte vedle nich stříbřité čistce vlnaté na neutralizaci barev a radujte se. Zahrada vám nabídne květiny různých výšek, barev, tvarů a období květu. Zelenina, květiny a byliny mohou růst pospolu ve výstředních kombinacích. Čím více, tím veselejší!

Vaše venkovská zahrada může mít jakoukoliv velikost a tvar. Přemýšlejte o okouzující zahradě ohraničené plotem porostlým břečtanem a starými hliněnými květináčky přeplněnými rostlinami... Plot vytvářející naprosté soukromí nebo rozkošný plot z bílých kolíků na orámování zahrady... Mříže a tyčové konstrukce podpírají popínavé růže, klematisy a povijnice... Ptáčci se koupou v pítku a... ouha! Promiňte, trochu jsem se nechala unést. Vraťme se zpět k rostlinám na zahrádce na vaší chalupě.

Ať už vybíráte rostliny pro vaši novou zahradu nebo chcete vylepšit tu stávající, hledejte nenáročné druhy. Určitě nezapomeňte na planě rostoucí květiny typické pro vaše okolí, na západním pobřeží doporučuji kalifornský mák, na středozápadě purpurovou třapatku.

Růže jsou pro venkovské zahrady tradiční. Jestli již po nich pokukujete, zamyslete se nad anglickou nebo svraskalou růží, neboť obě jsou velmi nenáročné. Obvykle jsou odolné vůči nemocem, nevyžadují postřik a jsou odolnější vůči chladu než citlivější odrůdy čajových růží. Růže

svraskalá i některé druhy anglických růží sice kvetou jen jednou za sezónu, ale člověk se o ně v podstatě nemusí starat a působí krásně staromódně.

Symbolika květin na venkovské zahradě může být pro zahradní čarodějnici velmi užitečná. Pokud víme něco o starém lidovém umění a kultuře květin, je pěstování magické zahrádky jednoduché. S odkazem na tento seznam kvetoucích křovin, rostlin a květin si můžete vytvořit kouzla podle vlastní fantazie. Pro posílení svých záměrů berte ohled i na řeč a význam barev. Tento voňavý slovník může zahrnovat následující nostalgické oblíbenosti.

*„Můžeme mluvit,“ řekla lilie tygrovaná,
„když je zde někdo, s kým má smysl hovořit.“*

LEWIS CAROL,

ALENKA ZA ZRCADLEM (1871)

ŘEČ VENKOVSKÝCH KVĚTIN

TAŘICE: sladká neposkvrněnost.
KVĚT JABLONĚ: krása a božství.
ČECHRAVA: pozemská radost.
AZALKA, BÍLÁ: první láska.
BOUBELÍK VĚTŠÍ: vzdálení přátelé.
BEGÓNIE: předtucha.
TŘAPATKA SRSTNATÁ: čest, poctivost.
SRDCOVKA NÁDHERNÁ: zlomené srdce.
MEDUŇKA LÉKAŘSKÁ: neodolatelnost.
TAVOLNÍK SLIVOŇOVITÝ: vítězství.
OŘEŠÁK POPELAVÝ: nelidskost, zlý úmysl.
KALÁDIUM: radost.
KARAFIÁT, RŮŽOVÝ: povzbuzení.
KARAFIÁT, ČERVENÝ: vášeň.
KARAFIÁT, BÍLÝ: naprostá oddanost.
MOCHNA: milovaná dcera.
NEVADLEC HŘEBENITÝ: humor.
TŘAPATKA, PURPUROVÁ: schopnost a dovednost.
NETÝKAVKA FIESTA: studium a těžká práce.

KREPOVÁ MYRTA: výmluvnost.
DENIVKA PLAVÁ: siréna, svůdná žena.
STARČEK: uznávaná babička.
RULÍK ZLOMOCNÝ: kouzelnictví.
PUPALKA DVOULETÁ: pokorná oddanost.
SMIL: smrt naděje.
KAPRADINA: bouřlivá vášeň.
KOPRETINA ŘIMBABA: ochrana.
MANDLOŇ TROJLALOČNÁ: naděje.
ZLATÝ DÉŠŤ: dobrosrdečnost.
PROSKURNÍK TOPOLOVKA: nadšení a horlivost.
FUNKIE: oddanost.
HORTENZIE: náladovost.
NETÝKAVKA: rychlost.
ČISTEČ VLNATÝ: podpora.
LEVANDULE: nedůvěra.
MEDUŇKA LÉKAŘSKÁ: zdraví.
VLČÍ BOB NUTKAJSKÝ: příliš vysoké sebevědomí.
TUŽEBNÍK JILMOVÝ: rozkošná nevěsta.
PUSTORYL VONNÝ: panenská nevěsta.
POVIJNICE: vítání nového dne.
NIGELLA: polib mě.
MACEŠKA, PURPUROVÁ: šťastné vzpomínky.
KARAFIÁTÝ (DIATHUS): navěky rozkošná.
ŠVESTKA (KVĚTY): plodnost.
VRBA WIMMEROVA: přátelství.
MRKEV OBECNÁ: návrat domů.
KDOULE: pokušení.
RŮŽE: láska.
SANTOLÍNA: ochrana před zraněním.
ROZCHODNÍK: mír.
SLUNEČNICE: vznešenost.
HRACHOR VONNÝ: citlivost.
MAŘINKA VONNÁ: věčný život.
VRATIČ OBECNÝ: bezpečné těhotenství.
LILIE TYGROVANÁ: erotická láska.
DVOJOSTICE: prudká vášeň.
SPORÝŠ: očarovaný kouzlem.
SPORÝŠ LÉKAŘSKÝ: čarodějnictví.

WEIGELA (KVĚT): pravdivé srdce.
ŘEBŘÍČEK OBECNÝ: čarodějnická bylina.
CÍNIE: vzdálení přátel.

*Potkal jsem na louce dívku,
kypící krásou, dítě víl.
Vlasy dlouhé, vznášela se lehce,
oči jí divoce plály.*
KEATS

KVĚTINY PRO DÁMU: BOHYNĚ A JIM PŘIŘAZENÉ ROSTLINY

Pokud vzýváte určitou bohyni, určitě neuděláte chybu, když shromáždíte všechny věci, které jsou s ní ve spojení. Zjistila jsem, že Marie oceňuje práci navíc a promyšlenost gest. Většina moderních knih o magii obsahuje také tabulku doporučených barev svíček pro různé příležitosti. V textu se obvykle můžete dopátrat také lunárního souladu bohyň. Ale které rostliny, květiny a ovoce jsou jim zasvěceny? Takové informace je velmi těžké najít. Ale nebojte se, nějaké pro vás mám.

Je velmi pravděpodobné, že následující byliny najdete na vaší zahradě a uvedené ovoce je stejně náročné vypěstovat (omlouvám se za špatný vtip), jako pro ně dojet do obchodu. Pokud budete mít problém najít sporyš lékařský, můžete jej nahradit sporyšem (verbenou). Můžete použít jeho veselé květy jako náhradu.

ARADIA: routa, sporyš lékařský a jablko.
ARTEMIS: artemesia, sedmikráska
a cypřiš.
ASTRAEA: astra.
BAST: šanta kočičí.
BRIGHID: pampeliška, krokus, helebore:
a ostružiny.
DÉMÉTÉR NEBO CERES: červený mák, ř
DIANA: jablko, routa a růže.
FREYA: netík, sedmikráska, růže, petrklíč
HATHOR: růže, hrozny.

HEKATÉ: brambořík, vrba a oměj šalamounek.
HÉRA: kosatec, vrba a jablka.
HOLDA: růže v plném květu.
IRIS (řecká bohyně duhy): kosatec (ve všech barvách), růže.
ISIS: růže, vřes a fialový kosatec.
PANNA MARIE GUADALUPSKÁ: červeně a růžově kvetoucí růže, pryšec mexický.
LILITH: lilie; tmavě červená, trnitá, zahradní růže; a také vrba.
MINERVA: bodlák, olivovník, moruše.
NEPHTHYS: lilie.
PERSEFONA: petržel, granátové jablko.
SELENÉ: růže, hyacint, tabák a všechny bílé a v noci kvetoucí rostliny.
VENUŠE NEBO AFRODITA: fialka, povijnice, růže a všechny modře kvetoucí rostliny

*Čím jednoduššími se snažíme být,
tím složitějšími se ve své podstatě stáváme.*
AUGUST RODIN

UHRANČIVOST KVĚTIN : UMĚNÍ PRÁCE S LÉČIVKAMI

Sloveso „uhranout“ je definované jako „okouzlit a udržet kouzlo nepřekonatelnou silou.“ Uhančivost každé rostliny tkví v tom, že disponuje vlastním kouzlem, které je možné různě magicky využít.

Léčivka je bylina užívaná v lékařství. Je také základním elementem a má pouze jednu klíčovou ingredienci, která dané bylině či květině magicky přísluší. Příkladem takového čarování je řebříčkové kouzlo zmíněné v kapitole osm. Umění práce s léčivkami spočívá v jejich výběru, kombinování a nakládání s nimi. Můžete je zašívát do kouzelných pytlíčků či květy, listy a byliny vázat do malých roztomilých kytic nebo buketů.

Při práci s odkazem folklorních rostlin můžete tvořit svá vlastní květinová kouzla. Vyzkoušejte byliny pro ochranu a prosperitu nebo květiny pro lásku a zdraví. Při návrzích následujících květinových kouzel jsem se inspirovala květinovým folklorem devatenáctého století. Pracujte s těmito zaklínadly s pozitivními úmysly a pobaví vás. V zásadě jsou veselá, rychlá, a mohu-li to říci – kouzelná.

MALÁ VONIČKA konvalinek, srdcovek a fialek, naaranžovaná v křehké sklenici, předává pozdravy víl a pomáhá vás potěšit po náročném dni. Svažte květiny bílou saténovou stuhou a vdechujte jejich vůni! (Všechny tyto květiny by měly kvést zároveň, od konce dubna do začátku května.) Moje dcera tato miniaturní aranžmá nazývá „víl kytice“.

*Bílá, růžová a modrá víl kytice,
pomoz mi z moci dračice.
Bezpečná a ráda doma,
spas mne před hněvem a záští.*

OBCHÁZENÍ KVETOUCÍCH HLEDÍKŮ třikrát proti směru hodinových ručiček by vás mělo zabezpečit proti úřknutí. Podobně několik stonků hledíků ve váze vás ochrání před manipulativními úmysly.

PRASTARÝ PŘÍKLAD KVĚTINOVÉHO KOUZLA je umístění semínek hledíků do malého modrého lněného sáčku, který se nosil pověšený na krku. Měl ochraňovat před jakoukoliv negativní energií. Dnes si můžete vložit malý sáček do kapsy nebo peněženky. Doprovodte to následujícím zaříkáním:

*Semínka hledíku v modrém sáčku.
Žádám o kouzlo, opravdu ho potřebuji.
Chraň mne před zlem.
Bože, chraň mne a provázej každý den.*

OTOČNÍK (*Heliotropium*) má lidové jméno „třešňový koláč“, byla mu přisuzována schopnost učinit člověka neviditelným. Pokud zasadíte tuto bylinu poblíž místa, kde čarujete, pomůže vám v utajení. Vaše diskrétní čarodějné aktivity by měly zůstat nepozorovány zvědavými sousedy či příbuznými. (Pokud ovšem zapalujete ohnivě hranice a nahá tančíte okolo v pátek večer, nevím, zda bude otočnick stačit.) Zkuste vysadit tuto trvalku při ubývajícím měsíci. Při sázení recitujte následující verše:

*Otočnick se jmenoval třešňový koláč,
pomůže mi skryt kouzla před cizíma očima.
Temnota měsíce a síla slunce
dají mi soukromí a klid, nikomu neublíží.*

DEKORATIVNÍ KOŠTĚ ozdobené stuhami, sušeným řebříčkem a rozmarýnem bude výborným dárkem pro snoubence a novomanžele. Řebříčku se přikládala moc udržet šťastný pár spolu po sedm let. Rozmarýn vyjadřuje víru a vzpomínku.

VLOŽTE **JETEL** (*Trifolium*) do boty svého milého, když odjíždí pryč, a zůstane vám věrný po celou dobu své nepřítomnosti.

NOSTE KVĚTY **MODRÉ CHRPY** v kapse, aby vám přinesly úspěch v lásce. (To je další příklad toho, jak květy těžce pracují pro lásku.)

NOSIT NĚKOLIK **ŽALUDŮ** v kapse podporuje plodnost, lásku a přitažlivost.

KVETOUCÍ **STROM ZMARLIKY** (*Cercis*) má velký kouzelný potenciál. V oblastech amerického středozápadu lidé věřili, že zlomení větve kvetoucího stromu přináší dotyčnému mimořádnou smůlu. Vy zkuste uvázat stuhu na kvetoucí větvičku a něco si přejte.

DUBOVÉ a **JEŘABINOVÉ VĚTVIČKY** svázané červenou nití do tvaru solárního kříže nebo pentagramu tvoří mocný ochranný talisman, který využijete doma, v autě i v zaměstnání. Upravila jsem současné kouzlo podle starého anglického verše:

*Dub a jeřabina a červená nit
odbánějí klepy, strach a zlo.*

ŠEŘÍK (*Syringa*) milují víly. Vůně šeršku podporuje jasnozřivost a je vhodnou aromaterapeutickou vůní pro jakoukoliv duševní činnost. Postavte kytici šeršku na důležité místo v domě a opakujte následující zaříkadlo:

*Šerškové květy jsou fialové,
dají ti moc druhého pohledu.
Zasvěcené vilám navždy jsou,
otevři mé srdce a dovol mi uvidět.*

ŠEŘÍK je mocná vůně, kterou můžete použít při vykládání tarotu jako začátečník i jako expert. Zapálená fialová svíčka s vůní šejřku podpoří vaše psychické úsilí. Pomůže otevřít třetí oko a usnadní duševní odezvu. Pár kapek šejřkového oleje do koupele je dobrý způsob, jak si ulevit od celodenního duševního náporu.

LEVANDULE (*Lavandula*) máří účinek uhrančivého pohledu. Několik kapek levandulového oleje v koupeli vás ochrání. Totéž platí pro levandulová mýdla, parfémy a krémy. Levandule pěstovaná na zahradě přinese štěstí celé rodině.

STARÝM FÍGLEM PROTI NOČNÍMU POMOČOVÁNÍ bylo nechat dítě vonět k pampelišce na svátek Beltane. To mělo zabránit pomočování po celý rok. Odtud zřejmě pochází lidový název pampelišky... jste připraveni? Je to „počůránek!“

EXISTUJE STARÝ SKOTSKÝ ZVYK při svátku Samhain – sníst jablko a dívat se přitom do zrcadla. Legenda říká, že v něm uvidíte odraz své pravé lásky. Viktoriánské pohlednice posílané na Halloween přinášely tyto verše:

*Na Halloween bleď do zrcadla,
uvidíš tvář svého manžela.*

Při moderní adaptaci tohoto kouzla se můžete postavit před zrcadlo o půlnoci na svátek Samhain. Pomůže vám k identifikaci budoucího nebo možného partnera. Nakrájejte jablko na plátky napříč, aby bylo vidět tvar jádřince. Zapalte čajovou svíčku a postavte ji spolu s plátky jablek před zrcadlo. (Ujistěte se, že svíčka hoří bezpečně, můžete ji vložit do ohnivzdorné misky nebo kotlíku.) O půlnoci opakujte třikrát následující verše:

*Když noc Sambain skončí,
ukaž mi lásku, která přetrvá.
Kéž se dozvím, kdy se potkáme.
Kéž naše láska bude silná a sladká.*

Nechte svíčku dohořet a ráno vynesete ven jablečné plátky jako oběť přírodním duchům. Pečlivě sledujte, koho potkáte během následujících třiceti dnů.

KVĚTY KVETOUcí MIMO OBVYKLOU SEZÓNU jsou považovány za osudová znamení, jako například fialky kvetoucí na podzim. Jak staré verše varují:

Květy mimo svůj čas, starosti přináší zas.

MODRÝ ROZRAZIL (*Veronica spicata*) použijte do kytičky nebo kouzelných pytlíčků na podporu hojení a rychlého uzdravení.

KDYŽ SE OHÝBAJÍ STONKY KVĚTIN, Irové říkají, že se klaní královně víl, která je někde opodál.

NATRHEJTE NA ZAHRADĚ KYTICI hledíků, divizen, petúnií, levandule a kopru. Za úplňku, když měsíc stoupá na východní straně, předložte kytici bohyni Měsíce a požádejte ji o ochranu a pomoc při čarování. Tyto magické květiny svázané červenou a bílou stuhou vás ochrání před zlem a smutkem.

*Hledíky, divizna, petunka a kopr,
ochraňte mne před škodou a zlou vůlí.
Levandule zastaví ubramutí,
luna dává shora své požehnání.*

TUSSIE-MUSSIE

Kytice, voničky a tussie-mussie (kytice pro zvláštní příležitosti) jsou zmiňovány již v 16. století. Tyto miniaturní pugety „do ruky“ jsou tvořeny aromatickými květinami a bylinami. Kytice byly nošeny na ochranu před nemocemi a k potlačení nepříjemného zápachu (odtud jméno „voničky“) a k odpuzení zlých duchů. Tyto vkusné „mluvící kytice“ se staly populárními díky skrytému poselství založenému na symbolickém významu jednotlivých květin.

Využitím květomluvy a pečlivým výběrem květin a listů můžete vytvořit mocné květinové kouzlo – překvapivě dobré na tak malou kytici. Využijte některých znalostí zahradní čarodějky, podpořte je pár kouzly s barvami květin a koordinací různobarevných květů a stuh pro konkrétní magický záměr. Zde je několik nápadů, jak začít.

PRVNÍ LÁSKA: Růžové poupě, bílá azalka, listy funkíe, květy řimbaby a modré pomněnky. Přidejte pár bleděmodrých a růžových saténových stužek pro kouzlo barvy. Růžové, bílé a modré barvy květů a stužek v této kytici evokují lásku, klid a naději. Význam květin je následující: růžové poupě přináší nevinnou lásku; azalka je pro první zamilování; listy funkíe pro oddanost; řimbaba pro ochranu; pomněnka vyvolává věrnou lásku.

TOUŽÍM PO TOBĚ: Oranžová růže, kapradinové listí, pryskyřník, bergamotové květy a lilie tygrováná. Svažte je červenou stuhou pro touhu

a oranžovou pro energii a vitalitu. Cítíte to teplo? Význam květů je následující: vitalita a energie – oranžová růže, vášeň – kapradí, „polib mne“ – pryskyřník, „jsi neodolatelná“ – bergamot, a nakonec erotická láska – lilie tygrovaná.

BRZY SE UZDRAV: žlutá růže, eriophyllum, listy meduňky, sedmikrásky, stvol chrpy. Sladte barvy stužek s květinami nebo vyberte sami barvu pro uzdravující kouzlo. Význam květů je následující: žlutá růže – radost a štěstí, řebříček – uzdravení, meduňka – svěžest a zdraví, sedmikráska – veselá mysl, chrpa – uzdravující energie.

Před vytvořením kytice nebo voničky zvažte její téma a vyberte přísady pro vzhled a symboliku. Podívejte se význam květomluvy v začátku této kapitoly. Poskytne vám informace, které potřebujete.

Začněte aranžmá větší centrální květinou, ústředním bodem může být například růže, pivoňka nebo geranium. Obklopte ji kontrastními květinami a listy. Pracujte od středu v kruhovém tvaru. Ovazujte stonky zelenou floristickou páskou, aby kytice zůstala kompaktní. Zdůrazněte okraj kytice rostlinami s velkými listy.

K tomuto účelu jsou výborné rozřepené listy kontryhelu stejně jako pestrobarevný břechťan, listy funkíe, kapradí, lesklé listy anděliky a listy fialky. Dokončete kytici svázáním odpovídajícími stužkami okolo stonků a uvažte dekorativní mašli.

Voničky by měly vydržet ve váze čerstvé asi sedm dní, můžete je usušit zavěšením v teplé a dobře větrané tmavé místnosti.

Pokud chcete vytvořit kytici jako dárek nebo pokud se dokonce odvážíte založit staromódní zahrádku, podívejte se na tabulku venkovských květin na straně 58 – 59 pro inspiraci. Také můžete využít nebo vysadit některé z dalších čarovných rostlin. Podívejte se také na nákres rozvržení zahrady na straně 71.

ANDĚLIKA: použijte květy, rozřepené listy a tobolečky se semínky pro inspiraci.

VAVŘÍN: přidejte jeden nebo dva listy pro slávu.

ZVONEK: tyto elegantní modré květy vyjadřují vděk.

HEŘMÁNEK: květy a listy pro sílu v těžkých situacích.

KRÁSNOOČKO: jasně žluté květy znamenají „stále v dobré náladě“.

SEDMIKRÁSKA: potěšení a nevinnost.

ČERNÝ BEZ: květy znamenají horlivost, energii a aktivitu.

FENYKL: předává sílu.

KAPRADÍ: vášeň a vílí kouzla.

ŘEBŘÍČEK: přináší úlevu od nemoci, účinkují jak kapradině podobné listy tak drobné květy.

POMNĚNKA: podporuje pravou lásku, krásné modré květy zjemňují kytici.

PELARGÓNIE: šarlatová pelargonie pro útěchu, růžová pro lásku, bílá pro plodnost;

muškátové květy zdůrazňují jiné, větší květy použité v centru kytice.

DOBROMYSL: znamená rumělec; perfektní pro mladou dívku nebo nevěstu.

YZOP: od středověku užívaný pro čistotu.

BŘEČŤAN: listy a úponky znamenají věrnost a lásku.

KONTRYHEL: ochrana – použijte roztřepené listy jako okraj a světle zelené květy jako výplň kytice.

CITRÓNOVÁ TRÁVA: sympatie a životabudič, úžasné aromatická rostlina.

LIPOVÝ KVĚT: pro manželskou lásku.

MÁTA: máta odedávna předává ctnosti, existuje mnoho barev a vůní máty – čokoládová, pomerančová, ananasová...

MACEŠKY: péče o zlomené srdce.

ROZMARYN: vzpomínka, účinné jsou výhonky a kvetoucí vrcholky.

RŮŽOVÉ POUPE: nová láska a mnoho dalších kouzel, záleží na barvě květu; růže je často centrální květinou v kytici.

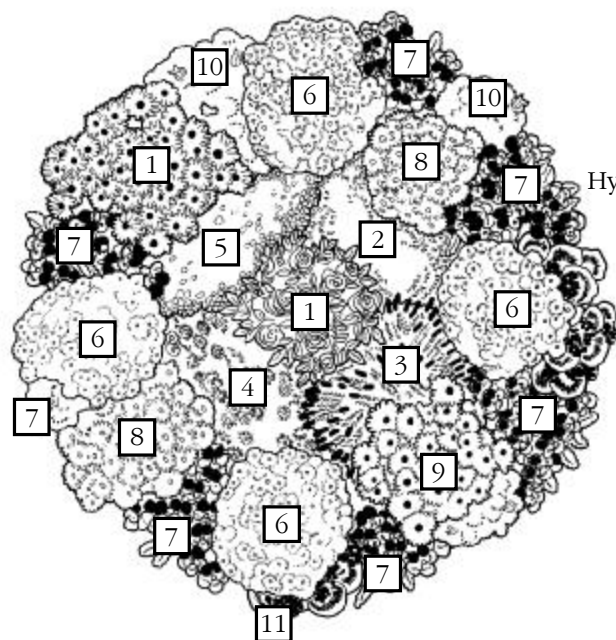
ŠALVĚJ: moudrost; použijte purpurovou i tříbarevnou šalvěj pro pestrost.

HRACHOR: symbolizuje delikátní potěšení, tato květina silně voní a je velmi staromódní.

TYMIÁN: použijte květy i listy pro začátek nového projektu.

ROZRAZIL: přináší rychlé uzdravení, podporuje vitalitu.

LESNÍ JAHODY: dokonalost – a vy jste mysleli, že lesní jahody rostoucí ve vaší zahradě nejsou k ničemu! Už jsem to zmínila, ale ještě to zopakuji: kouzla se dají najít všude kolem vás.

*Rozrvžení
květinové
zabradý*

Hybrid čajové růže	1
Tymián	2
Levandule	3
Heřmánek	4
Řebříček	5
Krásnoočko	6
Macešky	7
Rudbekie	8
Sedmikrásky	9
Černucha	10
Pelargonie	11

5. OKOUZLUJÍCÍ ZVLÁŠTNÍ ZAHRADY

Obsahem této kapitoly jsou zvláštní zahrady, například ty okouzlující stinné a měsíční. Zmíníme se i o dětských a truhlíkových zahradách. Pěstovala jsem úspěšně všechny možné rostliny a jejich kombinace. Zmiňované rostliny nejsou pro vás ty jediné použitelné. Inspirujte se a rozvíňte vlastní ideje! Svobodně zkoušejte různé variace – nebe je vaším jediným omezením! Uvádím pouze rostliny, které jsem úspěšně pěstovala a kterým se daří v amerických zahradách.

STINNÉ KOUZELNICKÉ ZAHRADY

Pokud máte na zahradě příliš stínu, netrapte se. Stinná magická zahrada může být nezapomenutelným a krásným místem. Zahrady obklopují můj dům ze všech stran. Nicméně nejobdivovanější je právě stinná zahrada.

Pokud zakládáte zahradu pod starými vzrostlými stromy, máte již danou strukturu. Prvním krokem je doplnění živin v půdě přidáním kompostového hnojiva a rašeliny. Stínomilné rostliny vyžadují úrodnou půdu bohatou na organické živiny. Mimořádně důležité je udržení vlhkosti v půdě během léta i po zbytek vegetační sezóny. Chcete mít vlhkou půdu, ne bažinu.

Mulčujte rostliny, ale ne hlouběji než 5 cm hluboko. Pomáhá to udržet vlhkost v půdě a rozložený kompost po čase dodá organické látky do půdy. Zde jsou čtyři slova, kterými žijte: kompost je náš přítel.

Není těžké najít kouzelné rostliny a byliny, které rostou dobře v polostínu i v plném stínu. Můžete zkusit některé z dalšího čarodějného tuctu rostlin. Obecné jméno je uvedeno velkými písmeny, botanický název proloženě. Následuje jejich magický význam a tipy pro pěstování.

ČARODĚJNÝ TUCET STÍNOMILNÝCH ROSTLIN

SRDCOVKA (*Dicentra spectabilis*). Magické využití zahrnuje vyléčení zlomeného srdce a ztracené lásky. (Upřímně, čekali jste snad něco jiného?)

Přívěšky srdcovky – srdčité květy – kvetou na začátku jara. Dosahuje výšky až jeden metr. Venkovská klasika, hodí se k řezu, ve váze jsou atraktivní i listy. Rostliny odumírají během léta. Existuje i bílá varieta. Zóny 3 – 9.

ORLÍČEK (*Aquilegia*). Použití v kouzlech pro odvahu a lásku. Semena byla drcena a užívána k přilákání partnerů. Oblíbená zahradní stínomilná rostlina již po staletí, dosahuje 60 – 100 cm. Mnoho barevných kultivarů (kombinujte barvy podle požadovaného účinku kouzla). Mnoho hybridů prospívá v zónách 5 – 9.

KAPRADINY. Pro vílí kouzla a neviditelnost. Spalte usušené vějířovité listy, abyste přilákali déšť. K dispozici je mnoho druhů. Poradte se s dalšími zahrádkáři, kterým druhům se daří ve vaší oblasti. Odolnou a snadno pěstovatelnou varietou bývá **Pérovník pštrosí** (*Matteuccia pennsylvanica*). Snadno se rozrůstá. Pérovník prospívá v zónách 2 – 8.

POMNĚNKA (*Myosotis*). Zlepšuje paměť, může být použita i pro připomenutí vaší osoby někomu jinému, například při pracovním pohovoru nebo novému příteli. Je to další stínomilná, vílami oblíbená rostlina, má malé shluky modrých kvítků. Rostliny dosahují (podle druhu) výšky od 20 do 60 cm. Výborná květina pro lesní zahrady, nové variety jsou také růžové. Dobře rostou ve většině zón (3 – 11).

NÁPRSTNÍK (*Digitalis*). Používaný pro ochranná kouzla, též oblíbený vílami, v angličtině nese mnoho lidových jmen: například vílí prsty, lidské rukavice, čarodějné zvonky, čarodějné náprstky. Významnou trvalkou je žlutě kvetoucí **Náprstník velkokvětý** (*Digitalis grandiflora*), který dosahuje 60 cm a kvete od pozdního jara do časného léta. Po odříznutí starého květu někdy kvete opakovaně. Náprstník je toxický, nesmí být konzumován. Žlutý náprstník prospívá v zónách 4 – 9.

HOSTA (*Hosta – různé kultivary*). Pár listů vložených do vázy plné magických květin přispěje ke štěstí a zdraví. Hosty jsou stínomilné trvalky, také známé jako funkcie. Tyto starší druhy přinášejí tajemství do stinných zahrad. Pěstují se v množství barev – ve všech odstínech zelené, světle zelené, s bíle pruhovanými i kontrastně lemovanými listy. Existuje také tmavá modrozelená varieta. Vyberte si svého favorita, pokud to dokážete. Výška a velikost listů záleží na odrůdě. Výška rostliny se pohybuje od 30 do 120 cm. Hosta kvete uprostřed léta bledě fialovými květy. Některé nové variety voní. Většina odrůd hosty prospívá v zónách 3 – 8.

KOSATEC. Trojlátkový květ vyjadřuje víru, vědomost a udatnost. Při čarování se často užívají kořeny. Kořeny kosatců jsou v podstatě oddenky druhu *Iris germanica* var. *Florentina*. Kosatcový kořen pomáhá

přivolat lásku a používá se jako fixativ v sáčcích se sušenými květy (pomáhá udržet vůni). Kosatec je populární jarní květina dostupná v mnoha barvách. Byl posvátnou rostlinou Iris, řecké bohyně duhy a poslíčka bohů. Kosatce byly kultivovány po staletí. Dva nejběžnější druhy kosatců jsou kosatec japonský, vhodný pro zóny 5 – 10 a kosatec sibiřský pro zóny 4 – 9.

KONTRYHEL (*Alchemilla*). Lásky a přitažlivost. Tradiční favorit alchymistů je kompaktní rostlina s kulatými, roztrženými, šedo zelenými listy. Lidový název je rosička, vděčí za to způsobu, kterým listy rostliny zachycují vodní kapky (vypadají jako rtuť na listech). Od pozdního jara do brzkého léta vyhání kontryhel lodyhy se světle zelenými květy. Tato trvalka dosahuje výšky 45 cm. Hodí se pro ohraničení záhonů. Zóny 3 – 9.

TUŽEBNÍK (*Filipendula ulmaria*). Lásky, svatby, klid. Tužebník byl oblíbenou vonící květinou v alžbětinské době. Byl tak často žádán do svatebních kytic a výzdoby, že se stal známým jako svatební rostlina. Tužebník má smetanově bílé květy s mandlovou vůní. Kvete celé léto. Nejlépe roste v polostínu, může dosahovat 60 – 120 cm výšky, preferuje alkalické půdy. Zóny 4 – 7 nebo 8.

MACEŠKA (*Viola*). Tyto jasné a veselé květiny zasvěcené Kupidovi ulevují bolavému srdci a pomáhají při trápení s láskou. Macešky se pěstují jako letničky nebo trvalky. Používám je do květináčů a truhlíků na začátku jara. Snášejí chlad a dokonce i trochu sněhu. Pokud je na podzim vysadíte do zahrady a přihnete listům, budou příští jaro bohatě kvést. Daří se jim v polostínu nebo plném stínu. Nesnášejí horká léta.

HLEDÍKY (*Antirrhinum majus*) Ochrana a rušení kouzel. Hledíky jsou veselé letničky k vysazení na stinnou zahradu a také do truhlíků. V Missouri jsou velmi horká a vlhká léta; rostliny vysazené na plném slunci mají tendenci se trochu připékat, ale prospívají v částečném stínu.

Hledíky jsou spojeny s ohněm. Čarovné rostliny, oblíbené dětmi, jsou k dispozici v mnoha barvách a velikostech. Velmi dobře se hodí k řezu. Mohou přežít mírnou zimu nebo vysemenit na příští rok.

KOKOŘÍK (*Polygonatum*). Kořen je užíván při ochraně a vymítacích rituálech. Přidání několika květů do vázy plné květin zahání negativismus. Původem planá rostlina pochází z východu Spojených států. Slabě vonící květy rozkvétají koncem jara. Existuje několik druhů včetně různobarevných variet. Zóny 5 – 9.

NETÝKAVKA (*Impatiens*). Lidové jméno zní „pilná Lízinka“. Nejoblíbenější půdopokryvná stínomilná rostlina se vyskytuje v množství barev a tvarů. Pěstování je snadné, netýkavka se výborně hodí ke zpes-

tření stinných zahrad. Patří mezi letničky, nepřečkají mráz ani nízké teploty. Vyzkoušejte bílé a pastelové barvy pro zahrady měsíčního svitu.

DRUHY STÍNU A NÁVRHY PĚSTOVÁNÍ

Druhy stínu jsou v každé zahradě jiné. Pochopení jednotlivých druhů stínu, se kterými pracujete, vám pomůže v úspěšném zahradničení. Existují různé stupně stínu: částečný stín (někdy zvaný strakatý), střední stín a plný stín.

ČÁSTEČNÝ STÍN je v místech, kde svítí slunce tři až šest hodin denně. Strakatý stín přetrvává celý den a je často pod korunami mladých stromů nebo pod starými stromy, které mají vysoké, více otevřené koruny. Vyzkoušejte tyto magické kvetoucí rostliny: anděliku, petúnie, šantu, třapatku, řetězovku (*Phytostegia virginiana*), náprstník, krásnoočko, kosatec, kontryhel, lilii, ibišek, tužebník, mátu a mydlici.

STŘEDNÍ STÍN může být hodnocen jako oblast, která je stinná během nejjasnějších hodin celého dne (od 10 do 16 hodin). Tento typ zahrady zachycuje ranní paprsky z východní strany nebo ty odpolední, pokud je zahrada orientována na západ. Vysázejte tyto kouzelné rostliny a keře: čechravu, srdcovku, kopřivěnku, kapradí, pomněnky, hostu, zavinutku, lobel (druhy *Pulmonaria*) a evropský divoký vor. Pro získání lepší skladby vaší zahrady zkuste dozadu vysadit rjící keře: hortenzii dubolistou, horvelkokvětou či kalinu.

PLNÝ STÍN je pod korunami vzrostlých stromů, které jsou hustě olistěné a v místech, kde je stín způsoben so sedlím domem či strukturou zahrady (kúlna nebo vysoký plot). Tyto zahrady mají během dne jen pár hodin slunečního svitu. Daným podmínkám by měly vyhovovat tyto rostliny: zběhovec (*Ajuga*), orlíček hluchavka, kapradí, břechtan, konvarka, máta, kokořík, vratič a violka.

Černá kočka mezi růžemi,
plamenka, šerík pod novým měsícem,
sladká vůně krásnooček a fial,
zahrada je velmi tichá.
Je omámena měsíčním světlem, upokojena vůní...
AMY LOWELLOVÁ, ZAHRADA V MĚSÍČNÍM SVITU

KVĚTINY A LISTY PRO MĚSÍČNÍ ZAHRADY

Zahrady měsíčního světla jsou nádherné. Jsou plné vůní, barev a atmosféry a kladou důraz na květiny, které začínají vonět při západu slunce. Vůně je často nejmocnějším spouštěčem vzpomínek. Stále si pamatuji šerík u mojí babičky Doris. Měla u svého domu ve městě veliký šeríkový keř. Když jsem byla malá, hrály jsme si se sestrou pod ním a v něm – bylo to jako uvnitř voňavé fialové jeskyně.

Barvy jsou pro měsíční zahrady velmi důležité. Pastelové barvy, stříbřité nebo bledě zelené listy a tolik bíle kvetoucích květin, kolik jen můžete najít, předvedou svá vlastní kouzla za soumraku. Barvy květin, které opravdu za šera vyniknou, sahají od bílé, smetanové a žluté až k bledě růžové. Pokud chcete vysázet měsíční zahradu, podívejte se letos po takových barvách. Můžete je přidat do návrhu trvalkové zahrady na straně 79.

Pokud máte slunnou zahradu a chtěli byste vysázet zahradu měsíční, vyzkoušejte tyto letničky: pelargónie, luštěnice (*Cleome*), tařice, fialy, krásenky (*Cosmos*), žluté a bílé cínie. Pro zajímavost můžete přidat tmavofialové petúnie – ne pro barvu, ale pro jejich vůni. Nebudete schopni ty sametově fialové květy v noci vidět, ale věřte, ani nemusíte. Jejich vůně, která se rozšíří po západu slunce, vás vždy zavede přímo k nim. Chcete mít voňavý kvetoucí keř? Bílá varieta šeríku je další možností pro slunné zahrady. Tady je tip: všechny bíle kvetoucí variety rostlin mají za jménem alba.

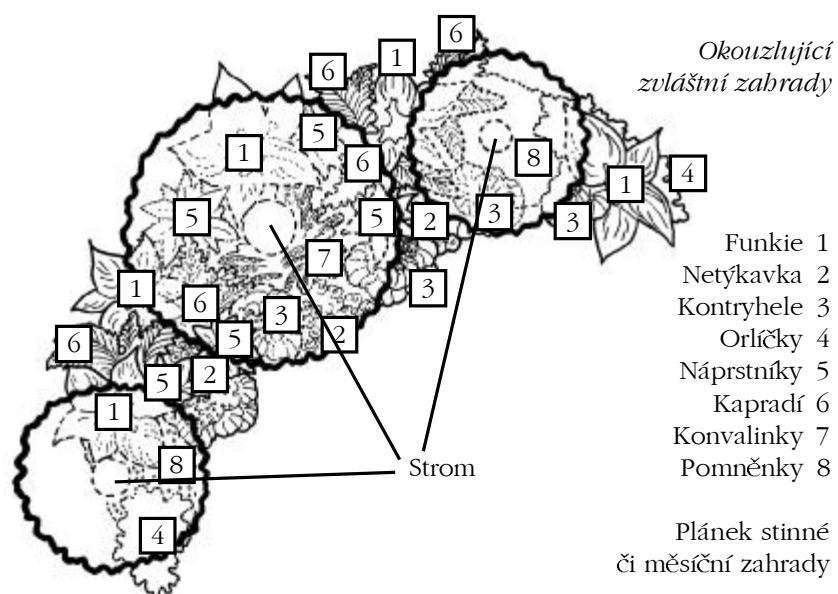
Z cibulovin, které voní v noci, vyzkoušejte pastýřskou milenku (*Cibidanthus fragrans*) a lilii bělostnou. Lilie je úžasně magická rostlina, která ochraňuje a ruší kouzla lásky. Květina je zasvěcena Panně Marii.

Různé druhy denivek (*Hemerocallis*) patří mezi trvalky, které se snadno se pěstují. Vyrabujte brzy zjara zahradnictví, ještě před Dnem matek, aby byl dostatečný výběr. Mnoho denivek voní, a čím budou světlejší, tím víc vyniknou ve vaší měsíční zahradě. Podívejte se po těchto odrůdách: Green Ice, bledožlutý květ s zeleným jícnem; Fairy Tale Pink, růžový

květ se světlezeleným jícnem; Happy Treasure, žltorůžová směs; Java Sea, neonově zelený květ s ostře zeleným jícnem. Pro magické souvislosti kombinujte barvy podle tabulky magických barev na straně 46.

Bledě zelená varieta tabáku (*Nicotiana*) je v noci mimořádně aromatická. Tyto hvězdicovité letničky patří mezi mé oblíbené, které každoročně vysazují. Tabák vydrží až do mrazu a vyžaduje pouze občas odstranit odkvetlé květy, aby kvetl celé léto. Pokud rostlina přestává kvést, seřízněte stonky až k listům, znovu obrazí a rozkvetne ještě lépe. Přestože jsou k dostání také variety červené a růžové, sežeňte co nejvíce bílých a bledě zelených. Váš nos to ocení. Kouzelný význam tabáku je uzdravení a čistota.

Světlé pnoucí růže, jako například New Dawn, kouzelně obrostou vaši zahradní besídku. Krásná, slonovinově růžová, pnoucí New Dawn, se řadí k nejlepším popínávkám na americkém středozápadě. Mezi další popínavé rostliny patří bílý klematis, vistárie, zimolez a kladivník (*Centrum nocturnum*). Jakákoliv volba z uvedených alternativ bude výborná.

*Květiny jsou stejné jako morální kvality.
Ty jasné jsou někdy jedovaté,
ale věřím, že nikdy ne sladké.*
PARK BENJAMIN, AMERICKÝ VYDAVATEL
(1809-1864)

STINNÁ ZAHRADA A JEDOVATÉ ROSTLINY

Některé z mých oblíbených rostlin, které jsou vhodné pro měsíční nebo stinné zahrady, jsou bohužel jedovaté: konvalinka, povijnice (*Impomea alba*), bílý a žlutý náprstník. Vydržela jsem čekat s vysazením těchto rostlin, dokud mé děti nevyrostly. Možná uděláte totéž. Na konci kapitoly je seznam jedovatých rostlin.

Když jsme poprvé vysadili na zahradu povijnici, všechny děti ze sousedství visely na plotě, aby ji viděly kvést. Každý večer za soumraku sledovaly, jak se květy otevírají. Někdy jen moje rodina seděla na zadní terase a užívala si ten pohled. Jindy tam přišlo od šesti do dvanácti dětí a jejich zahradní židličky byly po celém trávníku. (A ano, děti byly pod dohledem.) Dokonce jsem dostala od sousedů video, jak se téměř dvacetimetrové květy chvějí před otevřením.

Jak se květy povijnice začínají otvírat, třesou se a chvějí. Před očima se pomalu otevírají jako ve zrychleném efektu. Vůně je omamná a zároveň fascinující. Pro zajímavost, povijnice přiláká do vaší zahrady lišaje a můry.

Povijnice vysazují každý rok (vzhledem k tomu, že nemám žádná batolata, která by běžela po zahradě, povijnice nejsou při pnutí po plotě nebezpečné). Pokud přijedou mé malé neteře nebo synovci, nikdy nezůstanou na zahradě bez dozoru.

Další fascinující rostlinou je durman neboli andělská trumpeta (druhy *Datura innoxia*). Je to rostlina gotických čarodějnic, hroživá – gotická s velkým G. V noci mimořádně voní, ale varuji vás, buďte opatrní! Tato rostlina je neuvěřitelně jedovatá.

Jako mladá zahradnice, která neznala nic lepšího, jsem jednou na tržnici koupila doma vypěstovanou rostlinu. Prodáváč měl její fotografii a řekl mi, že se nazývá „měsíční keř“. Nadšená svým objevem, zasadila jsem je do stínu, hnojila a sledovala. Jak léto postupovalo, začala se formovat velká trubkovitá poupata.

Poprvé rozkvetla při úplňku. Celý večer jsem ji chodila kontrolovat, nadšená jejím načasováním. Květy měly těžkou, pižmově – citrónovou

vůni. Byla tak silná, že se mi z ní udělalo nevoľno, a to vzbudilo mé podezření. Sedla jsem si do zahrady a trochu si s rostlinou popovídala. Moje stinná zahrada je za vysokým plotem, kryta starými javory, takže jsem seděla ve světle úplňku sama a nepozorována.

Zavřela jsem oči, držela ruce blízko květů a v duchu se ptala rostliny, kdo opravdu je. Odpověď, která mi vnikla do mysli, tvořilo jediné slovo... SMRT. Ve snaze dostat se pryč jsem se překulila na záda, až jsem zírala na rostlinu z bezpečné metrové vzdálenosti.

„Dobrá,“ řekla jsem si, zatímco moje srdce bilo až v krku, „to je něco jiného.“

Nikdy předtím se mi nic podobného nestalo. Chtěla jsem získat další názor. Za chvíli jsem zavolala ven děti a ukázala jim rostlinu. Nic jsem jim o svém objevu neřekla, jen jsem se zeptala, co si o rostlině myslí. Moje děti jsou většinou spolehlivým barometrem, že je něco v nepořádku, ať už jde o lidi nebo situace. K mému úžasu se všechny tři zamračily a dvě ze tří se rostliny nepokusily ani dotknout. Můj druhý syn začal natahovat ruku a v poslední chvíli ucukl. (Dodávám, že z mých dětí má nejsilnější psychické schopnosti.) Všechny mi okamžitě řekly, že se jim rostlina nelíbí. Protože byly tehdy malé, varovala jsem všechny tři, aby se držely dál, než přesně určím, co je tento „měsíční keř“ zač. Všichni si potom museli pro jistotu umýt ruce.

Příští den jsem v knihovně prošla všechny knihy. K mému zděšení jsem zjistila, že moje měsíční květina je ve skutečnosti durman. Všechny části této rostliny – květy, listy i semena – jsou extrémně jedovaté. Ve všech knihách dokonce stálo tiskacím písmem: VŠECHNY ČÁSTI ROSTLINY JSOU SMRTELNĚ JEDOVATÉ. Zatraceně. Dobrá, poučila jsem se. Tolik k nakupování na tržnici. Byla to krásná rostlina a já ji nechtěla jen tak zničit. Držela jsem děti opodál, a když začal durman odkvětát a tvořit semena, použila jsem chirurgické rukavice. Vyryla jsem rostlinu a vložila ji do několika odpadkových pytlů. Manžel musel pro jistotu ošetřit okolí, kde rostla, postřikem proti plevelu.

Ostatní trvalky se časem rozrostly kolem, ale na místě, kde byl durman, do dnešního dne nic neroste. Posléze jsem blízko vysadila hortenzii dubolistou (*Hydrangea quercifolia*). Její špinavě bílé kónické květy v měsíční zahradě vynikají stejně jako na podzim její oranžové listy. Je to jeden z mých oblíbených keřů. Dobře se rozrostl a nyní zakrývá holé místo. Při čarování můžete kůru hortenzie použít pro odpuzení zla a zlomení kouzel.

Ve více zastíněných měsíčních zahradách zkuste vysadit tyto trvalky: zvonky, bledě žluté narcisy, sněhově bílé tulipány, sněženky, křížatky,

perlové čechry a bílé plaménky. Ve stínu prospívají některé variety bylin, jako je andělíka, která jinak dobře roste v částečném stínu stejně jako sléz a šanta. Jak už jsem se zmínila, pastelové netýkavky a bílé begonie budou na temném pozadí vhodným doplňkem. Dobrou volbou jsou také stříbřitý čistec a hosta s bílými okraji. Zelené odstíny hosty jsou také možností pro listy, které se budou lesknout po západu slunce. Nakonec, pro zvýraznění vaši měsíční zahrady, přidejte řadu bílých světel, která dodají magický třpyt.

JEDOVATÉ ZAHRADNÍ ROSTLINY

Tento seznam není v žádném případě kompletní, ale pouze informativní. Existuje mnoho jedovatých rostlin, které zde nejsou zmíněny. Pokud se tímto tématem chcete zabývat podrobně, kontaktujte místní botanickou zahradu nebo státní zemědělskou inspekci. Na internetu jsou k dispozici výborné webové stránky věnované jedovatým rostlinám. Jedny z nejlepších provozuje univerzita Cornell v Severní Karolíně a Pensylvánská univerzita.

Pokud nastane nebezpečí otravy jedovatými rostlinami, doporučuji kontaktovat Záchranou službu nebo jiné zdravotnické zařízení. Hvězdička označuje oblíbené keře, které jsou toxické při konzumaci ve větším množství.

- Africká kopřiva (*Coleus*)
- Angínovník čínský
- Áron
- Azalka
- Betlémská hvězda (*Ornithogallum umbellatum*)
- Brslen *
- Brukev sítinovitá
- Cesmína tmavá
- Čemeřice
- Durman
- Durman (*Datura*)
- Hortenzie *
- Hortenzie dubolistá *
- Hrachor vonný

Hvězdník (*Amaryllis*)
Hyacint
Konvalinka
Kosatec (oddenky)
Krokus (všechny části)
Lantana
Len
Líčidlo (*Phytolacca*) (všechny části)
Lobelka
Lobelka příjčná
Lopatkovec
Lopuch
Lýkovec jedovatý (plody jsou toxické)
Mák
Mydlice lékařská (semena jsou toxická)
Náprstník
Narcisy
Nestarka (*Ageratina altissima*)
Nocenka jalapenská
Oleandr
Olověnc
Oměj
Plamének (*Clematis*)
Povijnice (mírně toxická)
Pryšec
Přísavník pětprstý
Rajče jedlé (listy)
Rebarbora (listy)
Routa
Rozchodník (*Sedum*)
Rulík zlomocný
Samorostlík
Sasanka hajní
Srdcovka nádherná
Srdcovka var. *Cucullaria*
Stračka
Svlačec (mírně toxický)
Šáter
Šťovík kyselý

Tabák
Tis
Trubač kořenující
Užovník (*Caladium*)
Vánoční hvězda (*Poinsettia*)
Vistárie
Zimokeř (*Celastrus*)
Zimolez japonský

*Kdo miluje zabradu, stále si svůj ráj uchová.
Trvalky s potěšením sází
a prospěšnou úrodu sklízí.
AMOS BRONSON ALCOTT*

SAMHAIN A DÝŇOVÁ ZAHRADA

Během let, kdy jsem pěstovala dýně, tykve a kukuřici, jsem se naučila některé triky. Můj manžel, děti a já připravujeme dýně a speciální podzimní výzdobu už léta. Vybereme si jednu dýni, kterou chceme pro nás a pak pozveme všechny naše synovce a neteře (posledně jich bylo patnáct), aby si vybrali dýně pro sebe. Moje švagrové si jako dekoraci domů vyberou tykve, mini dýně a kukuřici. Podívejte se na návrh zahrady na straně 86.

Koncem září si mé děti staví malý stánek na přední zahradě a prodávají sousedům před svátkem Halloween svoji úrodu. Nikdy moc nevyděláme, děti se tím baví. Rozdělím výtěžek napůl, podělím všechny tři a dovolím jim první polovinu utratit, jak chtějí. Druhou polovinu si schovají na vánoční dárky.

PĚSTOVÁNÍ

Tak od začátku. Na pěstování dýní potřebujete spoustu místa. Pokud máte malou zeleninovou zahrádku, zkuste zasadit mini variety jako Baby Boo nebo Jack Be Little. Dýně vyžadují velmi úrodnou a bohatou půdu.

My pěstujeme dýně na rodinné farmě. Půda je tam úrodná a není příliš vlhká. Přesto připravíme pro dýně kompost – ne přírodní, ale koupený v zahradním centru.

Pro naši oblast farmáři doporučují sázet dýně a tykve do 7. června. Žijí v zóně 5. Poradte se s odborníky, kdy začít výsadbu ve vaší oblasti.

Běžnou nebo barevnou kukuřici vyséváme podle nároků jednotlivých odrůd, většinou po posledních mrazících, když je již půda teplá alespoň 18° C. Vysévejte do rovnoběžných řádků kvůli opylení, hnojte dusíkatým hnojivem.

Označte si kopečky, kde máte vyseté dýně, dlouhou tyčkou. Dýňové listy mohou dorůst až do jednoho metru a vy potom nenajdete kopečky, když je potřeba zalévat. (Na vlastní kůži jsem se o tom přesvědčila.) Nestoupejte na úponky! Hnojte pravidelně rozpustným hnojivem.

Sledujte, zda dýně nejsou napadeny škůdci a buďte připraveni použít postřik, pokud možno se široce účinným pesticidem, který je zahubí. Poměrně bezpečnou chemikálií je Sevin, který můžete aplikovat přímo na dýně a další druhy zeleniny. Není absorbován a snadno se opláchne (čas rozkladu Sevinu je poměrně krátký). Postříkujte opatrně! Noste ochrannou masku a rukavice. Poprvé, když jsem vysela dýně, oznámila jsem, že nebudu používat žádné chemikálie. Měli jsme úžasnou úrodu, stovky dýní. Pak je našli brouci. Přichytli se na výhonky a vysáli veškerou šťávu z dýní, které pak vypadaly jako vypuštěné míče. Útok upířích brouků! Odporné. Ztratili jsme tenkrát celou úrodu a já změnila na chemikálie názor.

Odpudit škůdce pomůže třeba vysazení šanty, afrikánů, vratiče a řeřichy. Při výběru odrůdy myslete na její odolnost proti plísni. Problém s plísní loni značně snížil úrodu dýní v Missouri. Poprvé jsme museli koupovat na Samhain dýně. Přišli jsme o celou úrodu.

SKLIZEŇ

Kukuřice by měla dozrát koncem července až začátkem srpna. Po sklizni opatrně oloupejte klasy. Nechte je sušit zavěšené na šňůře v chráněném prostoru, třeba v garáži nebo kůlně. Pokud je necháte venku, ptáci je vyzobou.

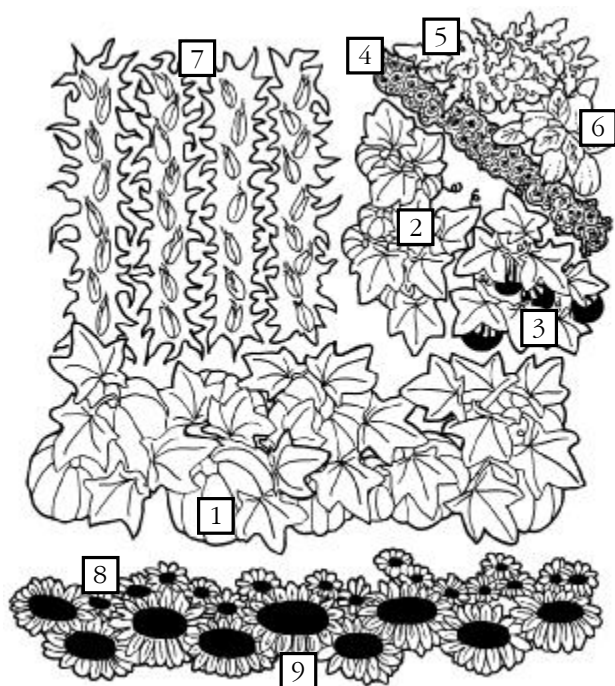
Koncem září sledujte listy dýní a tykví. Až uvidíte, že se dýně už zabarvují do oranžova, ještě vydržte. Počkejte, až listy odumřou a stopky zhnědnou. Na uřezání dýní použijte ostrý nůž a myslete na ponechání přiměřeně dlouhé stopky.

Noste dýně jako míč, ne za stopku. Umyjte je v roztoku bělidla a vody. Bělidlo pomůže zastavit plíseň a smyje jakékoliv pozůstatky chemie. Uchovávejte dýně a tykve na dřevěných deskách nebo slámě, ne na betonu (začnou hnit).

PRODEJ

Otevřete si stánek koncem září až začátkem října. Nechte prodávat děti. Jen je sledujte. Jednou zastavila před naším domem dlouhá limuzína a uniformovaný šofér vyskočil koupit dýni pro své děti. K smrti vyděsil mého mladšího syna i dceru, kterým bylo asi osm a devět let. (Mysleli, že je to pohřební vůz.) Až když jsem jim vysvětlila, že se tam vozí ženich a nevěsta, a ne mrtvá těla, rozesmáli se.

Sleduji děti oknem i teď. Pokud nastane nějaký problém, vyjdu ze dveří nebo na přední verandu. Většinou někdo chce vědět, kde pěstujeme dýně nebo potřebuje rozměnit. Mějte připravené drobné.

*Návrh zahrady
pro dětskou
sklizeň*

- Dýně 1
- Mini dýně 2
- Tykve 3
- Afrikány 4
- Rajčata 5
- Papriky 6
- Kukuřice 7
- Malé Slunečnice 8
- Velké Slunečnice 9

Nechte děti napsat pár cedulí. Lidé u dětí rádi nakupují. Položte tykve na trakař a nechte nakupující, ať se v nich přehrabují. Rádi to dělají, zatím nevím proč. Trakař se také hodí.

Když skončíte prodej, prostě se vším odjedete.

Vystavte kukuřici nebo pěkné malé tykve na malý stolek. Barevná kukuřice je po usušení křehká, buďte při loupání opatrní. Nesmlouvejte o ceně, napište ji kuličkovým perem na dýni blízko stopky. Mějte rozumné ceny, abyste vše prodali. Nepotřebujete, aby vám zůstalo navíc třicet dýní, že? Co vám zůstane, můžete darovat třeba domovu pro postižené děti, vydlabat jako ozdobu na Halloween nebo dát na kompost.

*Jen malá zabrádka, čím menší, tím lepší,
je největší šancí pro vaše štěstí a úspěch.*

REGINALD FARREL

ČAROVNÉ TRUHLÍKY

Pěstování v truhlících je trvale populární. Pokud máte omezený prostor, může to být vaše jediná možnost. Můžete vytvořit báječnou zahradu pomocí truhlíků, žardiniér a závěsných košíků všech možných velikostí a tvarů. Změňte váš dvorek, balkón či terasu na miniaturní zahrádku, kterou je možné snadno udržovat a měnit.

Pamatujte, nejste limitováni květinami. Hrnkové květiny nejsou jen letničky. Můžete pěstovat bylinky i zeleninu, například rajčata a papriky. Jahody se dají pěstovat v závěsných koších. Salát může růst v kontejnerech; dokonce jsem viděla kratší variantu mrkve ve velkých květináčích.

Když jsem dřív předváděla, jak udělat truhlíkovou zahrádku, mohli si mí posluchači vybrat určité téma. Můžete udělat totéž. Mezi mnoha kombinacemi rostlin, které vám navrhnou, je také několik známých kuchyňských bylinek.

Experimentujte s mými návrhy. Truhlíky osázejte celé. Během odkvétání je budete olamovat. Chcete, aby truhlíky vypadaly plné, když je osázíte. Je smutné vidět poloprázdný truhlík, když čekáte, než rostliny dorostou. Nezapomeňte rostliny každé dva týdny hnojit a denně zalévat.

Odstraňujte odkvetlé a suché rostliny a plody. Tím vloží rostlina víc energie do produkce květů, a ne do semen. Při prostřívání zaštipněte stonek na místě, odkud vyráží poslední list.

TRUHLÍKOVÁ ZAHRAHA KUCHYŇSKÉ ČARODĚJKY

Zkuste pěstovat rozmarýn, pažitku, šalvěj, petržel, kopr, česnek a bazalku dohromady v jednom velkém květináči. Tyto účelné sezónní a kuchyňské bylinky (vždycky to svému publiku říkám) se velmi snadno pěstují na slunném místě. Mým přítelkyním čarodějkám posílám jejich magický význam. Rozmarýn slouží lásce a uzdravení; petržel přináší ochranu a očistění; moudrost je v šalvěji; pažitka dobře absorbuje negativní energii; ochranu získáme díky kopru; česnek se používá při vymítacích rituálech; bazalka přináší zdraví a štěstí. Dohromady je to šikovná malá kombinace, co myslíte?

VOŇAVÁ TRUHLÍKOVÁ ZAHŘÁDKA

Pro nádhernou směs struktury a vůní zkuste aranžmá některých z následujících voňavých rostlin: miniaturní růže, šanta, levandule, máta nebo kakost. Vysaďte je do velkého květináče a postavte na slunné místo. Pokud chcete, aby růže přezimovaly, přesadte je na zimu do zahrady. Magické vlastnosti: růže – láska a podle barvy další možnosti (viz str. 11 a 38), máta – prosperita, šanta – kupodivu kočičí kouzla, kakost – ochrana.

ZELENINOVÉ KOMBINACE

Zeleninové truhlíky můžete zaplnit klasicky: balkónovými rajčaty a afrikány. Pěstování afrikánů a rajčat pohromadě se nazývá společné pěstování. Afrikány odpuzují hmyz, který by mohl napadnout rajčata, rostliny jsou pak většinou silnější a lépe odolávají nemocem. Cherry rajčata stejně jako zelené papriky a afrikány jsou vhodnou variantou pro děti. Dbejte na dostatečný přísun slunce, vody a hnojiva. Tak se vám bude zahradničení na vašem balkónu nebo dvorku dařit. Magický význam

rajčat je láska; lidově se dříve nazývala „jablka lásky“. Také podle Cunninghamovy Encyklopedie magických rostlin, „když je rajče umístěno pod okno nebo jiný vchod do domu, zahání zlo.“ Hm... dobře že to víme.

KOMBINACE ROSTLIN OCHRAŇUJÍCÍCH DŮM

Ochrana vašeho domu a majetku je jako vztyčení trvalého psychického štítu kolem domu a dvora proti vnějším vlivům. Naše domovy přirozeně chrání energetický štít. Čarodějky a další uživatelé magie většinou tento štít posilují. Jak? Pěstují kolem domu rostliny s ochrannými vlastnostmi, uvnitř domu umísťují krystaly, před dům kouzelné symboly nebo podkovu otevřenou stranou nahoru nad vstupní dveře.

Truhlíky zahradních čarodějek jsou důvtipným kouzlem. Nejsou drahé ani pracné. Začněte směsí květin, nádobou podle vlastního výběru a přidejte trochu čarodějného nadání.

KOMBINACE NA OCHRANU POHANSKÉ RODINY

Na částečně zastíněném místě pěstujte v závěsném košíku nebo truhlíku blízko vstupních dveří plazivý břečtan, hledíky, tařici, pelargónie vonné a nachové petúnie.

Proč právě tyto rostliny? Břečtan ochraňuje, hledíky odpuzují negativní síly, tařice vyzařuje kouzla, pelargónie znamenají lásku, tmavofialové petúnie dodávají sílu a v noci silně voní.

TRUHLÍK NA VÝSLUNÍ

Tato kombinace rostlin snese intenzivní letní žár a vydrží až do podzimu i na velmi slunném a teplém místě. Seskupte cínie, nevadlec stříbrný a afrikány do zvolené nádoby. Cínie jsou pěkné letničky, určené k řezu do vázy, v celém šiku teplých barev přitahují motýly. Červený nevadlec ochraňuje a pomáhá uzdravovat. Afrikány mají astrologickou vazbu na slunce; jsou používány k obraně před neštěstím a nočními můrami. Je s nimi spojen také mexický festival El Dia de los Muertes, Den mrtvých. Tato slavnost začíná o půlnoci 1. listopadu a je v Mexiku národním svátkem na počest zemřelých předků.

OKENNÍ TRUHLÍK BÍLÉ ČARODĚJKY

Červené pelargónie na ochranu a sřežení domu; barvínek pro vlastnosti, které jsem už zmínila – dobrá, tak ještě jednou: pojidlo, ochrana, láska, prosperita. Tařice pro vůni a obranu před manipulací, modré lobelky pro zastavení pomluv. Tento truhlík snese částečný stín. Vezměte na vědomí, že lobelky ve slunečním žáru vadnou, ale když se ochladí, znovu rozkvetou.

KOMBINACE BÍLÉ ČARODĚJKY PRO STINNÁ MÍSTA

Místo pelargónií vysaďte do okenního truhlíku stínomilné velkokvěté begonie. Připomínají růži v plném květu. Mají velké voskové květy mnoha barev, červené, růžové, oranžově korálové a žluté. Abyste dosáhli požadovaného účinku, použijte tabulku barev. Pro doplnění truhlíku vysaďte barvínek, modré lobelky a bílou nebo fialovou tařici.

K posledním dvěma kombinacím mne inspirovala žena, kterou jsem potkala před lety, když jsem pracovala ve svém prvním zahradnictví.

Naučila mne mnoho cenných věcí. Toho památného dne přišla do zahradnictví starší dáma a požadovala asistenci při výběru květin do truhlíků. Veškerý personál se na ni podíval a zmizel. Jak se opírala s úsměvem o hůlku, zdála se mi neškodná.

Jak jsme procházely zahradnictvím a vybíraly jednotlivé rostliny, řekla mi pár lahůdek z lidových tradic, o kterých jsem nikdy předtím neslyšela. Ona ukazovala, já podávala a nosila. Byla to zajímavá půlhodinka. Myslím, že jsem byla velmi taktní. Určitě jsem řkala „lidový“, když jsem se vyptávala, případně „jaký je s tím spojením příběh“. O magii jsme nemluvily.

Později, když jsem si mohla ověřit významy všech rostlin, o kterých jsme mluvily, všechno sedělo.

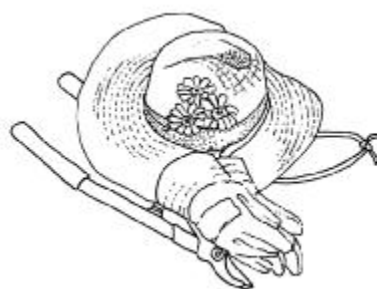
Skončily jsme u mé oblíbené kombinace do okenního truhlíku, o které už jsem se zmínila – červené pelargónie, barvínek, modré lobelky a bílá tařice. Když jsem jí pomáhala naložit celý nákup do starého kombi, otočila se na mne a řekla: „Když jsem byla malá, babička mi vždycky říkala, že dobré čarodějky v okolí se dají poznat podle červených pelargónií za okny.“

Skoro jsem upustila krabici s květinami, jak mne její slova překvapila. Jen se usmála pokračovala: „Další možnost je podívat se, zda sázejí pelargónie nebo begonie do kruhů kolem stromů“. Zasmála se mému překvapení, poklepala mi po ruce a šla k sedadlu řidiče. Tolik o taktu. Odložila hůlku, podívala se na mne a zeptala se: „Jaké máte doma muškáty, děvče?“

„Červené,“ řekla jsem po pravdě.

„Myslela jsem si to.“ Zasmála se, nastoupila a odjela z parkoviště. Už jsem ji potom neviděla, ale nikdy na ni nezapomenu.

Takže, kdekoliv jste, madam, díky... a buďte požehnána.

*Mé růže jsou mé šperky, slunce a měsíc mé hodiny,
ovoce a voda můj pokrm a nápoj.
HESTER LUCY STANHOPEOVÁ*

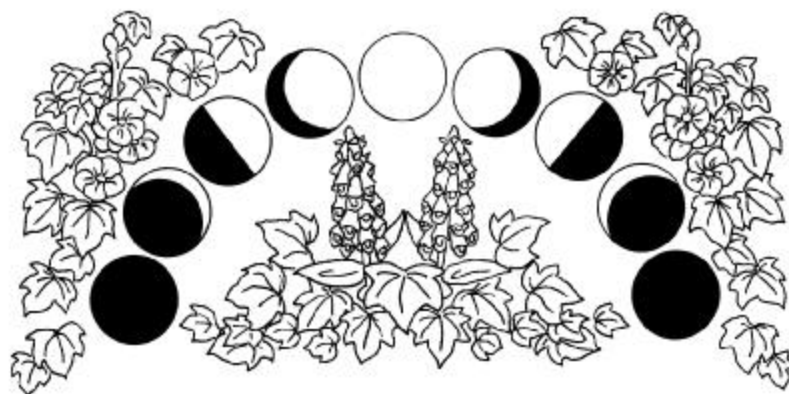
6. LUNA A ZAHRADNIČENÍ, MAGICKÉ A ASTROLOGICKÉ NAČASOVÁNÍ

Pěstování a sklizeň podle fází měsíce je přirozenou cestou, jak nejlépe využít astrologické načasování. Magicky to podpoří vaše zahradní čarování. Zahradničení sladěné s růstem a ubýváním měsíce je mnohaletou tradicí.

Poprvé jsem se setkala se základy zahradničení podle fází měsíce jako mladá nevěsta na rodinné farmě u manželovy babičky. Byla velmi neústupná při pěstování brambor. Tvrdila, že se musí sázet co nejbližší svátku svatého Patrika a podle fáze měsíce. Tak to vždy dělávali.

Byla jsem zvědavá a zeptala se jí na to. Odpověděla, že tak to její blízcí pěstovali a dřív se to také tak pěstovalo. Zahradničení a fáze měsíce... zdálo se mi to trochu čarodějné. Zaujalo mne to. Pokud se zmíníte o lunárním zahradničení některým pěstitelům, trochu je to vyvede z míry. Můj profesor na střední škole naší pěstitelské třídě pohrdavě vysvětloval, že lunární zahradničení je jen pohádka. Toto nám sdělil člověk, který se domníval, že sledovat dvě hodiny jeho prezentaci o hromadách kompostu je strhující.

Lunární zahradničení je fascinující způsob, jak přidat trochu starobylé magie do vašeho zahradničení. Zkuste to a uvidíte, co dokážete.

*Měsíc byl jako talíř ze zlata.
Jednu či dvě noci zpátky -
a teď otočí svou dokonalou tvář
na svět pod sebou.
EMILY DICKINSONOVÁ*

LUNÁRNÍ ZAHRADNIČENÍ JE SNADNÉ

OD NOVU K PRVNÍ ČTVRTI

První čtvrt' měsíce trvá sedm dní od novoluní. Měsíc vychází na východě a jeho srpek je vidět na opačné straně nebe jako tenká křivka po západu slunce. Každou noc měsíc přibývá a objevuje se výš na západní straně, jak postupuje do další fáze.

Sázejte nadzemní plodiny jako salát, špenát, okurky, kukuřici a cibuli. Sázejte letničky, například netýkavky, petúnie, pelargónie a trvalky. Vysejte semena a přesazujte. Prořezávejte pro povzbuzení dalšího růstu.

DRUHÁ ČTVRT' – DO ÚPLŇKU

Tato měsíční fáze začíná asi sedm dní po novoluní. Víte, jak jistě poznáte, že je měsíc ve druhé fázi? Na nebi se objeví poloviční měsíc. Vychází kolem poledne a zapadá brzy ráno.

Sázejte nadzemní plodiny jako fazole, tykve, rajčata, papriky, dýně a melouny. Pokračujte ve vysazování letniček.

ÚPLŇEK

Celý měsíc vychází během západu slunce a zapadá za rozbřesku. Začíná asi čtrnáct dní po novoluní. Úplněk je čas velké moci a požehnání. Vyzkoušejte sázet magické rostliny. Posbírejte vaše magické rostliny a byliny, jakmile měsíc vychází, a využijte výhody extrémně mystické energie, kterou jim měsíc předává. Sesbírejte ovoce a zeleninu ihned po úplňku kvůli lepší vůni.

TŘETÍ FÁZE – UBÝVAJÍCÍ MĚSÍC

Jak měsíc ubývá a vchází do třetí fáze, všimněte si, že vychází stále později. Pomalu ubývá na pravé straně. Tato sedmidenní fáze se nazývá ubývajícím měsícem. Toto je nejvhodnější doba pro sázení trvalek a stromů.

Sázejte kořenovou zeleninu jako brambory, brukev, ředkvičky a mrkev. Sázejte cibuloviny, dvouletky a trvalky. Sázejte stromy a keře v chladných večerních hodinách. Neutrptej takový šok při přesazování a voda nebo déšť steče lépe ke kořenům.

ČTVRTÁ FÁZE – DO NOVOLUNÍ

Čtvrtá měsíční fáze začíná asi sedm dní po úplňku. Během ní měsíc vychází ve dvě až tři hodiny ráno a zapadá odpoledne. Nesázejte. Místo toho kultivujte půdu, odstraňujte plevel a sklízíte. Připravujte plány pro novou zahradu. Prořezávejte, abyste omezili růst.

*Měsíc je jako květina
vysoko v nebeské besídce.
S tichým potěšením
sedí a usmívá se do noci.
WILLIAM BLAKE*

LUNÁRNÍ ZNAMENÍ POMÁHAJÍ PŘI SPECIALIZACI

Sledování měsíčních znamení a jejich vliv na čarování je důležitým aspektem pro kouzlení zahradních čarodějek. Tak jako různá měsíční znamení ovlivňují naše čarování, stejně má měsíc vliv na zahradu při průchodu znameními zvěrokruhu.

Všechna měsíční znamení zvěrokruhu se objevují alespoň jednou za měsíc a trvají dva až tři dny. Aktuální měsíční znamení zjistíte v ročence, astrologickém kalendáři nebo v Knize měsíčních znamení od nakladatelství Llewellyn. Každé měsíční znamení má svůj vliv na specifický zahradní úkon. Tyto úkony budou ovlivněny elementy, které jsou přiřazeny k jednotlivým znaméním.

OHNIVÉ DNY jsou Beran, Lev a Střelec. Tyto dny jsou vhodné pro plánování, navrhování nové zahrady a údržbu. To znamená: jděte ven a trejte plevele!

DNY ZEMĚ jsou Býk, Panna a Kozoroh. Tyto dny patří „špinavé práci“ na zahradě – okopávání, přehazování půdy, protrhávání a přesazování.

VZDUŠNÉ DNY jsou Blíženci, Váhy a Vodnář. Využijte těchto dnů ke komunikaci s květinovými vílami a duchy stromů. Sázejte během nich květiny, letničky i trvalky, vysévejte semena, vyvazujte pnoucí víno a růže.

VODNÍ DNY jsou Ryby, Rak a Štír. Tyto dny jsou vhodné pro zalévání a zavlažování zahrady. Zalévejte důkladně.

Možná se divíte, proč tolik povyku kvůli ohnivým a zemním dnům. Je to dobrý způsob, jak vymezit vaše zahradní čarování. Pokud nemůžete strefit správnou měsíční fázi pro sázení a sklízení, zkuste místo toho využít různá měsíční znamení. Můžete také kombinovat zároveň měsíční fáze a komplementární měsíční znamení, což je velice efektivní.

Představte si, že jste koupili do zahrady klematis. Získali jste jeden ve výprodeji a nesete si váš poklad domů najít nejlepší místo pro vaši popínavku, aby měla spodní část ve stínu a úponky na slunci. Protože klematis je vybíravý a může trvat několik let, než se usadí, můžete zvýšit vaše šance na úspěch využitím trochy měsíčního zahradního čarování. Nejvhodnější dobou pro vysazení této trvalky je ubývající měsíc, měsíční znamení Panny. Měsíc právě přibývá a měsíční znamení je Lev. Co teď s tím? Myslela jsem, že se nezeptáte.

Můžete se podívat do níže uvedeného seznamu a zjistíte, že dny Panny jsou vhodné pro sázení kvetoucích popínavek. To by mohlo fungovat. Takže pokud se vám podaří trefit správnou měsíční fázi, dny ve znamení Panny mohou být další vhodnou příležitostí pro vysazení klematisu.

Buďte několik dní trpěliví. Dejte kontejner s klematisem do stínu, aby se nespálil (rostliny v provizorních kontejnerech mohou snadno vyschnout na plném slunci). Přidejte trochu hnojiva a dobře každý den zalévejte. Vydržte a jakmile nastane měsíční znamení Panny, chyťte motyku a vražte klematis na zahradu.

MĚSÍČNÍ ZNAMENÍ PRO ZAHRÁDKÁŘE

BERAN: ohnivě znamení; sklizeň, plevel nebo kultivace.

BÝK: ohnivě znamení; podporuje bujný růst.

BLÍŽENCI: vzdušné znamení; příznivé znamení pro sklizeň a pletí.

RAK: vodní znamení; příležitost pro sázení a přesazování.

LEV: ohnivě znamení; vhodné pro sklizeň aromatických bylin.

PANNA: zemské znamení; vysazujte kvetoucí popínavky, podpora kvetení, ale ne plodů.

VÁHY: vzdušné znamení; znamení květin.

ŠTÍR: vodní znamení; dobré znamení pro vysazování keřů a stromů.

STŘELEC: ohnivě znamení; kultivujte a trhejte plevel nebo plánujte nové záhony.

KOZOROH: zemské znamení; vysazujte a přesazujte, nejlepší znamení hned po Raku.

VODNÁŘ: vodní znamení; vhodné pro kultivaci.

RYBY: vodní znamení; vysazování a zalévání.

Jistě jste v přehledu postřehli další vhodné momenty pro vysazování rostlin, jako například Býk, Rak a Váhy. Projděte si seznam ještě jednou. Všimli jste si něčeho dalšího? Co třeba Kozoroh a Ryby? Vidíte, není to složité. Pokud jste byli opravdu netrpěliví a nechtěli jste čekat, jakékoliv z těchto znamení bylo pro váš imaginární klematis vhodné. Přesto, dny ve znamení Panny by byly úplně nejlepší.

Z vlastní zkušenosti mohu říci, že mám většinou lepší úspěch při vysazování rostlin a zeleniny ve správných fázích měsíce a/nebo měsíčních znameních. Pokud narazím na letničky do truhlíku (například netýkavky) za opravdu dobrou cenu, koupím je bez ohledu na fázi měsíce. Když je pak sázím, aby přidaly barvu do stinné části zahrady, snažím se strefit do vhodného měsíčního znamení, když nevyhovuje měsíční fáze.

Všimněte si, „snažím se“. Během let jsem zaznamenala rozdíl, který může udělat sázení v příhodné měsíční fázi nebo znamení. Jednou v létě jsem měla hosty, kteří přijeli speciálně na prohlídku zahrad a má stinná zahrada právě z nějakého důvodu stávkovala. V panice jsem nakoupila nějaké netýkavky pro přidání barvy a nasázela je. Kontrolovala jsem měsíční fázi nebo znamení? Ani nápad. (Dejte mi čarodějnou důtku.)

Po několika týdnech jsme si s manželem všimli, že nové netýkavky příliš dobře nerostou. Dodali jsme hnojivo a čekali. Koncem sezóny

byly rostliny sázené ve vhodné fázi značně vyšší a robustnější. Ty, které jsem sázela ve spěchu, byly zdravé, ale nekvetly tak pěkně, jako jejich “správně” sázené sousedky. To mne ujistilo. Moje rodina si myslela, že má nespokojenost ohledně netýkavek je legrační. Dost si ze mne utahovali, než konečně mráz netýkavky na podzim spálil.

*Žijte v každém období, jak probíhá, dýchejte vzduch,
píjete nápoje, jezte ovoce a zapomeňte, že ovlivníte Zemi.
HENRY DAVID THOREAU*

ČTYŘI ÚPLŇKOVÉ ZAHRADNÍ SVÁTKY

Pokud hovoříme o vlivu Země a změnách ročních období: co vytvořit rituál, který bude souviset s úplňkem v nejbližším slunovratu a rovnodennosti? Sledování měnícího se období, jako je například úplňek, je fantastická možnost, jak se naladit na vlny růstu na zahradě a štědrost Země.

Úplňek nejbližší jarní rovnodennosti může být využit pro oslavu růstu, změny, milujících partnerů, úrodnosti a plodnosti země a vašeho vlastního těla. Úplňek, který připadne blízko dne letního slunovratu, může být využit pro lásku, prosperitu, energii, zdraví a štěstí. Úplňek nejbliže podzimní rovnodennosti je časem díkyvzdání za šťastný domov, společné sdílení a rodinu.

Úplňek nejbližší zimnímu slunovratu je ve znamení zrození, nových začátků, plánů na nové projekty, odpočinku, relaxace a klidu.

Tyto nápady vám mohou pomoci vytvořit vaše vlastní rituály. Můžete je využít tak, aby přinesly blaho vaší zahradě i vám nebo vám pomohly sladit se s měnícími se proudy přírody. Zahrnula jsem vyvolávání, svíčky, rostliny, byliny a komunikaci s božstvy. Otevřete láhev dobrého bílého vína nebo džusu. Poslužte si dobrými koláčky z pekařství nebo z vaší kuchyně. Recept na snadné esbatové (úplňkové) sušenky najdete na konci této kapitoly.

ZIMNÍ ÚPLŇEK

Když je úplňek nejbliže zimnímu slunovratu, můžete se starat o požehnání vaší zahrady, zatímco během zimy odpočívá. Žádejte o požehnání vašemu domu i rodině a prostě bohy a bohyně o klid. Přestože bude možná příliš chladno na to, abyste kopali na zahradě, stejně si to můžete

užít. Pokud žijete v teplejším klimatu a vaše rostliny rostou celoročně, považujte se za šťastlivce. Pro nás, kteří toto štěstí nemáme, je to příležitost uvědomit si, že život okolo jde dál, přestože zahrada spí.

Například konifery a cesmíny jsou stále pěkně zelené. Jedle a borovice zdobí šišky. Hlohy a plané jabloně stále mají své plody. Cesmíny jsou rozjasněné červenými kuličkami. Ptáci tyto plody během zimních měsíců velmi dobře využijí. Naplňte ptačí krmítka a těšte se pozorováním ptáků. Udělejte v zimě ze svého dvorku bezpečné a šťastné útočiště pro ptáky. Tato znamení přírody jsou pro nás cenná. Jako zahradní čarodějky a přírodní kouzelnice bychom měly oslavovat a vychutnávat přírodu během všech ročních období.

SVÍČKY: bílá, tmavě zelená, červená.

ROSTLINY A KVĚTY: šišky, zimní plody, červené růže, cesmína, malé borové větvičky, dubové listy, žaludy.

BOHOVÉ A BOHYNĚ: bohyně Matka a nově narozený Sluneční bůh, Dubový a Cesmínový král.

AKTIVITY: zapalte rituální oheň v krbu nebo ozdobte stůl či polici „vánočním polenem“ ozdobeným svíčkami.

NAČASOVÁNÍ: měsíc v nadhlavníku nebo půlnoc.

Velké kolo roku se otáčí ke světu.

Vítáme přicházející vítězství Dubového krále.

Cesmínový král odchází, aby se vrátil po slunovratu.

Vítáme znovuzrození a nový začátek ve vánočním období klidu.

JARNÍ ÚPLNĚK

Jděte ven a zhluboka se nadechněte. Cítíte už ve vzduchu vůni jara? Přichází. Rychle se podívejte do zahrady. V tuto dobu často brousím kolem záhonů, hledám špičky krokusů a něžné výhonky nejranějších cibulovin. Můj triumfální výkřik často přivolá sousedy, kteří myslí, že jsem něco ztratila (možná rozum), zatímco hledám pod listím mladé krokusy.

Pokud necháme stranou loňské listí, vidíte něco dalšího? Podívejte se na stromy. Pupeny nabíhají a kouzelné lísky už pokvetou. Dělá vám to dobře, ne? Jak mohou lidé nebyť uchvázeni shonem a kouzlem jara? Všemi těmi novými možnostmi a začátky?

Nakreslete si nový plán záhonů pro tento rok. Zužte výběr rostlin. A připravte si semena, už to dlouho nepotrvá. Když budete oslavo-

vat úplněk nejbližší jarní rovnodennosti, můžete nechat posvětit plány na novou zahradu. Začarujte vaše semena a těšte se z plodnosti Země a nastávající hojnosti své zahrady.

SVÍČKY: bílé, růžové a zelené.

ROSTLINY A KVĚTY: tulipány, hyacinty, narcisy.

BOHOVÉ A BOHYNĚ: Eostre a Bůh jako mladík.

AKTIVITY: barvení vajec, nákup semínek, vytváření plánů nové zahrady.

NACASOVÁNÍ: přibývajícím měsícem.

*Vzývám bobyni růstu, paní zelených rostlin,
oslavuji úrodnost Země, vzkvétající jaro,
kež mi Bůh dá vzrůst, trpělivost a moudrost,
když bouřková Luna svítí na východním nebi.*

LETNÍ ÚPLNĚK

Ach, léto. Zahrada je úžasná a byliny i květiny rostou a kvetou. Může být lepší čas na oslavu bujných čar a zázraků přírody a zahrady? Pokud chcete přidat jemné magické téma do zahrady, zkuste masku Zeleného muže. To bude velice prohnáný a magický doplněk. Populární zjev Zeleného muže koupíte v zahrádkářských prodejnách. Zelený muž je znázorňován jako mužská směřící se tvář uprostřed listoví. Zelený mužík symbolizuje boží požehnání a jeho ochrannou přítomnost na vašem majetku.

Úplněk nejbližší letnímu slunovratu je tradičně zasvěcen oslavě tajemství a romantice zahrady, a to se všemi světluškami a vůní růží v letním podvečeru. Když se setmí, objeví se světlušky. Děti běhají kolem, honí je a snaží se je chytit. Pokud uspějí, smějí se, jak jim broučci lezou po rukách a pak s úžasem sledují jejich pomalý odlet.

Jak se blížíme k nejdelšímu dni roku a bodu, kdy slunce dosáhne zenitu, měli bychom myslet na požehnání deště a ochranu úrody, kterou farmáři usilovně vypěstovali. Pečlivě zalévejte nové stromy a keře. V nejteplejším období roku je voda klíčová. Dejte rostlinám dostatek hnojiva k podpoře růstu. Nestačí rostliny jen sázet, je třeba se o ně starat. Oslavte své zdraví, štěstí a volnost. Pozorujte noční oblohu a chyťte světlušky jen pro potěšení. Nikomu to neprozradím.

SVÍČKY: modré, žluté a zlaté.

ROSTLINY A KVĚTINY: letní ovoce jako například bobuloviny, růže, snítky cesmíny, zelené dubové listy a kvetoucí byliny ze zahrady.

BOHOVÉ A BOHYNĚ: Zelený muž, Cestnový a Dubový muž, všechny bohyně matky.

RITUÁLNÍ OHEŇ: běda, městské úřady často nepovolují ohně bez speciálního povolení. Bezpečnost je samozřejmě důležitá - nechcete někomu zapálit dvorek! Pokud máte příslušné povolení pálit oheň, buďte opatrní a rozumní. Mějte připravené hadice a vodu. Pokud nechcete mít velký oheň, zkuste malou vatru ve starém stylu nebo postavte několik svíček do velkého kotlíku. Tradá! Táborák v okamžiku.

NAČASOVÁNÍ: měsíc přímo nad hlavou nebo půlnoc.

*Zelený muž se zase vrátil.
V tuto velkou noc budou hořet obně.
Přines nám úspěch a zdraví, Velká matko!
Slavíme nejkratší noc a nejdelší den.*

PODZIMNÍ ÚPLNĚK

Měsíc sklizně. Tradiční název mu dali farmáři, kteří oceňovali dostatek světla a dostatek času na práci, kterou jim dalo sklízení úrody. Vzhledem k postavení zeměkoule v tuto roční dobu se měsíc při východu zdá obrovský. Často se objevuje na východní straně oblohy, zlatý nebo dokonce jasně oranžový.

Sezóna zahradničení se chýlí ke konci, náhradou nám je nádhera měsíčního se listí a požehnání chladného, ostrého večerního vzduchu. Přineste ze zahrady výrazné chryzantémy, aby vám rozjasnily stůl. Shrabejte dohromady listí a uspořádejte v něm bitvu s vaším manželem nebo dětmi. Vyberte pěkné cibulky tulipánů nebo narcisů a zasadte je, abyste je mohli příští jaro obdivovat. Myslete na to, že na podzim je třeba sázet.

Vyberte v zahradnictví pěkný mladý strom nebo keř a zasadte ho na dvoře. Teď je nejlepší doba na sázení stromů a keřů, protože dobře zakoření a přirozeně shodí listí. Chladnější podzimní vzduch a déšť jim pomohou zmenšit šok při přesazování. S nastávajícím jarem budou

přizpůsobení novému domovu a přípravě růst.

Měsíc sklizně může být využit pro požehnání novým stromům a keřům, na oslavu vašich rodin a šťastného domova. Je to také výborná doba na projevení vděčnosti zahradě, ať už za květy do vázy, byliny pro kouzla a čáry nebo zeleninu do kuchyně.

SVÍČKY: červené, oranžové, hnědé a žluté.

ROSTLINY A KVĚTINY: chryzantémy, astry, svlačce. Jablka, dýně, hrozny a vinná réva. Dubové listí, žaludy a další barevné listí. Různé byliny pro splnění vašich magických záměrů.

BOHOVÉ A BOHYNĚ: trojitá bohyně jako Stařena, Démétér, Persefona a Hekaté. Bůh vína Dionýsos.

NAČASOVÁNÍ: Západ slunce/východ měsíce.

Velká Bohyně, jak stoupá zlatý měsíc, chválíme čas hojnosti.

Dary zahrady jsou sklizeny, jak se listí zvolna mění,
vzduch je ostrý, když přichází podzim, čas čarodějek.

Kež začne doba díkyvdání, prosperity a rodinné pospolitosti.

Už je to tady... část, kde na vás budu naléhat, abyste vzali do ruky pero a vytvořili vlastní úplňkové rituály či oslavy. Nemusí být složité. Žádné propracované detaily, žádné dlouhé proslovy k zapamatování. Toto je čas na jednoduché oslavy a požehnání! Buďte spontánní. Zapalte jednu nebo dvě svíčky za své předky, shromážděte plodiny a mluvte od srdce.

Nyní vám nabízím slíbený rychlý a snadný recept na měsíční sušenky (*Esbat*). Nepatří tam vejce a přísady jsou většinou ve spíži (nevím jak vy, ale když chci péct, vždycky mi dojdou vajíčka.) Těsto není potřeba dávat do ledničky. Pokud chcete, můžete nahradit vanilkový extrakt napůl mandlovým a napůl vanilkovým, také to jde. Jsou to výborné sušenky pro kohokoliv a pro jakoukoliv příležitost. Prostě je upečte!

SNADNÉ MĚSÍČNÍ SUŠENKY (ESBAT)

¼ hrnku pokrmového tuku.

¼ hrnku másla nebo margarínu pokojové teploty.

¼ hrnku krystalového cukru.

¼ hrnku mléka (může být trochu víc).

½ lžičky mandlového extraktu.

½ lžičky vanilkového extraktu.

2 hrnky mouky.

1½ lžičky prášku do pečiva.

Vmíchejte první tři přísady. Přidejte ostatní a míchejte lžící. Můžete přidat více mléka, pokud je třeba. Vyválejte těsto do tloušťky cca půl centimetru na pomoučněném povrchu a vykrájejte kousky (použijte měsíčkové nebo hvězdičkové formičky nebo kulatou skleničku). Pečte na 350 °C asi 8 – 9 minut na nevymazaném plechu (čas pečení se může lišit; pečte do zlatohněda). Opatrně je sejměte z plechu a přeneste na poličku nebo papír, aby vychladly.

*Jsem dcerou země a vody,
byla jsem vychovávána nebesy;
procházím se oceánem a jebo břehy,
měním se, ale nikdy neumírám.
PERCY BYSSHE SHELLEY*

MĚSÍČNÍ BOHYNĚ A ZAHRADNIČENÍ

Podle příznivců hnutí Wicca odpovídají fáze měsíce třem tvářím jedné bohyně. Trojjediná měsíční bohyně pochází právě ze systému jejich víry. Měsíční zahradničení může být značně zefektivněno, pokud dojde k souznění mezi vámi a touto bohyní.

Každá ze zmiňovaných třech fází měsíce se vyznačuje specifickými souvztažnostmi. Musíte se naučit, jak byste na ně měla reagovat vy, vaše magie a vůbec celá zahrada.

Ve fázi dorůstání měsíce v sobě máte mnoho pozitivní energie. Týká se zejména nových plánů, zdraví, lásky a prosperity. Je to příznivý čas na požehnání a nové začátky. Může se jednat o miminko, změnu práce nebo nový dům. Úplněk je časem oslav a souznění s bohyní. Tato sedmidenní fáze zahrnuje tři dny před úplňkem, samotný úplněk a další tři dny po úplňku. Je to období obrovské magické síly, která se týká všech kouzelnických praktik.

Když měsíc ubývá, sune od vás pryč všechny nechtěné věci a situace. Je to ideální čas na odstraňování překážek.

Obřady týkající se odstraňování či naopak upevňování vazeb by se měly dít bez svitu měsíce. Ten není patrný na obloze v průběhu tří dnů; den před novem, v době novu a den po novu.

Četla jsem mnoho kouzelných knih, ve kterých varují před prováděním magie v tomto období. Někteří říkají, že je to nebezpečné. Já nesouhlasím.

Pokud pracujete na kouzlech vhodných pro tyto tři dny moudře a zodpovědně, budete nadšena výsledky, kterých dosáhnete.

Klasická božská trojice Artemis, Selené a Hekaté je panteonem vašich bohyně pro měsíční čarodějnictví. Většina čarodějníc a přirozených mystiků je s těmito bohyněmi obeznána, ale nemyslí na ně v průběhu zahradničení. Vy se pokuste pracovat se všemi třemi. Tyto řecké bohyně byly první, se kterými jsem pracovala jako náctiletá. Objevila jsem je při studiu mytologie a byla jsem naprosto uchválena jejich příběhy. Jako trojice bohyně jsou neporazitelné. Předkládám vám jejich kouzelnické schopnosti, barevné korespondence a posvátné rostliny.

ARTEMIS, PANNA

Bohyně lovu; strážkyně divokých zvířat a opuštěných míst; ochránkyně dětí a těhotných žen. Artemis ochraňuje všechny ženy před násilnostmi a mrzkými muži. Když se vám podaří vymanit se z takto nepříjemné situace, vyzývejte Artemis, aby vám pomohla začít bezpečnější, šťastnější a zdravější život.

Pokud jste mužského pohlaví, musíte být při práci s Artemidou velmi obezřetný a plný úcty. Velmi lehce se může stát protivnou, pokud se jí nedostane tolik respektu, kolik očekává. Existuje historka o chudém chlapci, který náhodou narazil na Artemis a její družinu, když se zrovna koupala. Artemis nebyla příliš přátelská; povolala své psy a medvědy, aby chlapce roztrhali na kousky.

Barvy příslušející Artemis jsou bílá a stříbrná. Jejími květy jsou sedmikrásky a pelyněk (botanický název Artemisia); stromy vrba a cypřiš. Její síla bude v zahradě nejvíce patrná na jaře – v průběhu měsíce května. Artemis je často zobrazována jako mladá atletická dívka v tunice. K lovu používá luk. Její ubývající měsíc je vidět hned po západu slunce na západní obloze.

SELENÉ, MATKA

Nevěsta a milenka Selené je bohyně úplňku. Je sestrou slunečního boha Helia. Je jí zasvěcen 7. únor. Posvátné barvy Selené jsou bílá, stříbrná a zlatá. Selené se specializuje na kouzla... na všechna kouzla. Její nejvýznamnější schopností je vyhledat v případě vzniklého problému to nejjednodušší řešení. Pomůže vaší zahradě v růstu, rostlinám zaručí plodnost a jejich květům větší bohatost. Její pozornosti neuniknou ani zaříkadla týkající se lásky a milostných vztahů.

K jejím posvátným rostlinám patří hyacinty, bílé růže a povijnice. Jakékoliv bílé či v noci kvetoucí rostlinky také spadají do sféry jejího vlivu. Její přítomnost v zahradě je patrná za každého úplňku a v období růstu od poloviny května až do září.

Umístění stříbrné reflexní koule do zahrady bude skvělý způsob, jak připustit přítomnost Selené ve vašem životě. Jak stříbrná barva tak také kulatý tvar jsou skvělou připomínkou této bohyně. Selené je zobrazována jako okřídlená nádherná žena se zlatou korunou, ve které je zobrazen plný měsíc.

HEKATÉ, STAŘENA

Jedná se o jedinou Titánku, která si udržela svou moc poté, co jako vládce nastoupil Zeus. Zatímco ostatní bohové přestali být uctíváni, u Hekaté se pobožnost zachovala. Je známa také jako Hekaté Trivia, Velká Bohyně přírody, Královna křížovatek a čarodějnic. Na poli čarodějnictví jí není rovno. Jako ochranná bohyně je Hekaté mocná a její činy jsou velkolepé. Ochraňuje své svěřence.

Slavnosti se odehrávají na Den květin, 4. března a Hekaté této svátek sdílí s Flórou. Pak 16. listopadu nastává noc Hekaté. Vliv Hekaté můžete nejvíce pocítovat ve dnech, kdy měsíc ubývá, na zahradě zejména v období od října do konce listopadu.

Na zahradě v tomto období dochází k redukci. Všechny plody již musí být sklizeny. Listopadky stále kvetou, ale růže již uvadají. Rostliny odpočívají a postupně odumírají, jak se zahrada připravuje na zimu. My jsme vděční za další dobrou sezónu a těšíme se, že si odpočineme od fyzicky náročné práce na zahradě.

Barvy symbolizující Hekaté jsou černá a stříbrná. Její posvátné rostliny zahrnují mátu, kvetoucí brambořík, vrbu (strom smrti) a mnoho jedovatých rostlin. Často je zobrazována jako bohyně se třemi tvářemi nesoucí pochodeň nebo jako Stařena v černé kápi. Mezi její atributy patří klíče, kotle, černí psi a křížovatka tří cest.

Chtěli byste vědět více o měsíčních bohyních? Udělejte si svůj vlastní průzkum. Jděte do knihovny a prozkoumejte knihy zabývající se starověkými kulturami a jejich mytologiemi. Čtěte. Studujte a uče se. Stane se tak lepší kouzelnicí.

MAGICKÉ DNY V TÝDNU A JEJICH PLANETÁRNÍ SHODY

Když už jste v tom učení, podívejte se ještě na jednu, dle mého názoru naprosto zásadní kapitolu. Týká se korespondencí dnů, jednotlivých planet a jejich magického využití.

A žádné výmluvy. Pokud se tyto základy dokážu naučit já, vy to určitě také zvládnete. Pokud se je naučíte, budete na dobré cestě od rodící se kouzelnice ke středně pokročilé a postupně také pokročilé.

Naučte se tyto vzájemné shody dnů v týdnu, planet a vlastností:

NEDĚLE: Slunce, žlutá a zlatá = úspěch, moc, ochrana a síla.

PONDĚLÍ: Měsíc, bílá a stříbrná = mír, plodnost, láska, léčení, duševní snaha.

ÚTERÝ: Mars, červená = vášně, sex, síla, odvaha, ochrana, poráží nepřítel.

STŘEDA: Merkur, oranžová = komunikace, studium, obchod, moudrost.

ČTVRTEK: Jupiter, fialová a modrá = prosperita, peníze, zdraví a mnoho štěstí.

PÁTEK: Venuše, zelená a růžová = láska, milostný vztah, krása, štěstí a přátelství.

SOBOTA: Saturn, černá = vypuzování a svazování.

Vraťme se k seznamu rostlin pro vaši magickou zahrádku. Nezapomeňte, že zde usilujeme o nashromáždění takových rostlin, které je lehké získat a pěstovat. Srovnejte planetární shody květin se svými vlastními záměry. Pokuste se zapamatovat si co nejvíce jednoduchých planetár-

ních shod, např. slunečnice a měsíček odpovídá Slunci, povijnice a tabák Měsíci. Již více neotálejte a dejte se do práce. Už byste neměla mít žádný další problém při určení místa pro běžné rostliny a květiny ve vaší zahradce. Užijte si to!

*Lidé z planety bez květin by si museli myslet,
že jsme naprosto šílení,
když trávíme tolik času sbromažďováním takových věcí kolem nás.
IRIS MURDOCHOVÁ*

PLANETÁRNÍ SHODY PRO ČARODĚJNOU ZAHRÁDKU

SLUNCE: heřmánek, slunečnice, měsíček, rozmarýn, denivka plavá, pivoňka, otočník, třezalka, listopadky, karafiát, jeřáb.

MĚSÍC: gardénie, jasmín, sléz, mák, pihavka položená, povijnice, tabák, dýně, tuřín, brambory, kapusta, hrozny, vrba.

MERKUR: majoránka, petržel, fenykl, kapradina, jetel, bergamotka, lílek, levandule, konvalinka, kopr, osika.

MARS: bazalka, estragon, koriandr, kopřiva, hořec, hledík, ředkev, cesmína, hloh, sosna.

JUPITER: netřesk, pampeliška, tužebník, šalvěj, mochna, yzop, zimolez, javor, dub.

VENUŠE: povijnice, petrklíč, fialka, růže, muškát, tulipán, hyacint, narcis, sedmikráska, kopretina, náprstník, vratič obecný, jahodník, maliník, šeřík, bříza.

SATURN: divizna, břechtan, lobelka, povijnice, maceška, kokořík mnohokvětý, cypřiš, jilm, mimóza, sosna, tis.

Tyto seznamy vám pomůžou vylepšit vaše kouzelné zahradničení. Řekněme, že jste skutečně potřebovala finanční pomoc. Peníze jsou vzácné, přijdou nečekané účty a najednou zjistíte, že do další výplaty chybí ještě 5 dnů a vy máte v kapse pouhých 20 dolarů (nesnáším takové týdny). Pokud chcete dosáhnout blahobytu, nejhodnějším dnem je pro vás čtvrtek (den planety Jupiter). Měsíc musí být ve fázi dorůstání, aby tak pomohl zvětšit váš majetek nebo alespoň bez problémů vydržet až do další výplaty.

Podívejte se na seznam magických rostlin a najděte ty, které jsou ve

znamení planety Jupiter. Už to máte? Našla jste si všechny byliny, ke kterým je pro vás jednoduché se dostat? Které máte na své zahrádce? Shromážděte je, abyste je mohla použít při čarování.

A teď mluvíme chvíli realisticky. Měsíc není vždy ve fázi, která by byla vhodná pro naše kouzla. V případě trápení nemůžeme nečinně čekat, až bude den ve znamení Jupitera či Venuše, nebo dokonce až se dostane měsíc do té správné fáze. Někdy si musíte vystačit s tím, co máte k dispozici.

Vraťme se teď k našemu kouzlu přivolávajícímu blahobyt a podívejme se na něj trochu jiným způsobem. Představme si, že měsíc právě odrůstá a je úterý. Vzhledem k tomu, že se z vás stává šikovná čarodějnice, musíte se pokusit objevit jiné prvky, které jsou nakloněny vašim záměrům.

Měsíc odrůstá a je tak schopen nás zbavit chudoby a starostí nad finanční situací. Je úterý, a to je zasvěceno planetě Mars. Mars přináší sílu a odvalu (něco z toho můžeme použít). Musíte tedy zapálit zelenou votivní svíčku, která přináší prosperitu a zároveň jednu červenou, neboť to je barva příslušející planetě Mars. Nashromážděte tolik květin ve znamení Jupitera, kolik jenom můžete a jděte na to. Odříkávejte kouzla, dělejte si poznámky a sledujte, jak se věci vyvíjejí.

Já bych kouzla přivolávající blahobyt doplnila ještě zaříkávadly vhodnými pro ten který den a fázi měsíce. Měly by potvrdit váš úspěch a nikdy není na škodu mít záložní plán. Nicméně v kouzelnictví je nejdůležitější vaše soustředěnost. Pokud skutečně potřebujete stále pracovat na svých kouzlech, usilujte o to co nejvíce! Používejte mozek. Přizpůsobte se, improvizujte a překonávejte se! Podívejte se, jaké užitečné pomůcky máte doma. Vždy existuje způsob, jak v magii dosáhnout úspěchu.

LIDOVÉ TRADICE TÝKAJÍCÍ SE ZAHRADY A MĚSÍCE

Na konci této kapitoly zabývající se všemi astrologickými a měsíčními spojitostmi se s vámi chci podělit také o mé nejoblíbenější lidové tradice týkající se zahrady a měsíce. Přidejte si je do svého sešitu nebo knihy kouzel a těšte se z nich!

Prstenec kolem měsíce znamená varování.

Pokud je hvězda chycena do měkkých mráčků kolem měsíce, déšť zanedlouho požehná zemi.

Jestliže má měsíc karmínově zbarvenou vrchní část, chystá se déšť, zamračené a nepředvídatelné počasí.

Přesazujte za úplňku, vaše květiny dosáhnou dvounásobného množství květů. Úplněk v květnu je zasvěcený zahradám a magickému zahradničení.

Sázejte v prvním dni spadajícím pod znamení Panny, tj. 22. října. Tento den má největší vliv na bohatý růst.

Polodrahokam měsíční kámen noste při zahradničení, bude vám velmi prospěšný.

Dalším kamenem, který je v harmonickém vztahu se zahradničením, je zelený polodrahokam turmalín.

Pokud je vaše zahrada plná světlušek, je to znamení přízně víl.

Berušky, užitečný hmyz, jsou zasvěceny vílám. Slunéčko sedmitečné se svými sedmi tečkami je považováno za kouzelného broučka.

Nechte na zahradě několik leštěných kamenů z ametystu, turmalínu, krystalu křemene a měsíčního kamene. Bude to považováno za dar elementům země, jakými jsou skřítci, trpaslíci a květinové víly. Zajistí vám to zdravou a šťastnou zahradu.

*Na tmavém písku a v mělčinách
skotačí svěží víly a sliční elfové.
JOHN MILTON*

7. KOUZLA VÍL

Potkala jsem mnoho čarodějek, které byly frustrované nedostatkem pokročilých či středně pokročilých technik a materiálů, a obrátily se proto na víly kouzla v touze naučit se něco nového. Víly kouzla mají nádech romantiky. Lidé věřili, že víly našeptávají starým moudrým ženám rady o léčivých bylinách.

Nicméně víly kouzla nesmějí být brána na lehkou váhu. Ke království Tuatha de Dannan,⁴ Sidhe⁵ a víl je třeba přistupovat s respektem, zdvořile a opatrně. Než zaklepete na dveře království víl, můžete si udělat malý průzkum a být trochu konkrétní.

Proč? Protože je to úplně jiný svět. Víly jsou považovány za pozůstatky království elementálů. Jiní lidé si myslí, že jde o samostatnou rasu známou jako lidé bohyně Dannan. Existují pověsti, že víly jsou ve skutečnosti andělé, kteří odmítli vybrat si stranu, když se vzepřel Lucifer, a za trest byli navždy posláni na Zem. Vyberte si, čemu a komu budete věřit.

Pokud chcete pracovat s touto mocí, nejlepší volbou budou přátelští gnómové, skřítci a elfové. Gnómové a skřítci jsou zemní elementálové. Gnómové hlídají podzemní poklady. Pomáhají tvořit barvy květin a umožňují růst květin a stromů. Jsou často představováni jako sukovití staří mužičci.

Skřítci jsou domácí bytosti. Objevují se jako malí, hnědí a chlupatí mužičci. Chrání dům, střeží váš majetek a dávají pozor na děti a zvířata. Také vám pomůžou udržet pořádek – pokud k nim budete laskaví.

Sylfidy, vzdušní elementálové, mají vlastní moc a schopnosti. Představují tvořivou sílu vzduchu: inspiraci, intuici a vědění. Sylfidy se objevují jako klasické knižní typy víl nebo andělů. Jsou křehké typy víl nebo dokonce jen duchů, jako je víla Tinkerbell – víte, ty drobné vzdušné bytosti, které třepetají pavučinovými křídélky. Jsou bezpečným druhem, se kterým budete na zahradě dobře spolupracovat. Nazývám je „květinové víly“. Málodky jsou viditelné, jejich přítomnost poznáte podle pohybu vašich vlasů, listů rostlin nebo chvění poupat bez zjevného důvodu. Pomáhají v péči o zahradu, mají rády rodiny, domácí zvířata a děti.

Pamatujte však na to, že příroda je svébytná entita. Má mnoho tváří, některé jsou příjemné, jiné méně. Svěží jarní větřík se může změnit

4) Pozn. překl.: Tuatha de Dannan – děti bohyně podsvětí Danu.

5) Pozn. překl.: Sidhe – nadpřirozené bytosti žijící v podzemí.

v ničivý orkán. Stejný potůček, který bublá za vaším dvorkem, může způsobit nedozírné škody během náhlé povodně. Příroda je paradox. Stejně jako království víl.

ZLÝ, HODNÝ A OŠKLIVÝ

V pohanském Irsku byli Tuatha de Dannan považováni za bohy. V určitém období byli tito staří bohové země tak respektováni, že bylo dokonce zakázáno vyslovit slovo „kouzlo“. Místo toho byli nazýváni Panstvo nebo Dobří lidé. Irské pověry o vílách jsou nejpodrobnější a obecně dodržované, obsahují mnoho druhů a typů víl. Některé z nich jsou groteskní a téměř všechny hrozné, mne však nejvíc oslovily pověsti o velké kráse většiny víl.

Stále dokola slyšíme legendy o jejich lásce k hudbě a poezii, oslavách a jízdách (nebo rejdech) a o kráse víl a jejich koní. Velšská pověst o Rhiannon je toho důkazem.

Legenda o Rhiannon začíná takto: princ jménem Pwyll se rozhodl pobýt na kopci (vÍl mohyle) a zkusit osud. Legendy tvrdí, že kdokoliv sedí na takovém kopci, cosí ho osvítl nebo uvidí něco úžasného.

Pwyll uviděl Rhiannon; nádhernou ženu ve zlatě, zvolna jedoucí na bílém koni okolo kopce. Uchvácený princ povolal svého nejrychlejšího jezdce, aby ji dostihl, ale bez ohledu na to, jak rychle jezdec jel, byla stále kousek před ním. Pwyll ji zkusil dojet sám, ale přestože sebe i koně vyčerpал, ona byla stále naprosto klidná a mimo jeho dosah.

Nakonec na ni princ zklamaně zavolal a poprosil ji, aby zastavila. Okamžitě ho poslechla a překvapeně se na prince podívala. Řekla mu, že by pro koně bylo lepší, aby ji princ požádal o zastavení již dříve. Pwyll se zamiloval na první pohled, požádal Rhiannon o ruku a ona souhlasila.

Existují představy o propojení víl a světa mrtvých, ale vznešenost víl se spíš odvozuje od jejich božských kvalit. Zejména v Irsku jsou víly považovány za stíny starých bohů. Jinde, například ve Skotsku, jsou představy odlišné.

Důraz je kladen na dobro a zlo víl. Někdy se můžete setkat s pojmy dvůr Seelie a Unseelie. Doporučuji obezřetnost. Ve skotských legendách se objevuje mnoho příšer, které se vynořují nebo plazí z mlhy, a to nem-

luvím o Cailleach Bheur. Jedna z podob trojjediné bohyně, Cailleach, je personifikací shrbené stařeny, která něco míchá v kouřícím kotlíku. Jak asi vypadá? Halloweenový typ, zahnutý nos, čarodějnická moudrost, vševidoucí, trochu strašidelná... Buďte opatrní, moji milí, nebo vás dostane! Někteří moderní autoři ji zobrazují s modrým obličejem a s tesáky. To už opravdu vzbuzuje hrůzu.

Cailleach pochází ze skotské Vysočiny, je víc zemitá, zdůrazňuje čarodějnou povahu. Klíčové slovo je zemitá. Zmínila jsem spojení se starými bohy země? Je fascinující, jak je Cailleach spojena s kouzelnou mytologií. Je bohyní země, přesněji Vysočiny. Dnes představuje mocnou personifikaci Stařeny. Jistě, zdá se trochu strašidelná, ale pokud k ní přistoupíte moudře a obezřetně, můžete se leccos dozvědět.

Musíte zjistit a pochopit, s čím a s kým jste v kontaktu. Víly jsou považovány za dobrosrdečné a veselé. Zároveň jsou vrtkavé, tvrdohlavé, snadno se urážejí a rozzlobí. Staré pověry o nebezpečí obklopujícím chvějivou krásu království víl je třeba brát vážně.

Je mnoho pověstí o elfím heroismu a vílí kráse. Fantastické bytosti jsou často považovány za vhodný námět pro pohádky před spaním, ještě spolu s pohádkami o úžasné hudbě a lásce k soutěžení a zábavě. Existuje také mnoho temných legend. Ve skutečnosti uvažujte o království víl jako o hodném, zlém a ošklivém. Raději věřte, že dokážou dát svou přítomnost najevo.

Před psaním této kapitoly jsem začala shromažďovat maximum informací o vílím království. Začala... Po několika nocích plných živých nočních můr jsem dostala vzkaz. Přítel mi řekl o básníkovi jménem W. B. Yeats a jeho zájmu o království víl. Yeats byl fascinován světem víl, ale byl irskou věštkyňou varován, aby byl opatrný a nechtěl vědět příliš mnoho. To je dobrá rada.

Některé čarodějky při práci s kouzly dělají chybu, neuvědomují si, do čeho se pouštějí. Buďte velmi obezřetní. Když je zavoláte, přijdou. Víím to z vlastní zkušenosti.

NEZBEDNÍ SKŘÍTKY A HŘBITOVNÍ HLÍNA

Když jsem byla mladá čarodějka a děti byly malé, pozvala jsem víly – vlastně domácí skřítky, aby dávali pozor na dům a zahradu. Myslela

jsem, že dětem se budou líbit a byla jsem tou myšlenkou nadšena. Zpočátku jsme zažili pár měsíců neškodných rozpustilých žertů. Ztrácely se šperky, klíče od auta, na chvílku jste odešli z místnosti a věci zmizely nebo se přesunuly.

Jednou večer jsem v obývacím pokoji skládala prádlo a na chvíli přestala, abych uložila děti. Byl to jeden z večerů, které znají jen rodiče malých dětí. Děti, hračky, čisté prádlo rozházené okolo. Děti chtěly „pomáhat“, což znamená dvakrát víc práce.

Nastrkala jsem všechny tři děti do postelí a ve společnosti naší staré mourovaté kočky jsem začala uklízet prádlo.

Když jsem přišla do pokoje, koš na prádlo byl pryč. Našla jsem ho na televizi. Můžu čestně říci, že jsem ho tam nikdy předtím nedala. Původně byl na koberci uprostřed pokoje. Srdce mi tlouklo až v krku. Podívala jsem se na kočku, která ke mně vzhledla s výrazem „na mne se nedívej“.

Sebrala jsem kočku, koš nechala nedotčený a odešla jsem z pokoje. Zjistila jsem, že děti jsou v postelích. To bylo zvláštní, děti to být nemohly. Viděla bych je nebo slyšela, kdyby vstaly. Nemohly by dosáhnout nahoru na televizi, natož tam nechat koš plný prádla. Manžel v noci pracoval, takže on to být nemohl a kočka samozřejmě také ne...

Proč byl koš s prádlem na televizi? Když jsem se znovu vrátila do pokoje, koš se přesunul; nyní byl na podlaze před televizí.

Koutkem oka jsem zahlédla pohyb něčeho malého a hnědého na podlaze. Kočka v mé náruči to zahlédla také, ale jen švihala ocasem, nelekla se. Cítila jsem v pokoji vlny ulí

Byla jsem si jistá... máme dom

V té době jsme na straně dovali zahradu a pronásled nás smůla. Najali jsme si por na odstranění asi třiceti me staré příjezdové cesty a polož novou, stavbu malého přístřeš a chodníčku. Dětem se to lít a my byli nadšeni... myslel jsem, že skřítki budou také.

První parta dělníků poškodila kůlnu a pak se mohla zbláznit, když jsme žádali náhradu, nebo jim

částku chtěli strhnout z účtu. S nadávkami odešli od rozdělané práce, nechali beton rozdělaný a naše zahrada zůstala jako válečná zóna nebo jako miniatura Velkého kaňonu.

Nahlásila jsem je na úřad práce a hledala nového spolehlivého pomocníka. Museli jsme čekat tři týdny, než byl volný. Když přijel, řekl nám, že musíme dovézt tři nákladáky půdy na novou boční zahradu, což jsme původně neplánovali.

První den přijeli noví betonáři dokončit práci. Na půl hodiny se zastavili a záhadně našli dvě pneumatiky na autě prázdné. Ne jednu, ale dvě.

Byli vyvedeni z míry a zavolali speciální nákladák, aby jejich auto odtáhl. Odjeli se slibem, že se další den vrátí co nejdříve. Majitel firmy se omlouval za zpoždění s tím, že se jim to nikdy předtím nestalo. „Jsem prokletý nebo co?“ ptal se.

Ne, ujistila jsem ho. Ale začala jsem podezírat naše „hosty“. Zklamaně a smutně jsem zavolala děti zpátky do domu. Jak jsme vcházeli, viděla jsem kočku něco zběsile pronásledovat. Děti nadšeně běžely za ní, já si sedla a začala plakat.

Večer, když šly děti spát, jsem začala hledat způsob, jak se skřítkům postavit. Jsou teorie, že je odpuzuje železo a že nemají rádi kočky. To druhé jsem zavrhla, protože jim kočka zjevně nevadila... vlastně, někde byly zmínky o tom, že kočky jsou vílí stvoření. Víly a kočky mají rády děti a činnost. Obojího jsme měli dostatek.

Nastudovala jsem si vyhnání nezvaných bytostí, ale zdálo se to přehnaně silné... nakonec, sama jsem je pozvala. Takže jsem následovala svůj instinkt a sedla si k malému srdečnému pohovoru s našimi skřítky. Nechala jsem jim nějaké malé krystaly u krbu jako poděkování za práci při střežení domu a zahrady. Potom jsem jim řekla o báječné zahradě, kterou pro ně plánuji. (To jsem jim měla říci nejdřív.)

Věřím že dělali jen to, o co jsem je požádala: chránili dům a zahradu. I když jsme byli uprostřed zahradních úprav, počáteční fáze byly dost ničivé. Jsem si jistá, že skřítky to považovali za poškození našeho a jejich domu. Nebyli ani znepokojeni hlukem a zařízením na trávníku.

Udělal jsem kouzlo proti jakékoliv smůle a šla ven požehnat zahradě. Abychom se vyhnuli dalším problémům s mechanizací, všechno betonářské vybavení jsem posypala mořskou solí. Fungovalo to. Betonáři dokončili práci bez problémů, jen se navzájem podezírali z jedení sušenek nebo preclíků v nákladáku. Jediný problém byl najít hlínu na dvůr.

Když už jsem se vzdávala naděje na získání cenově dostupné půdy,

soused navrhl svého kamaráda, který měl valník. Nabídl mi přijatelnou cenu. Tři tuny hlíny měli přivezt druhý den, aby je betonáři mohli nakladačem rozhrnout.

Přesně načas vysypal pan Philips první a druhý náklad hlíny. Potom vylezl z kabiny, v lesklém overalu a s párátkem v zubech, aby mne informoval, že poslední fúru přiveze odpoledne. Předtím musí zajít k zubaři a vykopat tři hroby.

Betonáři přestali pracovat a zahleděli se na nás; všichni sousedi, kteří se dívali, ztichli; a já se snažila neusmívat. Pan Philips vypadal nesvůj a začal startovat.

„Haló, pane Phillips!“ zavolala jsem na něj, než mohl odjet.

„Ano?“ otočil se na mne, když jsem lezla na nákladák, abych ho lépe viděla.

„Ta hlína, není náhodou ze hřbitova, že ne?“ ptala jsem se.

Vypnul rádio a posunul si čepici. Hluboce se nadechl: „Vadilo by, kdyby byla?“

„Děláte si legraci?“ zasmála jsem se. „Pokud tam nejsou žádné části těl, přivezte ji!“

S úlevou se usmál, já slezla z nákladáku a mávala mu, když odjížděl.

Sousedi mysleli, že celou věc беру úžasně dobře. Myslím, že to byla spíš hysterická veselost. Betonáři hlínu považovali za velice dobrou a za slušnou cenu, vyžádali si jeho jméno pro další práce. Byla jsem ráda, že to mám za sebou.

Když se vrátil manžel z práce, řekl mi: „Tak to muselo být, ne?“ Myslím, že ano. O týden později jsem začala vysazovat zahradu.

Určitě jste zvědaví, jestli viděl skřítky někdo další. Rozhodně ano. Navštívili nás naši blízcí přátelé a vyprávěla jsem jim o incidentu s pneumatikami. Seděli jsme kolem stolu a Skippy, naše kočka, nás poctila svojí návštěvou tak, že skočila doprostřed stolu. Věděla, že to nesmí dělat, ale jako většina koček se o zákazy nestarala.

Koutkem oka jsem zahlédla pohyb, můj manžel otočil hlavu a hosté zvedli v panice nohy nad podlahu. Moje přítelkyně Paula se na nás podívala a řekla: „Vy máte další kočku?“

„Ne“, odpověděla jsem. „Myslím, že jste potkali naše skřítky.“

Její manžel, Craig, se na mne podíval s úsměvem. „Nemluvíš náhodou o skautkách, že ne?“

Víly na zahradě jsou báječná věc. Pomáhají starat se o rostliny a zahradu ochraňují. Pokud jste je pozvali do domu a chcete, aby šly místo toho na zahradu, budou víc než rády. Jen je tam zdvořile pozvěte. Udělejte pro

ně speciální místo. Nechte jim tam nějaké dárečky, třeba krystaly. Nebo nasype za úplňku kroužek z drobků chleba nebo sušenek jako poděkování za jejich pomoc.

Jak zjistíte, že máte na zahradě víly? Rostliny lépe porostou a vy pravděpodobně najdete vílí kruh. Kroužek hub může být kdekoliv, a to v průměru od jednoho metru po mnohem větší. Jednou jsme měli dokonce sedmimetrový.

*Skřítci sídlí ve starých dubech.
STARÉ POŘEKADLO*

KOUZELNÉ ROSTLINY A NÁVRHY STINNÝCH A SLUNNÝCH ZAHRAD

Pokud chcete přilákat květinové víly, vysadte na zahradu uvedené květiny. Do stinných zahrad zkuste kapradí, orlíček, náprstník, vanilkou vonící tužebník a konvalinky. Jak už jsem se zmínila, náprstník a konvalinky jsou jedovaté. Můžete s vysazením počkat, až děti dorostou. Tak jsem to udělala já. Pomněnky jsou vílí květiny, které pomáhají v hledání ukrytých pokladů. Fialky a kontryhel jsou velmi vhodné trvalky do stínu. Fialky

jsou hlavní vílí květinou. Věneček fialek podku a chrání před zradou.

1 slunné vílí zahrady vysadte anduli, čistec, řebříček a roz-
2 ýn. Nechte povijnici pnout se
3 o treláži. Vyrostou během léta
4 ž do pěti metrů. Povijnice jsou
5 vhodné do všech čarovných
6 zahrad. Myslete na to, aby se
7 k ní nedostaly děti. Všechny

části úponků, květy a se-
mena jsou mírně jedovaté.
Můžete zkusit vysadit zimolez,
víly ho mají v oblibě. Šeříkové
eře jsou také jejich favoritem.
8 ěni šeříku se nic nevyrovná.

9 řidejte růže ve všech varietách

a barvách, čím těžší vůně, tím lépe. Pro děti zasadte miniaturní růžičky, někdy se jim říká „vílí růže“. Mají všechny barvy, dokonce i zelenou! Vysadte ještě třešňově vonící otočník, sedmikrásky a tařici; pak se podívejte, jak krásnou vílí zahradu máte!

ČAS A MÍSTO PRO VÍLY

Kouzlo na přivolání květinových víl do vaší zahrady by mělo být prováděno za úplňku. Květinový úplňek je tradičně vhodný čas pro to, abyste se vílám představili. Další vhodné dny jsou všechny svátky, nejlepší jsou Ostara, Heptane a Slunovrat.

Je tradicí pracovat na rozhraní času a místa. Například pláž není ani oceán, ani pevnina. Stejně tak břeh řeky nebo soutok dvou řek... chápete mne? Můžeme také zmínit místa, jako jsou přírodní prameny, vodopády, louky plné planých květin, původní lesy a divoká příroda, tam všude se budou pravděpodobně víly objevovat. Jejich čas je před úsvitem, v poledne, za soumraku a o půlnoci.

Vhodnými oleji pro vílí kouzla jsou šeříkový a fialkový. Na vůni šeříkového oleje jsou někteří lidé citliví, používejte jej střídavě, dokud nezjistíte, jak ho snášíte.

Existuje mnoho božstev, která jsou spojena se zahradou a vílami. Můžete vzývat Floru, římskou bohyni květin; Déméter, bohyni úrody; trojici měsíčních bohyní, Artemis, Selené a Hekaté. Cítíte se romanticky? Zkuste vyvolat Titanii, královnu víl, Zeleného muže nebo Pana. Chovejte se slušně, pokud vyvoláte Pana. Tento vitální bůh je spojován s nymfami a satyry. Pokud se vám nezdá žádný z těchto návrhů, můžete vyvolat Velkou matku nebo anděle Země, aby vám pomohli.

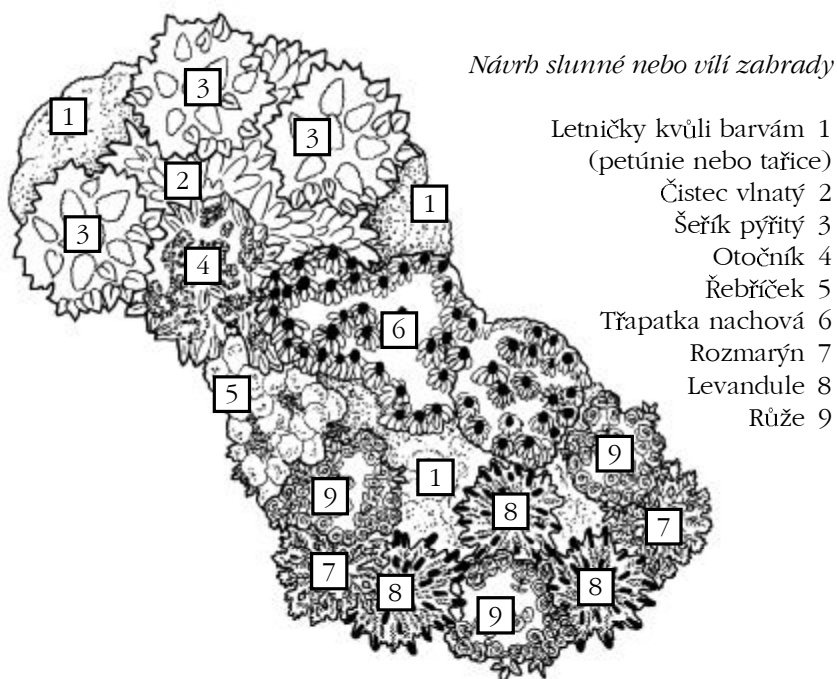
Chápu, že někdo z vás může protestovat, že jsem nepřipojila také bohyni Rhiannon nebo Morgan le Fay. Rhiannon, vílí nevěsta, vydržela roky tvrdé práce a trápení od svého manžela a celého jeho dvora, potom co byla neprávem obviněna ze zabití novorozeného syna. Posléze byla zproštěna obvinění a rehabilitována, když byl její syn nalezen živý a zdravý.

Morgan le Fay byla starší sestrou krále Artuše a matkou Artušova jediného syna, ambiciózního Mordreda. Morgan nebo Morgaine byla buď oslavována jako kněžka a tragická hrdinka Avalonu nebo zatra-

cována jako dábelská svůdkyně toužící po trůnu, záleží, které verzi dáte přednost. Takže si předem dobře rozmyslete, zda s těmito bohyněmi chcete pracovat vzhledem k tomu, že ani jedna neměla bezstarostný a šťastný život.

Pokud se rozhodnete vyzkoušet vílí kouzla, postavte si na zahradě malý oltářík. Soška víly, postavená mezi květinami spolu s velkým plochým kamenem na mýtince nebo malá lavička, je úplně ideální. Ujistěte se, že můžete bezpečně zapálit otevřený oheň. Většinou pro venkovní rituály používám čajové svíčky s kapkou esenciálního oleje. Naaranžuji je na podnos. Jejich plamínky jsou malé, svíčky nepřitahují nežádoucí pozornost sousedů a jsou přenosné (vezmu podnos dovnitř, když skončím). Nikdy nenechávejte hořící svíčky bez dozoru, obzvlášť venku.

Na začátku seznamovacího rituálu vyvolejte vaše vybrané božstvo. Nechte na zahradním oltáři oběť květinovým vílám, třeba věneček fialek, růží nebo malý koláček. Zapalte svíčky a říkejte toto:

*Jemné víly květin odtud i z daleka, přijďte blídat moji zabradu.
Požebnejte těmto bylinám a květinám, naplňte je vaší milující mocí.
Pozdě v noci, až budou létat světlušky, použijte kouzla k jejich růstu.
Při moci hvězd, měsíce a slunce konejte a nikomu neškodte.*

Nakonec můžete chvíli meditovat nebo jen tak ležet, upíjet víno a pozorovat měsíc a noční oblohu. Nezapomeňte vzít dovnitř svíčky. Nechte přírodu, ať si poradí s květinami nebo jídlem, které jste nechali na oltáři.

*Když se první dítě poprvé zasmálo,
smích se rozpadl na tisíc kousků.
A všechny začaly poskakovat okolo.
A tak vznikly víly.
SIR JAMES BARRIE, PETER PAN*

VÍLÍ KOUZLA A DĚTI

Když nějaký čas pracujete s vílami, možná si doma všimnete jistého rošťáctví, které dělají skřítki. Může to být vlídné nebo zničující, záleží na tom, jaký zájem o vás projevují. V konečném součtu, pokud praktikujete magii a máte děti, přitahujete pozornost víl. Když vaše děti projevují přirozený smysl pro magii, čekají vás zajímavé časy.

Celá naše rodina byla nešťastná, když naše stará oranžová kočka před několika lety umřela. Obzvláště moje dcera, protože Skippy byla „její kočka“. Naše druhá kočka, mladý šedočerný mourek, byl bez Skippy osamělý, ale rozhodli jsme se počkat, než adoptujeme další zvíře.

Moje dcera Kat nebyla tak trpělivá. Po několika týdnech u našich dveří začala sedávat přátelská toulavá kočka – neškodná, zvědavá, milá, těšila se na pohlázení. Dcera byla šťastná. Varovala jsem děti, aby byly opatrné a nekrmily toulavé kočky a myslela jsem, že tím to skončí. O pár dní později jsem našla dceru sedět na zadním dvorku s velkou oranžovou kočkou v náručí. Po počátečním překvapení, když jsem se ujistila, že to není naše Skippy, jsem se šla ven zeptat na jejího nového kamaráda.

Kočka měla obojek a patřila rodině v naší ulici. Ne, opravdu si ji nemůžeme nechat, řekla jsem dceři. Ale když huňatá kočka našla vlíd-

nou náruč, vracela se každý den. Celý měsíc tato sousedka sedávala pod kuchyňským oknem a hlasitě mňoukala, dokud Kat nešla ven hrát si s ní a hladit ji. Pokračovalo to celé léto, dokud se rodina, které kočka patřila, neodstěhovala. Když celá záležitost s toulavou kočkou začala znovu, vzala jsem dceru stranou a připomněla jí, že je normální, že jí kočka chybí. Pak jsem se jemně zeptala, zda nedělala nějaká kouzla.

Zrudla a začala se nervózně smát. Připustila, že požádala víly, aby jí poslaly novou kočku. A to také udělaly, každou toulavou ze sousedství. „Co budeme dělat?“ zeptala se mne.

Ten večer jsme spolu provedly malý rituál jako poděkování vílám za pomoc, s prosbou, aby nám už neposílaly další kočky. Procesí toulavých koček okamžitě přestalo.

Určitě se ptáte, jestli má dcera dostala další zvířátko. Asi za rok jsme se ujali opuštěného kotěte z místního útulku. Vybrali jsme uhlazenou černou kočku s jasně žlutýma očima. Dceru miluje a všude za ní chodí.

Někdy se vílí neplecha trochu vymkne. Znamením pak je třeba podezřelá řada malých nepříjemností nebo smůly – ztracené šperky, které se pak objeví na podivných místech, splašení domácí mazlíčci. Dům není nikdy klidný, ani když jdou děti spát.

Dcera mojí známé čarodějky Crystal je opravdu šikovná v přivolávání víl. Má přirozený talent. V jedenácti letech má tolik informací a zkušeností v práci s vílí energií jako většina dospělých, kteří praktikují magii.

Bohužel to vyvolávalo velký zmatek v kouzlech její matky. Celý dům a dvůr byl ohniskem nespoutané vílí aktivity. Mizely klíče od aut hostů, v celém domě byl neklid jako v domě plném malých dětí. Dali jsme hlavy dohromady a našli cestu, jak minimalizovat problémy, které její dcera, byť nevědomky, působila.

První věc, kterou jsme udělali, byl úklid celého domu a očištění. Jako svobodná matka byla hlavou celého domu, a proto jen ona mohla trochu narušit působení víl. Přinesla jsem jí sůl a vodu, které rozdělila do čtyř rohů domu a prohlásila, že každé neznámé nebo nevyžádané kouzlo musí zmizet.

Proč? Protože oznámením, že každé kouzlo, které není její, se musí ztratit, vyčistila zbytky magické energie, které poletovaly kolem a způsobovaly chaos. Poradila jsem jí, aby její dcera sundala všechny kruhy, které byly po domě – nemá smysl, aby po domě visely hrozny lapených mazaných elementálů. Stačí, že tam je dost přirozených duchovních aktivit.

Naše skupina se pokusila naučit Missy nějakou vílí etiku. Nicole (další

dospělá členka skupiny, která je velice talentovaná v práci s přírodními duchy) jemně připomněla Missy, aby byla při práci s víly velmi opatrná. Nicole a já jsme ji varovaly, že víly jsou nechvalně známé vyvoláváním problémů a působením zlomyslností jen pro vlastní potěšení. Takové prostě jsou. Nicole se toho osobně účastnila, takže právě její klíče zmizely. Obrátily jsme vzhůru nohama nejpodivnější místa. Sama jsem ji viděla, jak si dává klíče do peněženky, ale když byl čas jít domů, byly pryč.

Crystal vyčistila dům a výborně to funguje. Zvířata jsou klidnější a přátelštější, její dům je mnohem pokojnější. Je tam cítit vstřícná atmosféra „jsem rád, že jste tady“. Ponaučení z tohoto příběhu je takové (a všechny správné pohádky o vílách mají ponaučení): nedovolte svým dětem, aby si zahrávaly s vílí magií. Dohlížejte na ně, pokud to jde, jinak můžete pocítit vílí újmu. Připomeňte dětem, že pokud pracují s víly, musejí být uvnitř čarovného kruhu. Ještě důležitější je zrušit kruh, když skončí. Povzbuzujte víly, aby žily venku na zahradě, všichni budou šťastnější.

Moje dospívající dcera Kat mi pomohla sepsat následující vílí čarování. Prošla celou kapitolu o kouzlech a čárech s houževnatým nadšením vojenského instruktora. Věnuji jí tuto kapitolu, protože vždy velmi nahlas naléhala, abych vyprávěla naše příběhy s víly.

*Hledáte cestu do země víl? Řeknu vám ji, je snadná.
Počkejte, až žlutý měsíc vystoupá nad purpurové moře
a pozlatí cestu, co se jasně třpytí.
Pak, jestli vám zlo nezkříží cestu
a znáte správná slova mocného kouzla,
přes chmýří, a pokud máte dobrý vítr,
plujete po dráze světla do země víl.
ERNEST THOMPSON SETON*

VÍLÍ KOUZLA

Kouzlo pro ochranu vašeho majetku

Pro toto kouzlo potřebujete:

- Malou pěknou sochu víly nebo gnóma, kterou postavíte na zahradu, aby představovala jejich laskavou přítomnost.
- Několik čajových svíček.

- Fialkový nebo šeříkový olej (stačí jedna nebo dvě kapky).
- Kytice nebo svazeček květin, které jsou zasvěcené vílám.

Načasování: přibývajícím měsícem nebo úplněk. Pracujte v pondělí kvůli vlivu měsíce na psychiku. Opakujte třikrát následující kouzlo:

*Malé zabradní víly, skřítki a gnómové,
obklopte mne a opatrujte můj domov.
Znamení přátelství vám zde zanechám,
ať vždy strážíte a chráníte toto svaté místo.
Kouzlo pro zastavení schválností v domě*

Pro toto kouzlo potřebujete:

- Čajovou svíčku.
- Olej pačuli (jednu až dvě kapky na svíčku).
- Půl hrníčku hřbitovní hlíny; pokud žádnou nemůžete diskretně získat, můžete ji nahradit sušenými rozdrcenými listy divizny.
- Kovový kotlík jakékoliv velikosti. Nasypte hlínu do kotlíku. Vložte svíčku dovnitř na hlínu. Pokud použijete sušené diviznové listy, postříkejte je proti směru hodinových ručiček z vnější strany kotlíku. (Nenechávejte suché ingredience blízko otevřeného ohně.)

Načasování: Během úplňku kvůli energii. Během přibývajícím měsícem kvůli vypuzení. Během novu, pokud jste v tom až po uši. Pracujte v pátek (Venušin den), jestli víly chcete požádat slušně. Vyberte si sobotu, Saturnův den, pro nekompromisní vykázaní, když je situace napjatá. Opakujte třikrát kouzlo:

*Dost bylo problémů, ať už přestanou,
zastavte vílí zlobení, žádné další trápení,
s láskou vás propouštím, jděte svou cestou,
vraťte se do zabrady k tanci, zpěvu a braní.*

Veźměte si ven svůj čarodějnický poznámkový blok nebo použijte volné stránky v této knize a poznamenejte si nápady pro vílí zahradu. Všimněte si, že některé vílí rostliny vám už možná rostou na zahradě (nepřehlédněte fialky!). Sepište seznam nových báječných rostlin, které si přejete a přidejte je do zahrady co nejdříve.

Přírodní duchové jsou plaší a možná nějakou dobu potrvá, než vám dají najevo svoji přítomnost. Buďte trpěliví. Pravděpodobně je vycítíte

mnohem dřív, než je zahlédnete. Při práci na zahradě dávejte pozor. Se zatajeným dechem jsem sledovala, jak se bez zjevného důvodu květiny zachvívají nebo větve stromů otřásají, když jsem na ně mluvila. Víly mohou dát najevo svoji přítomnost různými způsoby.

Přestože pracuji se zahradními vílami již mnoho let, byla jsem překvapená, když mne jednou na svátek Beltane probudil zvuk, který se dal popsat jen jako vílí hudba. Skrz okno přicházela nejdřív hlasitě a pak tiše neuvěřitelná kombinace ševelení, flétny a zvonků. Úplně probuzená jsem utíkala k oknu, abych určila zdroj zvuku. Uvědomila jsem si, že zvuk přicházel odněkud ze zahrady. Běžela jsem ven, abych to zjistila? Ne, přijala jsem to jako mimořádný dar. Věděla jsem, že vyrušení by bylo nezdravé. Lehla jsem si zpátky do postele a zachumlaná v peřinách jsem poslouchala vílí radovánky.

*Nikdy jsem neměla tolik dobrých nápadů, den za dnem,
jako když pracuji na zahradě.
JOHN ERSKINE*

8. ŘEMESLO ZAHRADNÍCH ČARODĚJNIC

Tato kapitola vrátí „řemeslu“ význam čarodějnictví. Jste odhodlána dát úplně nový význam obchodu s uměleckými předměty? Varuji vás. Jestli si jednou tento obchod projdete se mnou, již nikdy na ně nepohlédnete stejnýma očima jako doposud.

Pojďme prozkoumat výrobu magických pomůcek. Ukážu vám způsob, jakým si můžete ušít kouzelné pytlíčky a polštářky vonící bylinkami, stejně jako recepty na magické sáčky, jimiž můžete své výtvořiny naplnit. Najdete zde také instrukce na vysušení speciální kytice tussie-mussie. Podíváme se na návody na výrobu koupací soli, nápady na květinové věnce a inspiraci na vytvoření vaší vlastní knihy kouzelných nápadů. Kapitola bude zakončena přehledem souladů mezi prvky, barvami a rostlinami, seznamem běžných květin, které pravděpodobně již teď rostou na vaší zahrádce, magických praktik týkajících se kamenů a krystalů a také seznamem kouzelných barev.

Magické pomůcky, jako jsou polštářky, jsou velice jednoduché a finančně nenáročné na výrobu, a to dokonce i pro ty, kteří se chvějí hrůzou před šicím strojem. Mé dovednosti jsou v tomto ohledu základní, omezené na výrobu polštářků a jiných kouzelnických pomůcek, lemování svátečních krátkých kalhot a samozřejmě také každoroční výrobu halloweenových kostýmů.

Pracovat s rostlinnými, nebeskými a halloweenovými motivy na látkách může být velice zábavné. Někdy jsou nebeské a astrologické motivy k nalezení v dětském oddělení. Na podzim se s příchodem nové kolekce objevují látky v tmavě fialové a modré s metalickými hvězdami a obdobnými motivy. Dívejte se po slevách a výhodných nabídkách.

Můžu se vám přiznat, že já se stále jedním očkem dívám po halloweenových motivech na látkách. Ušila jsem vesty, ubrusy, polštářky a samozřejmě také mnoho kouzelných pytlíčků z halloweenových materiálů. Ty se vyznačují zejména vyobrazením obdivuhodného lidového čarodějnického umění, úplňků, hvězd a koček. V obchodech se objevují v červenci. Někde je můžeme najít v průběhu celého roku, ale v posledních letech měsících bude určitě větší výběr. Myslím si, že čarodějné pytlíčky, sešité z halloweenových látek a zdobené čarodějnicemi a podobnými tématy, jsou velice vtipné a chytré. A pořád to jsou kouzelné pytlíčky. Těm z vás, které považují malé rozkošné holčičí čarodějnice s dýněmi a kočičkami v pozadí nebo košťata a velké kotle apod. za skutečně nevhodné pro opravdové čarodějnice, bych chtěla něco říct. Uvolněte se. Můžete si své čarodějné řemeslo parádně užít, smát se a zapomenout na všechny předsudky. Chtěla bych si to s vámi užít, můžeme?

*Co je to kouzlo? Je to něco,
co fialka má a kamélie nemá.
FRANCIS MARION CRAWFORD*

KOUZELNÉ PYTLÍČKY

Kouzelné pytlíčky jsou klasickým příkladem pomůcky zahradní čarodějnice. Stačí posbírat po domě pár komponent, jakými jsou kousek látky, stuha, bylinky ze zahrádky a tajemná síla zahradní čarodějnice. Tím můžete vytvořit mocnou magickou pomůcku.

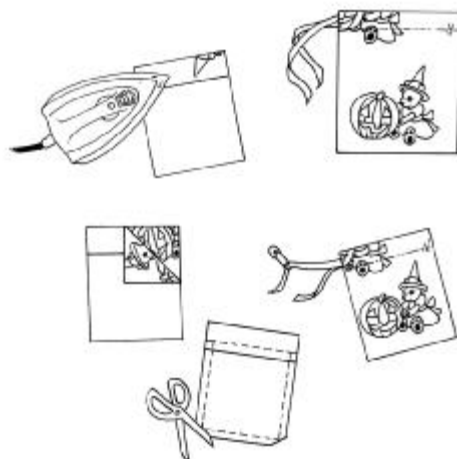
Nejjednodušší magické pomůcky, jakými jsou právě zmiňované kouzelné pytlíčky naplněné bylinkami či kamínky, jsou často ty neúčinnější. Jsou malé, lehce přenositelné a poslouží jako talisman ve všech situacích: pro štěstí při pracovních pohovorech, na zlepšení zdravotního stavu po operaci, udrží zlé duchy daleko od vašeho domu nebo zvýší prodeje ve vašem obchodě; účinkují jednoduše na všechno, na co si vzpomenete.

Vhodným příkladem kouzelného pytlíku by mohl být ten, který jsem vyrobila pro svého spolupracovníka. Stále cestoval, ale velmi se bál létání. Tento pytlík měl v sobě měsíční kámen pro bezpečné cestování, doma vypěstovanou levanduli a pár kapek éterického oleje na uklidnění. Přidala jsem také trochu mořské soli na zahánění negativní energie a řebříček na odvalu. Předala jsem mu ho společně s instrukcemi, aby ho nosil u sebe nebo v příručím zavazadle. Po jeho návratu jsem obdržela ohromnou informaci. Nejenže to byl jeho nejpříjemnější let, ale dokonce byl přesunut do první třídy!

Instrukce pro šití provlékacích kouzelných pytlíků

1. Vystříhnete dva kousky látky o rozměrech 10 x 15 cm. Na kratší straně založte o 6 mm, ať se netřepí konec.
2. Abyste mohla provléci stužku, musíte vytvořit kanálek ohnutím látky o 1,3 cm a přitlačit. Sešijte látku hned pod ohnutím. Ujistěte se, že necháváte pro průchod stužky dostatek místa. Celý postup zopakujte i na druhém kousku látky.
3. Otočte oba kousky lícem k sobě a sešpendlete je.
4. Sešijte spodek a také boční strany, vrch ponechte otevřený. Seštrihnete rohy, pytlík převraťte na líc a stlačte po stranách.
5. Ustříhnete 30 cm stužky a pomocí spínacího špendlíku ji provlečte vzniklým tunýlkem v obou vrchních částech pytlíku. Poté konce stužky sestříhnete do trojúhelníku, aby se netřepily. Zatahnutím za obě stužky pevně uzavřete pytlíček.

Nastává chvíle, kdy musíte vybrat náplň do vašeho kouzelného pytlíku. Použijte nápady z receptů na straně 131. Složení je uvedeno v nás-

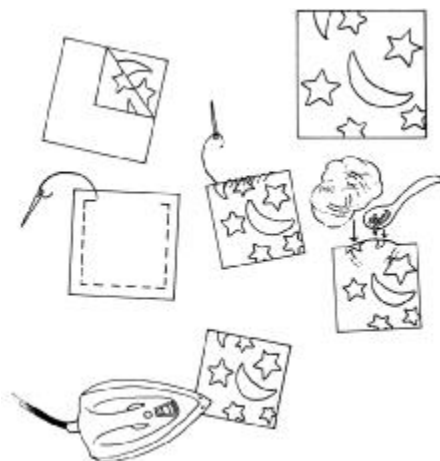
ledujícím pořadí: barva pytlíku, navrhované bylinky a krystaly. Pokud jde o krystaly, použijte ty malé, levné, leštěné kamínky, které můžete koupit v jakémkoli obchůdku specializujícím se na přírodní produkty.

Vyberte přísady a vložte je do pytlíku. Pevně jej uzavřete stužkou. Umocněte jeho magickou sílu tím, že ho chytne do obou rukou a představíte si, za jakým účelem jste ho vytvořila. Potom použijte spolehlivou starou techniku, pytlík pevně utáhněte stužkami a udělejte na nich tři uzlíky. Přitom říkejte:

*Při silách Měsíce (uvažte první uzlík),
při hvězdách (uvažte druhý uzlík)
a při Slunci (uvažte třetí uzlík),
čňte mou vůli, pokud to nikomu neublíží.*

A nebo, jestli chcete, můžete zkusit tuhle:

*Při silách Panny (uzel),
Matky (uzel) a Stařeny (uzel),
požehnejte tento kouzelný pytlík, co jsem ušila.*

*Spát: snad snít...
SHAKESPEARE*

SNOVÉ POLŠTÁŘKY

Tyto polštářky jsou malé a dekorativní. Plní se malým množstvím sušených voňavých bylinek, jako je levandule nebo okvětní lístky růží. Podporují hluboký spánek nebo lásku. Jedná se o velmi jednoduchý způsob výroby vhodný pro začátečníky nebo dospívající. Nejlepšími motivy na použité látce jsou nebesa či rostliny.

1. Vystříhnete si z vámi vybrané látky dva čtverečky o straně 16,5 cm a umístíte k sobě lícové strany.
2. Sešijte dohromady tři strany polštářku. Čtvrtou nechte otevřenou, jen po každé straně zašijte 2 až 3 cm, střed musí zůstat volný na naplnění polštářku.
3. Převraťte polštářek na líc, pečlivě vytlačte všechny rohy a poté stlačte.
4. Naplňte polštářek umělým vláknem a přidejte pár polévkových lžic sušených bylinek.
5. Pokud chcete použít éterický olej, přidejte jednu kapku doprostřed celé náplně. Hlavně to s olejem nepřeženejte. Udělá skvrny na polštáři a pokud bude vůně hodně silná, může se z ní obdarovanému zvedat žaludek. Lehká vůně je žádoucí, ale nic víc.
6. Zašijte v ruce vršek polštářku. Zahněte dovnitř otevřené konce a sepněte je dohromady. Zapošijte je pomocí vhodné nitě.

Pomocí tohoto pořekadla můžete svůj snový polštářek začarovat:
Silami magie a rostoucích květin, požehnejte tento polštářek, který jsem ušila. Pojistěte svůj šev třemi uzlíky a po vyřčení celého pořekadla ustříhnete nitku za tím posledním.

Upozornění: buďte opatrní při použití éterického oleje nebo byliny, která by mohla být toxická, zejména když dáváte polštářek staršímu dítěti nebo těhotné ženě. Pokud chystáte polštářek pro dítě, ujistěte se, že je dostatečně velké a nesní jeho náplň.

Mezi bezpečné bylinky, voňavé květiny a koření patří levandule zajišťující mír; okvětní lístky růže pro lásku a milostný vztah; květy heřmánku na uklidnění a zlepšení nálady; květy měsíčku podporující dobré zdraví; lístky máty pro prosperitu a osvěžení; usušená kolečka citronu a pomeranče vás povzbudí; lístky pelargónií umocní eleganci a oddanost.

RECEPTY NA OKOUZLUJÍCÍ TAŠTIČKY

Tyto taštičky můžete vložit do kouzelných pytlíčků i polštářků.

KONCEPCE: pastelová žlutá podporuje kreativitu (uvažte pytlík modrou nebo růžovou mašlí); řebříček, růžové pupeny, list nebo květ bramboríku pro plodnost; žaludy pro chlapce a mochna pro dívky (přidejte obojí, jestli nevíte, pro koho to bude); růžový křemen podporuje lásku; měsíční kámen přináší podporu bohyně.

ŠTĚSTÍ: zelená a zlatá; čtyřlístek, máta, mochna, bazalka a dubový nebo javorový list pro prosperitu a dobrý osud; aventurin je kámen hazardních hráčů.

LÁSKA: růžová a červená; červené okvětní lístky růže, řebříček a rozmarýn pro lásku; javorový list vše zpřijemňuje; růžový křemen přináší také lásku. Upozornění: nevybírejte si žádný určitý cíl, přivolávejte lásku k sobě.

KLID: modrá či světle fialová: děhel andělíka, květy levandule a růžové okvětní lístky růže pro klid a zdraví; ametyst a měsíční kámen pro své ochranné a uklidňující vlastnosti.

ŽIVOTABUDIČ: oranžová nebo žlutá; bergamotka, sušená pomerančová nebo citrónová kůra a máta vás osvěží; okvětní lístky karafiátu přidávají energii; tygří oko a minerál karneol umocní vášně a odvahu.

BLAHOBYT: zelená nebo zlatá; celá skořice, mochna, máta a sosna přitahují peníze; aventurin a malachit přinášejí bohatství a blahobyt.

OCHRANA: černá nebo fialová; barvínek, česnek, povijnice a kopr mají ochrannou funkci; mořská sůl vypudí špatné vibrace; krevet na růst a odstranění napětí; obsidián chrání a dodává odvahu.

DUŠEVNÍ SÍLA: fialová nebo stříbrná; brambořík, fialky, list jeřábu, list nebo květ šeříku odporují duševní sílu; černé píрко na udržení tajemství; krystal křemene na sílu; měsíční kámen umocňuje schopnost vcítit se do problémů ostatních.

BEZPEČNÉ CESTOVÁNÍ: modrá a bílá; řebříček pro odvahu; levandule pro své uklidňující účinky; mořská sůl na odstranění negativní energie; měsíční kámen na ochranu cestovatele.

STUDIUM A ZNALOSTI: pomeranč, konvalinka, levandule, fenykl, kopr a šalvěj pro zdravý rozum; klematis na duševní krásu; karafiát pro životní sílu; krystal křemene na sílu.

*Pomalu si nakloňte naše duše,
přimášejte jim květinové sny.
WILLIAM WORDSWORTH*

MILOSTNÉ KOUZLO ŘEBŘÍČKU

Následující kouzlo je přepracováním jednoho staršího, pocházejícího z 19. století. Pokud ho chcete vyzkoušet, musíte nasbírat trochu řebříčku a zašít ho do malého flanelového pytlíčku. Vystříhnete si dvě látky ne větší než 7 x 12 cm. Můžete ho sešít na stroji nebo také v ruce. Použitá látka by měla být červená nebo růžová a stejně tak mašle, kterou se bude zavírat.

Celé kouzlo, sbírání bylinek a šití pytlíku by se mělo odehrát v noci za úplňku. Když pytlík utáhnete, vložte si ho pod polštář.

Vyslovte toto zařikadlo před tím, než půjdete do postele, a hleďte přítom na měsíc.

*Ty překrásné natě Venušina stromu,
jejich pravým jménem je řebříček.
Kdo přinese lásku do mého domu?
Modlím se, abych to zítra zvěděla.*

Kdysi bylo toto pořekadlo užíváno, aby panny ve spánku snily o svém budoucím manželovi. Kreativní a chytré čarodějnice stačí na toto kouzlo jen pohlédnout a již ví, jakým způsobem by ho mohla vylepšit. Existuje celá škála možností, jak ho okořenit.

Co třeba zapálit votivní růžovou svíčku ovoněnou růžovým olejem, a tím si zajistit trochu vášně? Můžete zkusit olej z jasmínu nebo z ylang-ylang. Na umocnění lásky přidejte růžový křemen a na touhu karneol. Pro informace o blížícím se milostném dobrodružství, nebo dokonce o potenciálním manželovi, vyryjte do svíčky otazník a srdíčko. Sladké sny!

*Ve společnosti je to stejné jako v přírodě.
Naši představitost nerozproudí užitečnost, ale dekorativnost.
SIR HUMPHRY DAVY*

TUSSIE-MUSSIE V ČAJOVÉM ŠÁLKU

Veźměte si starý čajový šálek, pár pestrobarevných sušených květů a proměňte je v krásný malý dáreček, kterým můžete potěšit přítele či sama sebe. V kapitole 4 jsem psala o tussie-mussie. Teď, když už známe řeč květů a jejich použití po usušení, můžeme naše znalosti využít při výrobě této magické maličkosti.

Vyberte si několik krásných sušených květů a začněte. Jedná se o malinký buket, tak neblázněte a nevybírejte jich tuny. Malé množství poslouží svému účelu velmi dobře. Pokuste se využít sušené růžičky různých barev, voňavou levanduli a květy hortenzie. Pracujte se žlutým řebříčkem, hlavičkami makovic a nigellou. Vazbu může vytvořit zářivými barvami hýřící nevadlec hřebenitý, fialová trávnička nebo žlutohnědé klasy pšenice.

Potřebný materiál:

- Sušené květiny dle vašeho výběru.
- Malý pytlíček zelené rašeliny.
- Starý čajový šálek.
- Trocha aranžéřské pěny do šálku.
- Nůž.
- Aranžéřské špendlíky.
- Nůžky.
- Pistoli na lepidlo a obyčejné lepidlo.

1. Upravte rozměr aranžérské pěny, aby přesně seděla do vašeho šálku a umístěte ji tam.
2. Vezměte si tenkou vrstvu mechu a úplně s ní pokryjte celou plochu pěny v šálku. Zajistěte ho pomocí jednoho či dvou aranžérských špendlíků. Vytvořte ze sušených květin malé kytice a nůžkami sestříhnete jejich stonky do stejné délky. Zapíchněte stopky první malé kytičky doprostřed aranžérské pěny.
3. Směrem od středu hrníčku pomalu přidávejte kytičky po celém obvodu. Ty menšího vzrůstu dávejte na okraj, aby se vzniklá kytice směrem ke středu pomalu zvyšovala. Některé květiny budete možná muset upevnit aranžérským lepidlem, neboť samy by nedržely na správném místě. Myslete na to, že květiny musí být co nejtěsněji u sebe, aby vytvořily jakousi neproniknutelnou kytici vystupující z čajového šálku.

Upozornění: Nebojte se použít starý otlučený šálek. Pokud je našťípnutý nebo prasklý, tím lépe. Přidá to vašemu výtvaru na charakteristické kráse. Podívejte se na bleším trhu po levných čajových šálcích, talířcích a mystičkách. Co se týče sušených květin, můžete je najít ve většině ochodů s uměleckými potřebami. Pokud chcete něco exotičtějšího, podívejte se do obchodu s bylinkami.

*Měl jsem požebnaně zlepšovacích nápadů,
kreativních a obsáblých vizí,
zatímco jsem se máčel ve vaně.
Mnohem více, než kdy v jakémkoliv katedrále.
EDMUND WILSON*

OSLIVÉ KOU PACÍ SOLI

Sklenice s koupací solí jsou skvělé pro začátečníky. Stačí mořská nebo hořká sůl, trocha éterického oleje, sušené květiny a podívejte! Nasypte sůl do zavařovací sklenice, kterou můžete jednoduše zakoupit v domácích potřebách nebo vyvařte skleničku, např. od dětské přesnídávky či od marmelády, kterou najdete doma. Přidejte malé mořské mušičky nebo do sklenice vložte malé kamínky – fantazii se meze nekladou! Základní recept na koupací sůl je následující:

- 1 šálek mořské nebo hořké soli.
- Pár kapek éterického oleje (dle vlastního výběru).
- Několik kapek potravinářské barvy.
- Uzavíratelný sáček.

Vložte sůl, éterický olej a potravinářské barvivo do uzavíratelného sáčku. Vytlačte z něj všechny vzduch, zavřete ho a pořádně protřepejte, dokud se obsah úplně nasmíchá dohromady. Umístěte do vzduchotěsné nádoby a po tři dny skladujte na chladném místě. Poté sůl přesypte do skleněné nádoby. Do koupele si přidejte 2 – 3 polévkové lžice. Pamatujte na to, že pokud používáte potravinářské barvivo, méně znamená více. V opačném případě můžete obarvit celou vanu a dokonce také svou kůži. Koupací sůl pomůže rozšířit vaše póry a vy se můžete začít potit. Jestliže jí použijete příliš mnoho, může se vám začít trochu točit hlava. Buďte opatrní na kožní alergie a jestliže jste těhotná a nebo kojíte, vyvarujte se užití koupací soli úplně. Namísto toho použijte do koupele hrstku čerstvých okvětních lístků růže nebo poupat levandule.

MOŘSKÁ PANNA: 5 kapek jasmínového oleje, 1 polévková lžice práškové hnědé mořské řasy (naleznete ji v obchodech se zdravou výživou), pár kapek modré potravinářské barvy na obarvení soli. Na závěr přidejte do sklenice pár malých mořských mušliček.

ZAHRADNÍ ČARODĚJNICE: 2 kapky růžového oleje, 3 kapky levandulového oleje, 1 kapka pomerančového oleje. Přidejte 3 polévkové lžice sušených květín levandule a posypte růžovými okvětními lístky růže. Tato sůl do koupele bude krásně zbarvená do lehce fialové nebo růžové.

JASNOVIDECKÁ OČISTA: 4 kapky šeríkového a 3 kapky levandulového oleje. Dejte do sklenice několik leštěných ametystů nebo větývek sušené levandule. Obarvěte světle fialovou. Tato směs je výborná pro očistu po psychicky náročné práci nebo pokud máte za sebou „den blbec“. Pomůže vám očistit auru a odsunout pryč všechnu negativní energii, kterou si v sobě nesete.

KOUZELNÝ MUŽ (JEN PRO CHLAPCE): 4 kapky oleje z pačuli obecné a 3 kapky rozmarýnového, pár kapek zeleného potravinářského barviva. Tato směs voní po pryskyřici a připomíná tak borovicový les.

ČARODĚJOVA SMĚS (PRO CHLAPCE A DĚVČATA): 3 kapky pomerančového oleje, 2 polévkové lžice nastrohané usušené pomerančové kůry a jemně nasekaný čerstvý list šalvěje. Šalvěj je pro moudrost a pomeranč pro očistu. Nakonec přidejte krystal křemene pro sílu.

KOUZELNÍK Z HLOUBI SRDCE: Te umožňuje míchat nebo přizpůsobovat všech ingrediencí podle vašeho vlastní uvážení. Vynechejte nebo přidejte někter z těchto olejů: 2 kapky růžového, 1 kapka levandulového, 1 kapka ylang – ylang, 2 kapky jasmínového. Jeden nebo dva růžové krystaly určitě nebudou na škodu. Nakonec přidejte červené okvětní lístky růže na milostný vztah a sůl obarvíte do růžova.

OSVĚŽENÍ RHIANNON: 3 kapky pomerančového oleje, 3 mátového a 1 kapka roli. Můžete přidat 1 polévkovou lžičku nastrohané sušené pomerančové kůry, aby vaše směs získala jistou strukturu a barvu. Přidejte malý měsíční kamínek nebo citrín. Můžete si vybrat, jakou barvou směs obarvíte.

*Vaše kreativita je nevyčerpatelná.
Čím více ji využíváte, tím lepší nápady dostáváte.
MAYA ANGELOU*

KOUZELNÉ KVĚTINOVÉ VĚNCE

Vití věnců pochází již ze starověku. Římané používali věnce při slavnostech nazývaných Saturnálie, oslavách zimního slunovratu. Ve středověku začaly být věnce symbolem změn ročních období a prázdnin. Výroba kouzelných květinových věnců je velmi zábavná. Důležité jsou přitom tři základní prvky: základ, použitý materiál a způsob připojování. Není to drahé ani složité. Mnoho potřebných položek máte doma po ruce, můžete je sama vypěstovat nebo je jednoduše seženete v místním obchůdku s uměleckými potřebami. Mezi základní potřeby na výrobu věnce patří:

- Pistole na lepidlo a obyčejné lepidlo.
- Aranžérský drátek o průměru cca 0,8 mm.
- Aranžérské špičky.

- Základ věnce (vyzkoušejte vinnou révu, slámu, větve borovice nebo mech).
- Sušené nebo čerstvé květiny, tobolky se semeny, oříšky, trochu chrastí a peříčka
- Stuhly rozmanitých barev a délek.

Nejdříve se projděte po zahrádce a podívejte se, jak můžete využít její štědré nabídky. Zahrada má mnoho co nabídnout: bylinky a květiny, podzimní listí různých barev, žaludy, borovicové šišky, tenké větévky, občas můžete narazit také na peříčko. Hodina strávená potulováním po vlastním dvorku vám přinese více zajímavých věcí než návštěva obchodu s uměleckými potřebami. Vzpomeňte si prosím na kapitolu 2, kde jsem mluvila o instrukcích týkajících se sběru. Zažádejte si o povolení, pokud sbíráte na cizím pozemku. Buďte zdvořilou sběračkou.

Při shromažďování materiálu na váš vlastní kouzelný věnec vám může posloužit seznam na konci této kapitoly. Nezapomínejte ale na vlastní intuici! Nechte své instinkty, ať vedou váš výběr.

Nejdříve vystavte základ věnce. Nechte si na práci dost času a upravte věci podle svého vkusu. Práci si užijte, bavte se a samozřejmě také relaxujte. Myslete na to, že je mnohem jednodušší přemísťovat před přilepením, než je pak strhávat násilím. Pokud používáte chrastí nebo popínavé květiny, jako je např. lilek potměchuť, snažte se je zapracovat do révy, aby věnec vypadal přirozeněji.

K finální dekoraci můžete použít různé barvy stužek nebo uvnitř věnce vytvořit propletením pentagram. Využijte barvy, které podpoří účel věnce a hodí se k ostatním použitým prvkům.

Připravena? Ještě než vás nechám samostatně pracovat, předkládám pro inspiraci pár sezónních návrhů. Měly by být pro vás pouze začátek. Různě je obměňujte dle vlastního vkusu.

JARNÍ VĚNec: Pro tento typ věnce bude určitě nejzajímavější základ z mechu nebo révy. Přidejte šeříky a sušené pupeny růží. Jestli chcete věnec použít na Ostaru, ozdobte ho tulipány a narcisy; jako výplň se bude nejvíce hodit sušený šater a řebříček. Zastrčte do věnce malé zaklínadlo tak, aby vykukovalo z květin. Ozdůbka v podobě malého salašníka modrého s hnízdečkem bude krásnou upomínkou na to, že jaro je tady. Můžete přidat ještě malinkaté zahradní náčiní nebo konvičku na zalévání.

VĚNEC LAMMAS⁶: Mám ráda mový základ, neboť mi nejvíce z všech evokuje léto. Ozdobte ho čerstvými nebo sušenými slunečnicemi. Přidejte stébla obilí, černá pírka nebo malého dekorativního hedvábného černého ptáčka. Na výplň použijte žlutý sušený řebříček ze zahrádky, měsíček a purpurovou trávničku, které budou společně dotvářet nádhernou kombinaci barev.

VĚNEC SKLIZNĚ NEBO SAMHAINU: Na základ použijte velký révový věnec. Přidejte sušený zlatý řebříček, červený kohoutí hřebínek a miniaturní dekorativní kukuřici. Zkuste do věnce komponovat několik okrasných dýní nebo tykví (na upevnění použijte aranžérské hřebíky a v případě potřeby je ještě přilepte). Vetkněte dovnitř lilek, šípek a obarvené dubové listy. Přizdobte ho ještě několika zlatistými žaludy. U příležitosti Samhainu vpleťte dovnitř věnce oranžový nebo černý pentagram.

VÁNOČNÍ VĚNEC: Tradičně se používají jako základ čerstvé a dnes již také umělé borovicové větévky. Šišky téhož stromu jsou pro věnec zajímavým dekorativním přínosem a je velmi jednoduché je najít. Přidejte výhonky cesmíny, sušené šípky, tobolky se semeny a žaludy. Na oživení celé kompozice můžete použít malé větévky, které postříkáte bílou barvou ve spreji a posypete barevnými flitry. Upevněte hedvábného červeného ptáčka (kardinála). A co ještě tetřívci a několik miniaturních umělých hruštiček? Konečně připevněte na věnec několik celých kousků skořice, aby byl následující rok úspěšný.

Není vůbec důležité, jestli si byliny a květiny vypěstujete na vlastní zahrádce a vysušíte je, najdete je při úklidu, nebo koupíte v obchodě. Existuje mnoho různých zdrojů vhodného materiálu. Hledání je polovinou zábavy. Užívejte si tvorbu vlastních kouzelných věnců a mějte oči otevřené, abyste nepromeškali všechny ty krásné poklady přírody. Bohyně je věčně štědrá. Procházejte se pomalu, otevřete své srdce a uvidíte, co všechno můžete najít. Šťastnou výrobu věnců!

6) Pozn. překl.: Svátek žní připadající na 1. srpen.

KNIHA KOUZELNÝCH NÁPADŮ

A teď, když máte ve své hlavě všechny ty báječné nápady a kouzla, co s nimi budete dělat? Doufám, že jste si zapisovala své vlastní kouzla a recepty. Vsadila bych se, že už jste si vytvořila svou vlastní kouzelnou zahrádku. Jak vám to šlo? Zpozorovala jste nějaké zásadní změny na zahradě? Ve vaší magii? Sledujete to?

Vzpomínáte si ještě na ten kroužkový blok, do kterého jste si zapisovala své první poznámky zahradní čarodějnice? Pojďme ho trochu oživit a přepracovat do knihy nápadů. Kniha nápadů je jednoduše kniha čarodějných receptů – seznam poznámek, vzájemných souznění a zaručeně vyzkoušených kouzel.

Každá taková kniha je unikátem, stejně jako každá kouzelnice nebo čaroděj. Rozdíl tkví v tom, že do ní zapisujeme naše znalosti o rostlinách, a také poznámky týkající se našeho vlastního zahradničení. Zní to jako další příležitost, jak být tvůrčí v oblasti magie, nemyslíte?

Můžete použít vazačku, čistý sešit nebo deník. Jedná se o váš kouzelnický deník, a tak je to jen na vašem vlastním uvážení. Pokuste se do něj napsat všechna zaříkadla a recepty. Použijte na to různobarevné tužky a strany ozdobte razítky. Témata jako kouzla, čarodějnice a kouzelníci jsou naprosto běžná. Vy se však poohlédněte také po razítkách a samolepkách s halloweenovými tématy.

Pokud si chcete vytvořit vlastní kroužkovou vazbu, zajděte v obchodě do oddělení s alby a poohlédněte se po zajímavých papírech do tiskárny. Zkuste najít také nálepky s nebeskými, květinovými a zahradními motivy a zkrášlete si jimi okraje stránek.

Přidejte fotky vlastní zahrádky, partnera, dětí, domácích mazlíčků a vůbec všeho, co je pro vás důležité. Vystříhňte si obrázky květin, citáty týkající se zahrady a články o lidovém zahradnickém umění, které se vám líbí. Vše si postupně vlepujte do své knihy kouzelných nápadů (doporučuji použít tuhé lepidlo).

Nedoporučuji vlepovat si sušené vylisované květiny, pokud mezi nimi a dalším textem nevynecháte čistý list papíru. Já jsem jednou do své knihy nápadů vlepila usušené macešky. Vypadaly naprosto skvěle, ale bohužel jen do prvního zavření. Úplně se totiž rozdrolily.

Zapisujte si všechny vaše zahradní úspěchy a triumfy: kterým druhům květin se dařilo, kterým ne, nápady pro příští rok apod.

V podstatě by měla vaše kniha kouzelných nápadů odrážet vaši

vlastní osobnost. Nechte si proto na její výrobu hodně času. Pokud ji chcete vetknout nádech středověku a kouzel, vycvičte svou ruku v kaligrafii a dejte se do toho! Pokud máte ráda nálepky s květinovými tématy (já jsem touto zálibou vinna v plném rozsahu), dopřejte si je.

Všechny projekty zmiňované v této kapitole jsou vhodné na rozvinutí lstivé a kreativní stránky vaší magie. Dejte se do toho, nikdo nemůže stát v cestě vaší kreativitě. Neexistuje nikdo, kdo by vás mohl klasifikovat. Myslíte si, že všechny mé projekty, čarodějné i jiné, se stoprocentně osvědčily v průběhu let? Počkejte chvíličku, musím se upřeně zahledět na svého manžela a trochu ho uklidnit, neboť se mi směje.

Každopádně buďte odvázná! Žijte, smějte se a učte se. Hlavně si ale užívejte ten tvůrčí proces!

*Smějte se a celý svět se bude smát s vámi.
Zpívejte... a bory vám odpoví.
ELLA WHEELEROVÁ*

PŘEHLED SOULADŮ MEZI PRVKY, BARVAMI A ROSTLINAMI

BLAHOBYT:

BARVA: zelená. ŽIVEL: země. ROSTLINY: žaludy, bobule vavřínu, bergamotka, skořice, mochna, otočník, zimolez, máta, ořšky, dubové listí, borovice, mák, tulipán, pšenice.

LÁSKA:

BARVA: červená. ŽIVEL: oheň. ROSTLINY: šanta kočičí, hřebíček, kopr, pelargónie, kontryhel žlutozelený, tužebník jilmový, pomerančová kůra, maceška, rozmarýna, růže, šípky, lilie tygrováná, fialka, řebříček.

ZDRAVÍ:

BARVA: modrá. ŽIVEL: voda. ROSTLINY: děhel andělíka, lilek potměchuť, karafiát, pelargónie, jalovec, tužebník jilmový, divizna, dub, rozmarýna, routa, třezalka, vratič obecný, tymián.

TVOŘIVOST:

BARVA: žlutá. ŽIVEL: vzduch. ROSTLINY: osika, réva, jablečník obecný, kosatec, levandule, konvalinka, muškátový ořech, barvínek, routa, šalvěj, máta kadeřavá, slunečnice, vistárie.

OCHRANA:

BARVA: černá. ŽIVEL: všechny. ROSTLINY: petúnie, hřebíček, cypřiš, kopr, náprstník, česnek, hortenzie, pelargónie, vrbové proutí, routa, hledík, řebříček, mařinka vonná, fialka.

Krátký seznam magie týkající se kamenů a krystalů

AMETYST: klid a psychická síla – je dobré ukládat tento kámen blízko vašich tarotových karet.

AVENTURÍN: kámen hráčů, blahobyt, štěstí.

KREVEL: zdraví, štěstí, léčebné schopnosti.

KARNEOL: láska, chtíč, zdraví.

CITRÍN: duševní schopnosti.

ŽELEZNÁ RUDA: spojení se zemí, léčebné schopnosti.

LAPIS LAZULI: léčebné schopnosti, animismus, statečnost; tento kámen je zasvěcen bohyni Isis.

LEPIDOLIT: klid, ochrana, přináší štěstí při riskování.

MĚSÍČNÍ KÁMEN: Bohyně, měsíční magie, bezpečné cestování, sebeanalýza.

MALACHIT: finanční hotovost, úspěch v obchodě, léčebné schopnosti, ochrana.

OBSIDIÁN: spojení se zemí, odráží negativní energii, ochrana.

KRYSTAL KŘEMENE: síla, umocní schopnosti všech ostatních kamenů v jednom kouzelném pytlíčku.

RŮŽOVÝ KŘEMEN: láska, sebevědomí, přátelství.
TYGRÍ OKO: ochrana a úspěch.
TYRKYS: ochranné a léčebné schopnosti, přátelství a štěstí.

Seznam kouzelných barev

Myslím si, že tento seznam se bude hodit pro všechny vaše čarodějné zahradní aktivity. Ať už si budete vybírat látku na svůj kouzelný pytlíček nebo zdobit věnec barevnými stužkami, můžete se obrátit na tento seznam barev. Všimněte si: tento seznam může posloužit také při kouzlech se svíčkami.

ČERVENÁ: vášeň, láska a léčba, prvek ohně, bohyně Matka.
ORANŽOVÁ: energie, akčnost, komunikace a intenzita.
ŽLUTÁ: kreativita, chápání, studium, jaro a prvek vzduchu.
ZELENÁ: prosperita, léčba, zahradnictví, bylinkářství, kouzla a element země.
MODRÁ: klid, naděje, léčba a vodní prvek.
FIALOVÁ: duševní síla, zvyšuje sílu osobnosti a magie.
HNĚDÁ: uzemnění, šťastný domov, domácí mazlíčci a zahradní magie.
ČERNÁ: ruší kouzla, zahání nemoci a negativismus, Stařena.
BÍLÁ: na všechny účely, bohyně Panna, klid, mír a naděje.
ŠEDÁ: vazby, vypuzování, neviditelnost kouzel a ideály.
STŘÍBRNÁ: Bohyně, ženská tajemství, měsíc, intuice.
ZLATÁ: Bůh, hojnost, bohatství a sláva.
RŮŽOVÁ: láska, přátelské a laskavé chování, přátelství a děti.
BABY BLUE: pohodlí, děti a harmonie.
LIPOVĚ ZELENÁ: ochraňuje před žárlivostí, žehná semínkům a je pro jarní magii.
FIALOVÁ: jasnozřivost, práce s taroty, kouzlení.

*Moje maminka je čarodějnice
a můj strýček se oženil s velikonočním králíčkem...*
OBLÍBENÉ RČENÍ MÉ RODINY

9. OSLAVY SABATU PRO RODINY

Slyšte mou ryzí výpověď. Skutečně je to tak. V průběhu velikonoční neděle se má maminka s tatínkem rozhodli, že úplně nejlepším nápadem bude navštívit mého bratra, který právě pracoval se svou snoubenkou ve velikonočním občerstvení. Mí rodiče chtěli, aby zde tento pár trávil Velikonoce zejména proto, že snoubenka mého bratra byl vysoká 150 cm a měla být oblečená za velikonočního zajíčka.

Mé děti nebyly příliš nadšené. Museli jsme vzít přinejmenším v úvahu jejich neomalenost. Byly příliš staré na to, aby věřily ve velikonočního králíčka. Já a můj manžel jsme je museli celou dobu hlídat, aby nějakým nevhodným způsobem neokomentovaly malovaná vajíčka a bílého králíčka, pradávné symboly Velikonoc. Když některé pohanské děti dosáhnou tohoto věku, jsou ochotné komukoliv vysvětlit, na čem jsou vlastně tyto křesťanské svátky založeny. (Vždyť víte, chtějí všem ostatním dokázat, jak jsou chytré.) Všechny mé děti v tomto čase procházely právě touto nepřijemnou fází.

Přesto se celá naše jednotka nalodila do auta a vyrazili jsme do hotelu, kde můj bratr a jeho snoubenka pracovali. Naše jednotka se skládala z mých rodičů, sestry, jejího malého syna a samozřejmě také mých drahých potomků, kterým v té době bylo jedenáct, osm a šest let. Jen co jsme dorazili k hotelu, můj tatínek velmi hbitě vyhledal bratra a za několik málo okamžiků, co mé oči nevidí, budoucí švagrová je celá zahalená v chlupatém kostýmu králíčka s dlouhými ušima.

Muselo jí být šílené horko, protože to byl typ kostýmu s plně uzavřenou hlavou, ze které se člověk může dívat pouze ústy. Má dcera Kat, která jí měla jít v květnu za družičku, to považovala za neuvěřitelně zábavné. Bylo jí v té době šest let a již dávno na žádné velikonoční králíčky nevěřila. Toho roku poprvé pomáhala barvit vajíčka – pokládala se v podstatě již za dospělé. Moje maminka si chtěla být naprosto jistá, že novorozeně uvidí velikonočního králíčka, ale synovci byl pouze jeden měsíc a vůbec jsme nebyli schopni upoutat jeho pozornost.

Moji dva chlupci se jen modlili, aby je neviděl nikdo ze známých, jak hovoří s velikonočním králíčkem. Naštěstí jsme se nezdrželi příliš dlouho, ale před naším odchodem se bratr jedním ze svých obvyklých pohybů hluboce předklonil a políbil králíčka. Bratr je asi 1,83 m vysoký a bylo neuvěřitelně vtipné, když líbal 1,52 m vysokého bílého králíčka.

Když jsme nasoukali všechny děti zpět do auta, podívala jsem se na svého muže a řekla, že si dokážu představit naše děti, jak teď sedí u psychiatra na gauči...

„Ne, skutečně pane doktore, asi mi dobře nerozumíte. Moje maminka je čarodějnice a můj strýček se oženil s velikonočním králíčkem.“

Rodina je pro nás velmi důležitá. Chceme, aby děti sdílely naše smýšlení a staly se nedílnou součástí všech našich oslav. Většina z nás nevyrostala v pohanském prostředí, ale jestliže jsou rodiče, sourozenci a teď také jejich děti praktikujícími křesťany, můžete se pohybovat na velmi nejisté půdě. Víra v rodině často vytváří nemalé problémy, ale nemusí tomu tak být. Já věřím zejména ve smysl pro humor. Smějte se se mnou! Dívejte se na věci vždy z té lepší stránky.

Když byly naše děti malé, já a můj manžel jsme se chtěli vyvarovat toho, aby se cítily ostrčené od oslav konaných ve zbytku rodiny. To nás přivedlo tak daleko, že jsme dvakrát ročně slavili dvojité svátky, Ostaru/Velikonoce a Yule/Vánoce. Mé děti se prohlašovaly za loupežníky a naprosto to milovaly. Vysvětlili jsme jim, v čem se naše víra shoduje a v čem se odlišuje od víry jejich prarodičů. Informovanost se vždy hodí.

Můj největší problém, který se pravidelně opakoval, nastával na velikonoční sobotu. Bylo to při tehdy v televizi tradičně vysílaném filmu Deset přikázání. Velikonoční večere je za námi a televize běží. Rodina mého manžela je obrovská a když byly děti malé, usoudila jsem, že pokud řeknou cokoli neobvyklého, ztratí se to v hluku té masy lidí.

Teď jsem začala ten starý film obdivovat – skvělé kostýmy, velké inscenace, speciální efekty a melodramatické herecké výkony (Yul Brynner v roli Ramsese byl jednoduše jednička!). Problémy nastávaly pravidelně vždy při obětní scéně, kdy došlo k „zabití všech ubohých Egypťanů“, neboť mé děti to do značné míry rozrušilo.

Dcerka se pokaždé rozplakala. Když faraón položil tělo svého syna do chrámu, můj syn zakřičel: „Mami, podívej! Není to Anubis?“ Všichni příbuzní ztichli a otočili se na mě s podezřívavým pohledem. Co by měla čarodějnice jako jsem já udělat? Jenom jsem se zasmála a odpověděla: „Ano, je to Anubis.“ Po chvilce se konverzace zase rozběhla. U všech svatých, nejsou děti skvělé?

Naše oslava Yule probíhá v tichosti v rodinném kruhu. Zapálíme speciální polínko a děti si ten večer rozdají mezi sebou dárky. Povečříme něco dobrého nebo si zajdeme na jídlo do města. Yule se pro nás stal jakousi soukromou oslavou úzké rodiny. Je to velmi příjemný a hezký způsob, jakým můžete strávit společné chvíle. V našem domě nosí dárky Santa Klaus ráno 25. prosince.

Neexistuje žádný důvod, proč by si děti spolku příznivců hnutí Wicca či pohanů nemohly užít Santu... je to konec konců skutečně kouzelný chlapík. Potlouká se venku se skřítky. Má osm – počítejte se mnou – osm kouzelných létajících sobů. Pokud se na to podíváme trochu jinýma

očima, můžeme vidět, že na každý sabat připadá jeden sob. Samozřejmě by to v tradiční písni The night before Christmas znělo příšerně... tak ji neměňme.

Po celém světě existuje tolik různých typů Santy, že se z něj stala jakási multikulturní národní figurka. Pozorovala jste někdy, kolik různých typů Santů se prodává v obchodech? Můžete najít lesní Santy obklopené zvěřaty, anglického otce Vánoc v dlouhém zeleném rouše a na hlavě s věncem z cesmíny. Připomíná mi nebeského krále. Ruský děda Mráz je zase oděný v bílé, stříbrné a mrazivě modré. Našla jsem dokonce Santu, který připomínal Merlina, oděn byl v nebeském rouše v barvách zlaté a námořnické modři. Skvěle se hodí na oslavu slunovratu. Můžete se vsadit, že jsem si ho koupila! Všechny tyto typy podle mého názoru vytvářejí skvělého Santu, který je naprosto přátelský ke všem pohanům.

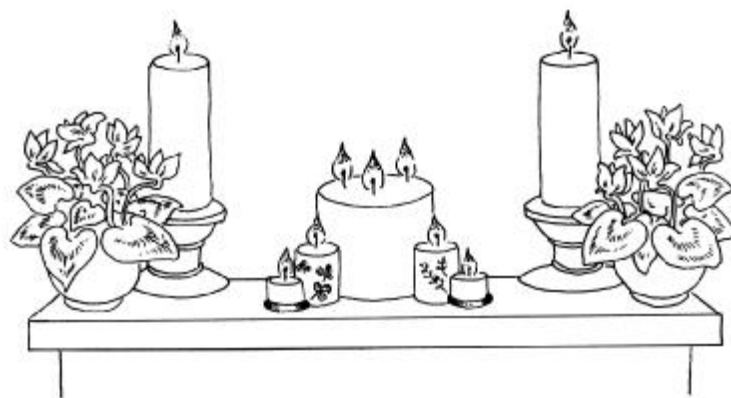
Většina pohanů a příznivců hnutí Wicca používá slavnostní věnce, ozdobené stromečky a světylka na svých domech. Všichni víme, z jakého svátku tato tradiční výzdoba pochází, tak proč si ji neužít? Při všem tom shonu a nadšení, které nastává u rozbalování dárků a následném přesunu na klasickou návštěvu k babičce a dalším příbuzným, proč si dělat starosti? Vychutnejte si to období.

Zbytek kapitoly je rozdělen do osmi částí a každá z nich se týká jednoho sabatu. Zahnuje také příslušnou výzdobu a typy, jak nejlépe jednotlivé sabaty slavit.

*Na Hromnice slunce svítí,
zima nový dech hned chytí.
Na Hromnice deštivo je,
zima už se pryč vzdaluje.
E. HOLDEN*

HROMNICE/IMBOLC

Hromnice se slaví 1., nebo 2. února, záleží na tradici. Je to den mezi zimním slunovratem a jarní rovnodenností, který je znám také jako Imbolc a den Brigity či Bride. V Americe je tento den znám jako Hromnice a je zasvěcen panenské dívčí Bohyni. Ve skutečnosti je to nám dobře známá Stařena, která se znovuzrodila do této panenské podoby, přestože zima ještě drží naší zahradu pevně ve svých spárech. Pokud se však podíváte

pozorně, spatříte nepatrné znaky svědčící o pomalém obnovování vaší zahrady.

Obvykle jsem v této části roku hekticky prohlížela katalogy s nabídkou různých semínek a začala jsem si dělat vlastní seznam s vyhovujícím množstvím vybraných semen. Uklidnila jsem se až při nákupu kvetoucích bramboříků a afrických fialek. Jsou totiž skvělé při výrobě svátečních dekorací.

Na výzdobu domácnosti se z mých vlastních zkušeností nejlépe hodí bílá a fialová. Používám zejména africké fialky a svíčky, ale hodí se i jiné kvetoucí rostliny. Hlavně nezapomeňte na ty svíčky. Čím více, tím lépe. Na Hromnice ráda udržuji výzdobu v jednoduchém stylu; několik bílých svíček a jedna či dvě kvetoucí rostlinky.

Krátkým, jednoduchým a milým způsobem jak slavit Hromnice, je přivstat si a pozorovat východ slunce. I pokud dokážete, vzhledem k velmi chladnému počasí, vydržet venku jen chvíli, stojí to určitě za to. Zpalte malou čajovou svíčku, vložte ji do teplovzdušné skleničky nebo svícínku a uvelejte ji venku ve sněhu. Naplňte krmítko pro ptáčky nebo nechte venku chlebové kůrky pro zvířátka. Pozdravte slunce a požádejte ho o požehnání tohoto významného Brigitina dne. Pokud nemůžete tento obřad za žádných okolností vykonat venku, rozdělejte oheň v krbu nebo zpalte novou bílou vyšší svíčku a požádejte Brigit o ochranu vašeho domu a rodiny. Nechte svíčku plápolat, dokud celá nevyhoří.

Přestože je zima, vyjděte si na procházku. Oslavujte zázraky přírody nehledě na roční období. Možná můžete jít lyžovat nebo sáňkovat.

Obratťe se na místnÍ úřad ochrany přírody a zjistěte, co se děje v divoké přírodě ve vašich lesích.

V mé zemi se orli bělohaví vracejí zpět na svá zimní stanoviště podél řek Mississippi a Missouri. Pokud chcete absolvovat kurz rychlého letu ve svěžím větru, stačí vzít začátkem února dalekohled, postavit se na břeh některé z řek a pozorovat tyto krásné ptáky.

Má rodina vyráží na den do Illinois a jedeme dolů podél řeky. Přichystáme si oběd, naložíme naše potomstvo (nejvíce si užívají boj o dalekohled) a vyrážíme na odpolední pozorování orlů.

*Zelený podrost v lese,
kvítek za kvítkem jarní zvěst nese.
CHARLES ALGERNON SWINBURNE*

OSTARA/JARNÍ ROVNODENNOST

Ostara je pohyblivá slavnost. Slaví se v den jarní rovnodennosti, a ta obvykle spadá na 21. března. Je to svátek skandinávské/germánské bohyně Eostre, patronky jara a východu slunce. Mezi její symboly patří bílý zajíček, květiny a samozřejmě také tradiční malovaná vajíčka.

Tento den můžete pověsit malovaná vejce na větve stromů a přivítat tak ráno. Úplnou náhodou se mi podařilo tuto tradici zavést v celé naší ulici. Chodívám ven při východu slunce a větším pastelově zbarvená plastová vajíčka opentlená ve spodní části mašlemi na dub, co mi roste v předzahrádce. Na sklonku dne má obvykle již většina sousedů na svém pozemku něco podobného. Zahrada by v tomto období měla být pokryta kvetoucími sněženkami a krokusy stejně jako ranými variantami narcisů.

Malování vajec s rodinou je jednou z mnoha radostných aktivit jarní rovnodennosti. Den před rovnodenností nakoupím barvy na vejce (tyto potřeby jsou v dnešní době v obchodech již velmi brzy před svátky). Možná vás překvapí, že nepoužívám přírodní barvy, ale to víte, někdy musím být jednoduše praktická.

Existuje mnoho jednoduchých i složitějších receptů na výrobu vlastních barviv. Jeden z nejjednodušších, který jsem našla, je uvařit vejce společně s fialovými kapustovými listy. Po deseti až patnácti minutách varu hrnec odstavte a nechte vejce ležet v odvaru přes noc. Ráno budou

vejce světle modrá. Ale dávejte po barva se velmi lehce poškodí, zacházejte s vejci opatrně.

Začněte tedy výběrem barev, přírodních nebo zakoupených obchodě. Zakryjte stůl papíry a vypusťte děti. V naší rodině vaříme dva tucty vajec. Děti vždy někde vyloví bílou pastelku a zdobí vejce sluníčky, motýly, našimi jmény, hvězdami a srpky měsíce. Přetlačují se lokty a bojují o fialová vajčeka. Mé dospívající děti si ze sebe navzájem nemilosrdně rovnávají své malířské schopnosti.

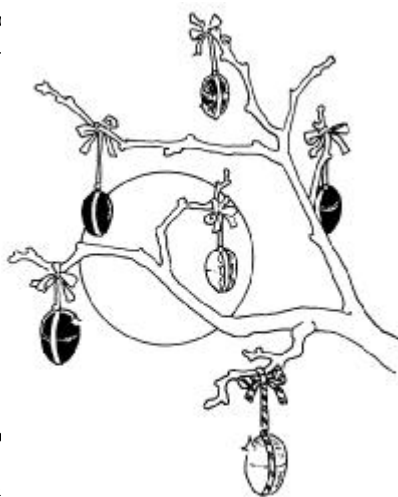
Ráno pečou skořicové rohlíčky; ke zajíček jim schovával vajčeka. Tradiční hledání vajec bylo pro mé děti úplně první činností tohoto dne.

V těchto letech již jen připravím snídani a rozdám dárky. Fascinuje mě, jak jednoduše se z mých téměř dospělých „cool“ ratolestí stanou malé děti, když bojují o čokoládu. „Moje!“ je nejčastější slovo v bitevní vřavě, která nastává.

Teď, když jsou mé děti starší, chlapci nadšeně přijmou dárkový poukaz do prodejny filmů nebo obrovské balení žvýkaček. Dohromady dostanou velkou bednu se sladkostmi. Dcera si obvykle do svého košíčku přeje plyšáka nebo náušnice (zarytě trvá na používání svého starého fialového košíku). Chlapci se spokojí s dárky v krabici. Je to jejich chlapská záležitost.

Několik dnů před Ostarou je velký zájem o můj jarní věnec, stejně jako o nápis „Šťastnou Ostaru“, který vyrábím z malých dřevěných špalíček. Mám je vystavené na polici v obývacím pokoji. Pokud si chcete vyrobít podobný, pokuste se najít v místním obchodě pro umělecká řemesla malé dřevěné kostky o straně 5 cm. Natřete je na bílo, a poté použijte šablonu s písmeny, pastelovou barvu a dejte se do toho. Tip: Udělejte si kostičky oboustranné a na druhou stranu napište například „Šťastný Beltane“.

Krásným odrazem jara bude na vašem stole výzdoba tvořená malovanými vejci, keramickými bílými zajíčky, ptačími hnízdečky a čerstvými květinami. Nasbírejte na své vlastní zahrádce narcisy a tulipány, dejte

je do staré zavařovací sklenice nebo vázy, vplete větvičky rozkvetlého zlatého deště a kočiček. Tak získá vaše výzdoba domácí nádech. Ještě si můžete obložit mechem starou kameninovou nádobu nebo dřevěnou misku a naplnit ji malovanými vejci. Vejce můžete schovat a používat je každý rok znovu.

Zajděte do zahrádkářství pro macešky a fialky, je totiž právě čas na jejich vysazení. Miluji macešky v květináčích a truhlících na oknech. Fialky snesou chladnější počasí, ale pokud se ještě výrazně ochladí, budete je muset na jednu či dvě noci zakrýt, aby nezmrzly.

V této fázi roku jsou v květináčích dostupné také hyacinty, tulipány a narcisy. Tyto kvetoucí cibulky vytvoří nádherný centrální bod na vašem stole. A můžete ho ještě vylepšit. Pokryjte půdu vrstvou mechu a potom do něj uložte několik vajčků pastelové barvy, bude to nádherná podívaná. Šťastné jaro!

*Svaby O'Brignals jsou divoké a neposkvrněné,
lesy Grety jsou zelené.
A můžete zde sbírat věnce
k potěše letní královny.
SIR WALTER SCOTT*

1. MÁJ/BELTANE

Když píšu tento odstavec, je Beltane, 1. máj. Můj dům je plný mechem obložených květináčků, ptačích hnízdeček a budek. Kamna jsou na léto vyčištěna, velký starý uhlák je naplněn hlínou a vyrůstá z něj břechtan.

1. května je zahrada již úplně zelená a některé rostliny – jako konvalinky, srdcovky nádherné a orlíčky – krásně kvetou. Funkie se rozrůstají a čechravy se pomalu vybarvují. Kapradiny sílí a rostou také do výšky. Dva nové zavěšené květináče, co jsem vysadila minulý týden, se pomalu zaplňují. Řízky jsou vyšší a tařice plnější. Růžové a tmavě fialové petúnie nádherně kvetou a po západu Slunce úžasně voní. Mé popínavé růže, druh Zephrine Drouhin, vyrážejí pupeny, a tak za dva týdny poskytnou nepřehlédnutelnou podívanou v třešňově červené barvě.

Macešky, které jsem zasadila v březnu, jsou teď opravdu luxusní. Pivoňky se vybarvují. Začínám chodit po zahradě a kontrolovat, které květiny je zapotřebí přesadit a které protrhat. Můj manžel je na lovu nej-

lepšího typu rajčete, ale já nedokážu předstírat zájem celou dobu. Alespoň na pár vteřin se zastavuji u stánků s květinami a zahrádkářskými potřebami.

Ach ten květen. Je to část roku, kdy ještě nelétá tolik obtížného hmyzu a vy si můžete užít večer bez používání sprejů. Zde v Missouri je v tomto období již naprosto bezpečné zasadit křehké letničky, jakými jsou netykavky, begónie a petúnie. V květnu se vysloveně těším na úplněk; u nás doma mu říkáme čarodějný měsíc. Je to noc, kdy žehnám celé zahradě, všem květinám, bylinám, rostlinám, stromům a zelenině, o které se staráme. 1. máj i úplněk jsou kouzelné dny, které přejí zahradě i zahradničení.

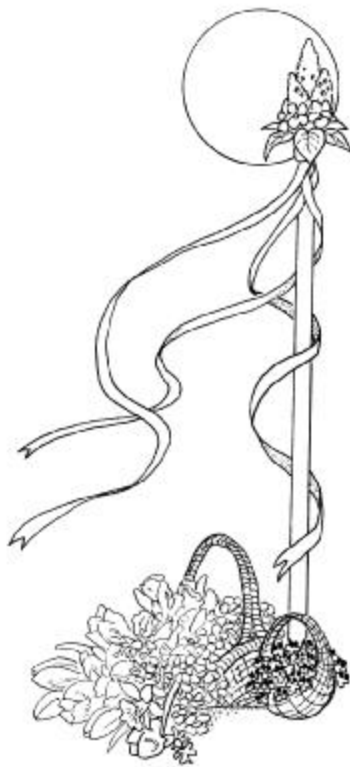
Beltane je oslavou plodnosti. Šest měsíců po Samhainu a šest měsíců do Samhainu tvoří jakýsi pomyslný časový střed. Hranice mezi naším světem a těmi ostatními jsou v těchto dnech neustupující.

Je to skvělý čas pro ty, kteří se chtějí kouzlit. Podívejte se na kapitolu 7, kde najdete více kouzelnických informací a buďte te totíž dostati jen to, o co skutečně žádáte.

Tradičním symbolem tohoto dne je opentlená bucl světlými krémovými stuhami. Pokud upřednostňujete staré zvyky, můžete použít červené a bílé. Dále pověste na dve košíčky naplněné květinami a uviňte je do vlasů. Ovějte si řeč květin a na někomu kytici plnou potěšení.

Pokud počasí spolupracuje, grilujte a večeríme venku. Obvykle jako dezert podávám čerstvý jahodový koláč.

Později, když jdou děti spát, procházím se venku po zahradě a děkuji Pánovi a Paní za jejich požehnání. Možná, ale jen možná, se mi podaří zachytit také záblesk kouzelného světa, který je dnes tak dostupný.

*A bluk jak z potoka skrytého,
v měsíci červnu plném listí,
že do spících lesů po celou noc
kdosi klidnou melodii spustí.*
SAMUEL TAYLOR COLERIDGE

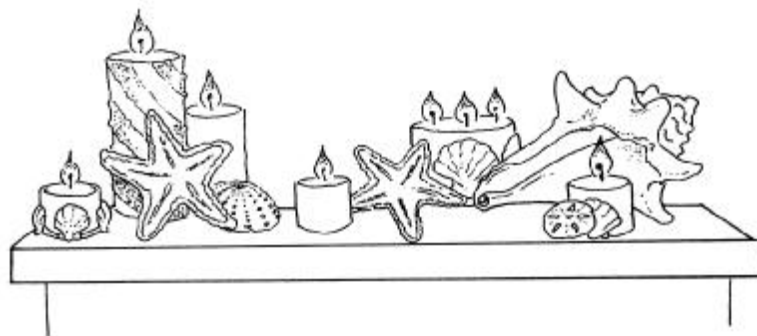
LETNÍ SLUNOVRAT

Letní slunovrat připadá většinou na 21. června. Jedná se o nejdelší den a nejkratší noc v roce. Váš stůl či oltář můžete ozdobit lasturami a mořskými hvězdicemi. Můžete být důvtipná a vydat se cestou amerikanismu – použijte pravidelné hvězdy a prvky lidového umění v modré a červené.

My na letní slunovrat grilujeme, jdeme do bazénu, pod stan nebo občas na ryby. Jinými nápady na slavení může být zahradní slavnost, piknik, výlet kolem jezera nebo na pláž.

Jestli chcete uspořádat co nejméně finančně náročnou zahradní slavnost, připravte syrové a lehké jídlo. Ozdobte venkovní stůl; pokud žádný nemáte, vezměte si ten z kuchyně. Použijte ubrus v pastelovém odstínu, papírové talířky s květinovými motivy nebo i normální porcelán. Já ráda kombinuji sklenice a papírové talířky, neboť stůl tak získává neformální podobu. Můžete také zkusit plastové kelímky zářivých odstínů, které k horkému létu neodmyslitelně patří.

Vytvořte pro každou návštěvu speciální tussie-mussie kytici. Nebo nebylo by lepší, kdyby si ji vyrobili sami v průběhu večírku? Položte na stůl zajímavou knihu, zabývající se symbolikou barev, potřebné pomůcky, květiny a dejte jim volnost.

Pokud máte na návštěvě své kouzelné přátele, zkuste téma slunovratu či nebes: zlatá slunce s modrými a zlatými talíři a ubrousky. Rozhodte na stůl třpytivé konfety ve tvaru hvězd a měsíců. Pokud jsou pozvané děti, můžete zorganizovat pohádkový večírek. Nechte ty malé, ať se oblečou do pohádkových kostýmů – a dospělí taky, když si to budou přát. Přikrášlete místa k sezení kartičkami popsánymi třpytivými pery a nálepkami s květinovou, pohádkovou nebo nebeskou tematikou, podle vašeho výběru.

Nařezejte v zahradě z vašich keříků růží a položte nějaké kvetoucí voňavé bylinky doprostřed stolu. Kouzelné osvětlení získáte, když použijete staré zavařovací sklenice s čajovou svíčkou uvnitř a vzniklou řadu nasměrujete doprostřed stolu nebo je rozestavíte po zahradě. Po setmění zapalte pro děti i dospělé několik prskavek. Užijte si krásnou noc letního slunovratu!

*Letní odpoledne – letní odpoledne;
pro mě to byla vždy ta dvě nejkrásnější slova na celém světě.
HENRY JAMES*

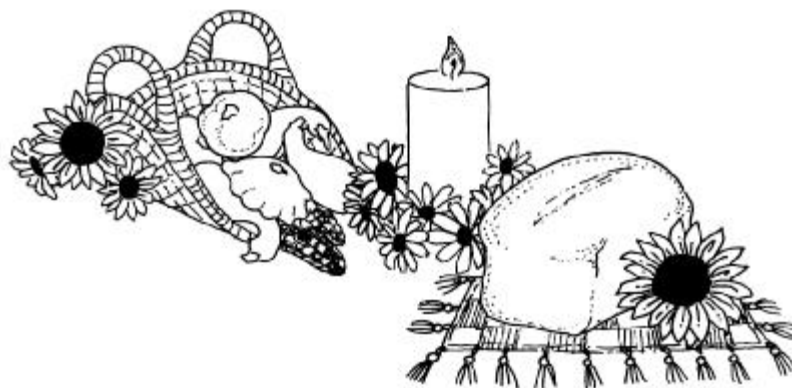
LUGHNASADH/SLAVNOST ŽNÍ

Slavnost žní je první ze tří festivalů úrody a je pro ni typické pečení chleba. Nicméně já používám domácí pekárnu. Miluji tyto přístroje! Máte-li čas, můžete udělat kukuřičný chléb. Kupte v obchodě předpřipravenou směs a doma ji jen řádně zpracujte. Mé děti milují výrobu kukuřičného chleba, neboť promíchání surovin trvá jen pár minut a potom šup do pekárny. Podávejte ho s máslem, medem nebo javorovým sirupem.

Vyzdobte dům a oltářík slunečnicemi, dýněmi, pšenicí a strašáky. Udělejte si košíček s dýněmi a ozdobnou kukuřicí. Použijte košík s plochým dnem a naaranžujte dýně a kukuřice kolem vyšší žluté nebo oranžové svíčky.

Vaše zahrada je teď plná kukuřičných klasů, které můžete rovnou sklízet a rajčatové keře jsou obsypané plody. Je to ale také doba, kdy se začínám trochu strachovat o úrodu dýní. Jak se jim daří? Budeme mít tento rok dobré žně?

Ostružiny dozrávají – když to čas jen trochu dovolí, vypravím se ke švagrové na sběr. Děti jdou za pár týdnů do školy a všechny matky již

počítají zbývající dny. Já obvykle vykonávám něco navíc, nějakou prospěšnou práci pro tuto část roku, jako dík za úrodu a také jako pomoc pro rozložení každoročních povinností v období, kdy se dětem nakupe oblečení do školy.

1. srpna, v den slavnosti žní, připevněte světélko do malého kotlíku. Kolem něj naaranžujte ovoce a zeleninu ze zahrádky. Navrhuji vám dekorativní kukuřičné klasy, tykve, rajčata, papriky, lilky, miskou ostružin nebo dokola rozložte různobarevná jablíčka z obchodu. To pokud vaše zahrádka neprodukuje nic požitelného, co by se dalo na výzdobu použít. Jinak využijte cokoliv, co vás napadne – buďte nápaditá, vymyslete něco chytrého. Když zapálíte svíčku, požádejte o trvalé požehnání pro svou rodinu svými slovy, nebo odříkejte něco podobného:

*Vítej, období první sklizně,
požebnej nám, o to tě žádám.
Děkujeme za dary, jichž se nám dostalo,
dovol naší rodině ve štěstí užívat tvých plodů.*

Nechte vyhořet celou svíčku a potom jakýmkoli způsobem připravte ovoce a zeleninu na oslavnou večeři.

*Na světě neexistuje nic pokojnějšího,
než listky jabloně ve svitu měsíce.*
ALICE MEYNELLOVÁ

MABON/PODZIMNÍ ROVNODENNOST

Tento den je znám také jako Díkuvzdání čarodějnic. Naše slavnostní večere sestává z krůty a všeho, co k tomu patří, dýně a jablečného koláče jako dezertu. Sezónní ozdoby zahrnují spadané listy, roh hojnosti, dýně a jablka. V zahradě sleduji úrodu dýní a začínám je pomalu sbírat. Až do konce měsíce, než je děti začnou proclávat, je nechávám vyrovnané v zahradě na dřevěných prknech. Listopadky jsou úplně všude a já využívám jejich barevnosti tak, že jich vždy několik sesadím dohromady. Věnce ze spadaneho listí s oranžovými odlesky pověste na venkovní dveře.

V den Mabonu stavíme na předzahrádku lodyhy kukuřice. Také vytáhneme z půdy 1,8 metru vysokého Stanleyho. Stanley je strašák, kterého můj manžel před mnoha lety vyrobil z rámu 2 x 4 metry a oblékl ho do starých džinsů a trička. Já jsem přidala šátek a klobouk. Ken potom nakreslil „podzimní blahopřání“ a umístil ho hned vedle strašáka. Stanley s námi zůstává až do Samhainu/Halloweenu.

Stanley je 1,8 vysoký a jeho hlava vypadá celkem realisticky – až na to, že má v rámu zabudované světýlko, připomínající bludičku. Dali jsme osvětlení na časovač, a tak se zapne vždy, když zapadne slunce. Děti ze sousedství Stanleyho milují. Zdá se, že má svůj vlastní fanclub. Koncem září a v průběhu října jezdí kolem naší zahrady auta, lidé z nich vyfotí Stanleyho a zdraví Stanleyho. Vypadá to, že je to další trend v dekorování zahrad. Jen co se totiž objeví v den podzimní rovnodennosti u nás v zahradě, jeho další varianty – sedící na plotě, rozvalený v zahradě – začínají vznikat v těch sousedních.

Jedna z rodinných tradic, na které skutečně trvám, je sbírání jableček v den Mabonu. Musíme vzít v úvahu i fotbalové zápasy syna a také ná

covní plán, ale na sběr vyrážíme přesně v den podzimní rovnodennosti nebo prostě co nejbližší tomuto dni. Beru rodinu na stejnou farmu, na kterou jsem chodívala již se svými rodiči. Vyvezou vás do rozlehlého sadu na traktoru a tam vás nechají zabloudit mezi jabloněmi. Neexistuje žádné lepší jablko než to, které jste si právě sama utrhla ze stromu!

Vždy se najde někdo (většinou manžel), kdo začne jablkovou bitvu. Udělám plno fotek dětí, které samozřejmě koulejí nelibě očima a tvrdí, že jsou na focení příliš staré. Ze začátku je hezky prosím, ale postupně se stávám tvrdší a rozdávám rozkazy: „Ty stůj tam... Ty přestaň bouchat do své sestry... Ty si sundej ty sluneční brýle... Chlapci, no tak, úsměv. Tvařte se, jakože se máte rádi!“ Nakonec se podvolují. Nevyměnila bych tyto vycházky s rodinou za nic na světě.

*Poslouchej! Vítr se zvedá
a vzduch je plný vířícího listí.
Letní večery jsou ty tam,
ty říjnové se blíží!
HUMBERT WOLFE*

HALLOWEEN (PŘEDVEČER SVÁTKU VŠECH SVATÝCH)/SAMHAIN

Skutečné halloweenové dekorace se objevují 1. října. Může se to zdát neuvěřitelné, ale mám jich víc než vánočních. Mám kolekci v lidovém stylu; malé figurky kuchyňských čarodějnic, které nechávám na poličkách po celý rok. Patří k nim několik zarámovaných halloweenových pohlednic ve viktoriánském stylu. Sbírám cokoliiv zajímavého s halloweenovou tematikou nebo atraktivní vyobrazení čarodějnic. Žádné báby se zeleným obličejem! V mé malé kolekci se nacházejí panenky, plechovky, hrníčky, konvičky na čaj a mé vlastní ruční práce.

Každý pokoj kromě koupelny vyzdobím nějakými maličkostmi. Obvykle požádám jednoho ze synů, aby pověsil oranžová světélka na venkovní fasádu domu. V kombinaci se zimními ledovými odstíny jsou tyto oranžová světla nádherným doplňkem, a dokonce se jmenují „čarodějná“. Našla jsem je ve výprodeji. Kdo by mohl odolat? Já určitě ne. Mimochodem tvoří také nádherné pozadí strašáka Stanleyho. Je to právě v této fázi roku, kdy kolem našeho domu projíždějí auta plná dětí,

kteře obdivují Stanleyho a vykřikují: „To je ten dům! Chci jít do toho domu!“ Dokonce i moje dospívající děti se tím baví.

Asi týden před Samhainem začínám připravovat vše potřebné a sháním seno, abych na něm mohla vystavit dýně na prodej. Pokud se mi podaří nějaké najít, kupuji také červené nebo oranžové listopadky, sázím je do květníků a vyzdobím jimi pak celou verandu. Zde se zase ukazuje má slabost pro styl Marthy Stewardové. Nemůžu si pomoci, je to snad nějaká nemoc.

Jako rodina se každý rok hádáme, jaké předlohy koupíme, abychom podle nich mohli vyřezávat do dýní různé obrazce. Potom společně vybíráme ty nejlepší tvary dýní. Některé osvědčené předlohy si schováváme a používáme je každý rok. Jak si zajisté dokážete představit, vyřezáváme vždy asi kolem tuctu dýní. V předvečer svátku všech svatých je moje děti rozestaví na otepi slámy a také kolem celé zahrady. Z ulice vypadají nádherně.

Vzhledem ke vkusné a oduševnělé výzdobě, kterou používáme – ne drsné a děsivé – přichází k nám každý rok mnoho dětí, převlečených do

halloweenových kostýmů. Je vždy hezké slyšet, jak se děti vytrhávají u našeho plotu rodičům z rukou. Mnoho rodičů potom přichází na naši verandu a ptá se, kde jsme vzali tolik dýní a jak jsme je dokázali tak úhledně vyřezat. Většina z nich vypráví, jak je děti již několik týdnů přesvědčují, aby se přišli podívat na mou zahradu. Mezi sousedy jsem známá jako „paní se všemi těmi dýněmi na rohu“. Věřte nebo ne, tuto noc vždycky dostávám mnoho otázek týkajících se zahradnictví. Zatímco děti v kostýmech obdivují dýně, jejich rodiče se zajímají o zahradku.

Stůl můžete vyzdobit velmi zajímavým způsobem, pokud vydlabete dýni střední velikosti a naplníte ji aranžérskou pěnou nazývanou Oasis. Namočte pěnu přes noc, ať nasákne co nejvíce vody, potom upravte velikost a vložte ji do vydlabané dýně. Nechte pěnu trčet asi tak centimetr přes okraj dýně. Zakryjte ji mechem a zajistěte několika aranžérskými špendlíky.

Seberte kvetoucí listopadky, rozchodníky, růže, krásenky a všechny další květiny, které najdete ve své podzimní zahradce. Nastrkejte je do dýně a vytvořte si tak úžasnou dekoraci. Jestli se nechcete zabývat sháněním aranžérské pěny, stačí do dýně vložit starou zavařovací sklenici, naplnit ji vodou a pak do ní umístit všechny ty krásné kvítky.

Dalším užitečným nápadem je vydlabat malinké ozdobné dýně nebo tykve a vyřezat do nich jednoduché hvězdičky a půlměsíčky. Dvoutř vložte čajové svíčky, rozložte tykvičky po stole a svíčky zapalte. Dramatičtějšího výsledku můžete dosáhnout, pokud je umístíte na svícen místo větších svíček.

Když byli moji upíři a skřítki menší, servírovali jsme chlebičky a sendviče venku, abychom donutili děti sníst večeři dříve, než se nacpou sladkostmi. Slavnostní večeře obvykle zahrnuje žitný chléb, koprovou omáčku, mrkve, celer, chlebičky s kuřecím a nejrůznější výběr sýrů, krekanů a bramborových lupínků. Jako máme tradiční dýňový koláč. Naši synovci a neteře přijížděli tady na návštěvu, často se u tohoto s radostí zastavovali na malé občerstvení.

Teď, když jsou mé děti starší a již jen jedno z nich nosí halloweenový kostým, všichni si stále užívají naše tradiční občerstvení. Těší mě,

když táhnou ven stůl a hádají se se mnou o tom, co bude k večeři a také o ústřední výzdobě stolu. Další rodinnou tradicí je sledování filmu Mladý Frankenstein. Každý z nás zná z paměti všechny repliky.

Když všechny děti v haloweenských kostýmech odejdou a ty mě jdou spát, vyjdu ven na svou malou soukromou oslavičku Samhainu. Nechám po celou noc plápolat svíčky pro duše mrtvých v kovovém kotlíku v obývacím pokoji. Věnuji pár minut přemítání o těch, kteří nás tento rok opustili. Pak přivítám zimu, zamyslím se nad letošní sezónou a připravím se na období odpočinku od namáhavé zahradnické práce.

*Cesmína a břečtan,
když jsou plně vzrostlé,
ze všech stromů, co v lese rostou,
právě cesmína korunu nosí.
TRADIČNÍ KOLEDA*

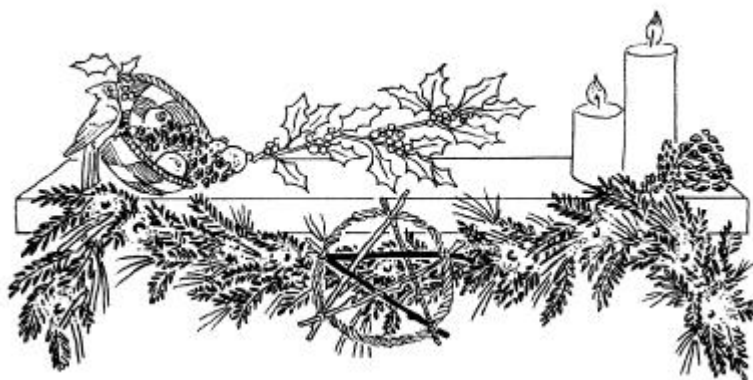
VÁNOCE/ZIMNÍ SLUNOV RAT

Zimní slunovrat je oslavou nejdelší noci a nejkratšího dne. Od této chvíle slunce sílí a dny se pomalu prodlužují. Slaví se zrození nového slunce stejně jako začátek zimy. Tradiční pohanskou výzdobou je vánoční polínko ozdobené čerstvými větvkami borovice, výhonky cesmíny a červenými voskovými svíčkami. Nebo také velké, červené svíčky se skořicovým aroma.

Když mluvím o svíčkách, seženete je v obchodech v průběhu listopadu a prosince. Tmavě zelené svíčky s vůní borovice a vavřínu dodají vašemu domovu vlastní magickou atmosféru; borovice pro hojnost a ochranu, vavřík přináší hodně štěstí do nového roku. Výše zmiňovaná skořice zase lásku a blahobyt a nakonec krémově bílé svíčky s vanilkovou vůní uklidní vaše nervy a umocní vibrace lásky.

Když chcete dosáhnout přírodně vypadající výzdoby, použijte na stůl/oltář živé či umělé větvky borovice protkané bílými světélky. Přidejte červené, krémově bílé a zelené svíčky různých výšek a seskupte je na jedné straně stolu/oltáře. Vytvořte několik prostých pentagramů z větvček; nasekejte je na 30 cm dlouhé části a potom svažte jejich konce drátkem. Dejte si je pak také na výstavku.

Vánoční stromeček ozdobte přírodními motivy. Například lov a ry-

bolov, medvědi, ptáčci, malí sobi, hedvábný kardinálek na špičku. Nakonec pokryjte stromek ještě malými ptačími hnízdečky a množstvím jasných červených bobulek a borovicových šišek.

Vzhledem k zimnímu slunovratu použijte také zlaté, modré nebo pozlacené ornamenty ve tvaru slunce, hvězd a měsíce. Podívejte se po pohanských motivech, jakými jsou jelínky nebo dubové listí a přidejte tolik slunečních ozdůbek, kolik jich jen najdete. Bílá světélka, umělé rampouchy a sněhové vločky dodají vaší výzdobě zimní charakter. Zkuste přehodit přes všechnu tu zeleň řetězy z duhových stužek a sestavte dohromady několik zlatých, bílých a červených svíček.

Mé poslední doporučení vzniklo na základě malého stroměčku, který jsem před několika lety přezdobila. Tento malý stromek vypadal jako od Charlieho Browna. Stál na stolku na konci haly a působil neuvěřitelně smutným dojmem. Byly na něm všechny ty podivnosti a zbytky, co se našly v průběhu let. Jednoho dne se ve mně náhle probudila designérka. Sundala jsem z něj vše kromě malých bílých světélek a podívala se na něj kritickým zrakem. Měla jsem tři velmi vkusné ozdůbky s andělky a Santy – byly to ty staromódní typy z kartónu se zlatými rohy a na sobě měly reprodukce viktoriánských motivů. Byli tam dva andělé, kteří vypadali jako pohádkové víly, a jeden Santa Klaus. Všechno to bylo laděno do odstínů světle fialové, bílé a zlaté.

S utkvělou představou květinových víl a švestek v cukru jsem vešla do obchodu a dívala se, co mají v sezónním výprodeji. Našla jsem růžičky poprášené světle fialovými a růžovými třpytkami. Hledala jsem dál a objevila ještě malé střapečky vína a mrňavá jablíčka v podobných odstínech, které byly také posněžené a poprášené třpytkami.

Manžel našel v „koši za poloviční cenu“ tucet malých skleněných ozdobných koulí. Byly světle fialové, matně bílé a šedavě zelené. Na vrcholek stromku jsme objevili malinkou bílou třpytivou hvězdičku a já koupila ještě celou cívku bílé stuhy se zlatými rozřepenými okraji. Přidali jsme pár ptáčků a motýlků a vytvořili jsme tak úžasný miniaturní pohádkový strom. A celé mě to navíc stálo asi jen deset dolarů.

Tyto tři typy zdobení stromků, které jsem popsala výše, jsou vlastně všechny, které používám u sebe doma. Nicméně strom zdobený pro uctění zimního slunovratu je jediný opravdu vysoký. Vánoční stromeček má 1,2 m a nejlépe se mi hodí obývacího pokoje. Magický strom je určený na stůl a má jen trochu přes půl metru.

Předtím, než mě kvůli tomu přehnanému zdobení označíte za šílence, musím vám vysvětlit, že všechny ty dekorační předměty jsem sháněla postupně mnoho let. Dívala jsem se po výprodejích a slevách a kupovala jen to, čemu jsem skutečně nemohla odolat.

Mám ještě něco dalšího na práci? Ale ano, musím předělat borovicový věnec na vchodové dveře, vypadá již příliš použitě. Mám krásnou velkou trojrozměrnou ozdobu ve tvaru Slunce, která visí uprostřed věnce a chtěla bych ještě přidat nějaké třpytivé ovoce nebo zlaté hruštičky... Nejsem si úplně jistá, co s tím vlastně udělám. Ale slibuji vám, že určitě s něčím přijdu.

10. ZAHRADNÍ MAGIE OD ZÁKLADŮ

Co si myslíte, že promění obyčejnou květinovou zahradu v kouzelnou? Jaké prvky si představíte, když budete chtít z vašeho dvorku kolem domu udělat posvátné místo? Zamyslete se nad tím na chvíli. Můžete totiž pracovat se čtyřmi základními prvky přírodní magie; zemí, vzduchem, ohněm a vodou. Skvělým začátkem bude, když je dokážete do vašeho prostoru zahrnout všechny. Napadá vás ještě něco jiného? Ano, můžete najít mnoho různých soch reprezentujících bohy a bohyně. Ty můžou vytvořit šikovnou zahradní dekoraci. Dokážu si teď představit, jak se kolečka ve vaší hlavě otáčejí na plné obrátky...

Ale předtím, než začnete skutečně přemýšlet nad zahradnickými doplňky a všemi těmi titěrnostmi, zastavte se ještě na chvíli. Musím vám totiž objasnit, že jsem vůbec neměla na mysli nákladnou výbavu, kterou budete muset jít okamžitě koupit. Ne, přemýšlela jsem jako čarodějnice. Představovala jsem si spíše něco více oduševnělého a metafyzického. Tak, teď jsem vás zmátla, že?

Nejdůležitějším článkem celé proměny vaší obyčejné zahrádky v kouzelnou jste totiž vy. Ano, vy. Vy a vaše magická vůle a úmysly. Popravdě rozdíl mezi obyčejnou a magickou zahrádkou tvoří dobře uvážený akt požehnání tohoto místa za účelem vytvoření stálého duchovního prostoru. Z vaší zahrádky se tím stane místo na pěstování rostlin a zároveň na vykonávání magie. Pokud chceme vstoupit do světa kouzel a zahradní magie, musíme hlavně zapomenout na všechny předsudky. Je čas vykročit vpřed a dát se do práce. Nejjednodušší cestou, jak na to, je vyjít ven a začít pracovat na zahrádce.

Nastala chvíle, kdy si musíte ušpinit ruce od hlíny. Musíte uvést do praxe vše, co jste se naučila o květinovém folkloru a kouzelném bylinkářství. Udělejte z toho součást každého dne. Ve chvíli, kdy začnete pracovat ve jménu všech těchto tradic, stane se vaše zahrada místem, kde se budou setkávat oba vaše životy; kouzelný i obyčejný.

Sladké je učení, které příroda přináší.

WORDSWORTH

PŘÍRODA, NEJZÁKLADNĚJŠÍ POSVÁTNÉ MÍSTO

V kapitole dvě jsme mluvily stručně o tom, jak vytvořit vaši vlastní venkovní svatyni. Pojďme teď tuto myšlenku trochu rozšířit. Najděte si venku klidné a tiché místo, kde se vám bude dobře zařikávat a zahradničit. Vyjděte ven hned teď a hledejte místo, které se vám zdá nejpříhodnější. Určitě ho poznáte. Budete cítit malé chvění nebo zvláštní vzrušení. Někteří lidé mají smysl pro klid a upozorují na takovém místě větší aktivitu hmyzu; například včel a motýlů.

Mé posvátné místo tvoří celý dvůr. Je obklopen dva metry vysokým plotem a na jedné straně jej chrání velké javory. Zahrnuje vnitřní dvůr, stinná místa, besídku porostlou popínavými růžemi a malou fontánku. Na druhé straně dvora je plně slunce, které vytváří prosluněný pruh země po celé délce našeho domu; je to sluneční postel pro všechny rostliny.

V této části mám růže a všechny kouzelné bylinky, které mají rády sluneční paprsky. Rostou zde hezky pohromadě, ve venkovském stylu: čisteč vlnatý, vysoká perovskie lebedolistá, routa, několik druhů řebříčku, třapatky, plaměnky, kopretiny a boubelíky větší. Vstupní bránu do mé zahrádky tvoří růžový klematis, vyrůstá z jednoho rohu a pne se přes celý plot až na druhou stranu.

Přestože je celý náš dům obklopen zahradami, je to většinou zde, na mém „pracovním místě“, kde se shromažďují návštěvy. Jsou sem jednoduše vtahovány nějakou vyšší silou. Všechna ta kouzelná práce, kterou jsme zde já a celá má rodina vykonali, musí určitě sama o sobě vytvářet mystickou energii.

Chtěla bych poznamenat, že vaše kouzelná zahrádka určitě nemusí zabrat celý dvůr. Mám přátele, kteří mají na své kouzelné rostlinky vyhrazen prostor na verandě nebo dokonce jen na balkóně. Stačí přidat jen stolek a pohodlné křeslo.

Moje přítelkyně Amy používá čalouněné proutěné křeslo a malinký konferenční stoleček, na kterém má svíčku a další magické pomůcky. Miluje to tam. Když zažene děti do postele, nalije si sklenku vína, zabalí se do deky a sedne si do té osamělé nádhery, čte si, odpočívá nebo se věnuje kouzlům.

Malá nebo velká, na rozměrech vaší kouzelné zahrádky vůbec nezáleží. Nevyžaduje přesné dispozice. Vycházejte z toho, co máte k dispozici. Já mám sice velký dvůr, ale pro praktikování magie si na něm vždy vyberu malé místo. V květnu, když kvetou růže, sedávám v besídce. V průběhu horkých letních dnů pracuji ve stinných částech. Za noci měsíce v úplňku stojím uprostřed části, která je ve dne v plném slunci a odřikávám své kouzelné formulky. Nikdo mě tam nemůže vidět. Jsem ukryta před zraky všech za vysokým plotem, a navíc je zahrada otočena jihovýchodním směrem, což mi umožňuje výhled na rostoucí měsíc. Někdy jen jednoduše vytáhnu ven malý stoleček, posadím se před něj doprostřed zahrádky a zapálím na něm jednu či dvě svíčky.

Některé čarodějky si mohou zřídit své posvátné místo na piknikovém stole a jedním okem neustále kontrolovat malé děti, které běhají kolem. Můžete také hodit na zem deku a sednout si vedle svého oblíbeného kvetoucího keře. Nebo provozujte magii v poklidu pod stromem. Musím zopakovat to, co jsem již říkala na začátku; vše záleží na tom, kde se cítíte nejlépe. V ideálním případě byste měla být obklopena přírodou. Na terase, na balkóně nebo v zahradě se zahradní čarodějnice vždy přizpůsobí prostředí a jdou tam, kam je táhne jejich podstata.

ZAKLÁDÁNÍ VAŠEHO POSVÁTNÉHO MÍSTA

Při zakládání vašeho posvátného místa je důležité vyznačit si na něm všechny čtyři světové strany. Pokud potřebujete použít kompas, klidně to udělejte. Jinak se postavte zády k vycházejícímu slunci a rozpažte ruce do stran. Vytvoříte tak písmenko T. Teď můžete jednoduše určit světové strany. Vaše záda směřují na východ, levá ruka na jih, nos na západ a pravá paže na sever. Máte to? Můžete si v zahradě vytvořit značky, které vám budou tyto směry neustále připomínat. Použijte na to například malé dekorativní nebo leštěné kamínky.

Světové strany můžete vyznačit také obyčejnými kameny nebo jinými přírodními materiály. Zkuste si namalovat čtyři hladké kameny podle toho, jaký směr označují. Zelený by měl směřovat na sever a symbolizovat zemi, žlutý na východ a znamená vzduch, červený jako oheň na jih a nakonec modrý jako voda směřující na západ. Můžete si jimi přímo vymežit své posvátné místo.

Nezamlouvá se vám použití kamenů jako ukazatelů? A co květináče? Tady je nápad... Všechny červeně kvetoucí rostliny jako je šalvěj nebo nevadlec, dejte do květníku ukazujícího jih. Nádherně tak vyznačíte

prvek ohně. Plaménkovité květy a teplé barvy krásně doplní energii tohoto místa.

Další barvy, které můžete zakomponovat, jsou zemsky zelené lupení a kapradiny pro sever, modře a fialově kvetoucí rostliny na západ a konečně žluté a bílé na východ. Jaké druhy květin, které můžete použít, si dokážete představit?

Stejně jako jsme hovořily o světových stranách a barvách, které jim náleží, věnujme se teď přírodním prvkům. Rozšíří to vaši zahradu a přírodní magii a pomůže lépe pochopit všechny čtyři kouzelné prvky.

K zemi se nejlépe hodí kameny a krystaly. Vzduch výborně doplní několik spadnutých pírek, které sama nasbíváte. Jestli chcete oslavit větrík, co pofukuje ve vaší zahradě, pověste si několik cinkajících ozdůbek nebo umístěte ptačí krmítko směrem k východu. Oheň nejlépe uctíte lucerničkami a svíčkami nebo nějakým dekorativním osvětlením celé zahrady. A konečně, vodu může představovat fontánka nebo jen umělý zdroj vody pro ptáčky, například talířek, ve kterém se mohou koupat nebo mistička na pití. Přilákejte do své zahrady ptáčky, veverka a užitečný hmyz. Vytvořte pro ně, a tím zároveň také pro sebe, šťastný domov.

Teď, když už je váš kouzelný prostor vymezen (nebo přinejmenším naplánován), musím vám poskytnout nějaká zaříkadla, která se pro tuto situaci hodí. Tato trojice základních zaklínadel může být použita na vymezení vašeho místa a posvěcení kouzelné zahrady a květin.

Poznámka: Pokud chcete, můžete použít vílí zaklínadlo z kapitoly 7.

POŽEHNÁNÍ ZAHRADY

OZNÁMENÍ POSVÁTNÉHO MÍSTA

*Volám duchy přírody, Velkou Matku a Otce,
stůjte při mně síly země, vzduchu, ohně a vody.
Spojte svou sílu s mou magií, zůstaňte při mně.
Problašuji teď toto místo za posvátné.*

POŽEHNÁNÍ PŘÍRODNÍCH SIL

*Volám vodu, zemi, obeň i vítr,
propůjčete mi svou tajemnou sílu.
Má zahrada je teď posvátným místem,
těmito čtyřmi prvky ji světím.*

POŽEHNÁNÍ ZAHRADY

*Díky obdobím deště, slunce a sněhu
mou mé květiny radostně růst.
Od zimy do jara, od jara do podzimu,
Pane a Paní, požehnej jim všem.*

Věci, které mají kouzelné zahrady společné, jsou jednoduché. Nacházejí se venku u domu, takže máte všechny rostlinky a bylinky na dosah ruky. Nesmí tam také chybět pracovní prostor – místo k sezení, malý stolek nebo jiný bezpečný povrch, na kterém můžete pracovat. Nechybí ani reprezentace prvků. A konečně, posvátná místa jsou zasvěcená, požehnaná a v podstatě soukromá.

Pokud je vaše kouzelná zahrada v současnosti načrtnuta jen v těch nejzákladnějších obrysech, neztrácejte odvahu. Máte plno času a příležitostí k jejímu vybudování. Místo zoufalství přemýšlejte o možnostech! Udělejte si plán. Rozhodněte se, co můžete v příštích několika letech podniknout pro vylepšení vaší zahrádky. Začněte s malým prostorem, později jej budete moci postupně rozšiřovat.

*...stříbrné zvonky a námel skořápky
a krásné dívky, to všechno v řadě.
MATKA HUSA*

JAK ROSTE VAŠE KOUZELNÁ ZAHRÁDKA?

Nejdříve vám všem musím nastínit situaci. Má zahrádka nevznikla jen tak sama přes noc. Trvalo to několik let. Zahrady se neustále vyvíjejí a mění. Kouzelnické i obyčejné zahradnice se stále něco učí a zkoušejí nové

věci. Já a celá moje rodina každé jaro přesazujeme nebo ořezáváme trvalky. Ráda jednou za čas zkusím nové typy rostlin. Ukažte mi zahradníka, který to nedělá.

Uchytí se všechny mé nové sazenice bez problémů? Ne, určitě ne vždy. Také se dopouštím chyb. Někdy si člověk gratuluje, okouzlen svým talentem při výběru nových sazenic, jindy zase naopak, pokud se něco nezdaří, jen těžce nese svoji prohru.

Například jsem byla nucena zlikvidovat většinu prosluněných záhonů, neboť se mi všude rozrostla pupalka dvouletá. Pupalka dvouletá je nádherná trvalka s růžovými květy, která snese velmi chudou půdu. Nicméně je také velmi agresivní a může se za pár let velice jednoduše rozrůst po celém záhoně. Mně se stalo, že začala příliš utiskovat ostatní magické trvalky.

V boji s trvalkami jsem zaujala jednoznačný postoj. Zkontrolovala jsem kalendář a ve fázi ubývajícího měsíce vykopala z půdy všechny menší rostliny. Potom můj starší syn zoral celý záhon rýčem, přičemž obešel jen ty největší trvalky, které jsem nebyla schopna odstranit. Sousedé si určitě mysleli, že jsem zešílela, když obdělávám záhon takovým radikálním způsobem. Ale on to potřeboval. Musela jsem ty pupalky zničit všechny. Pohnojila jsem potom půdu kompostem a humusem. Já, můj manžel a syn jsme plaměnky, řebříček, třapatky a všechny ostatní trvalky zasadili hned ten samý den zpět do vylepšeného záhonu. Na závěr jsme je všechny pořádně zalili vodou z konve (nechtěla jsem je všechny hned zničit proudem vody z hadice). Později toho večera jsem vyšla ven a zkontrolovala přesazené květiny. Některé potřebovaly ještě trochu vody. Zalila jsem je všechny ještě jednou a požehnala celé zahradě, aby se rostlinkám dařilo.

Ten rok jsem byla odměněna bující a zdravou venkovskou zahradou. Následující léto neuvěřitelně obrazila třapatka a plaměnka dosáhla výšky 1,5 metru. Je to skutečně tak, mám fotku dcerky hned vedle plaměnky, ta květinka je téměř stejně vysoká jako ona. V průběhu června a července, když plaměnka kvetla, byla naše zahrada nádherně provoněná. Nejvýraznější to bylo v noci, kdy to venku vypadalo jako v pohádce. Je úžasné, co dokáže trocha těžké práce a magie, co myslíte?

*Naslouchám řeči země,
abych použila řeč zabradníků
a nikdo z mých přátel ani nepřátel
nenajde jednoduchý způsob,
jak mě od tobo odvrátit.*

HENRY ST. JOHN, LORD BOLINGBROKE

ZAHRABAT SE

Neuvěřitelné, zahrabali jsme se celkem dost, nemyslíte? Podívejme se na to... hovořily jsme o tom, jak zase začít žít v souladu s přírodou. Probrali jsme společně kouzelné rostliny a stromy. Odhalili jsme nečekané tajemství, že čarodějné bylinky a rostliny můžete najít všude, a pro průměrnou zahradnici je velmi jednoduché je vypěstovat. Strávili jsme svůj čas konstruktivně sledováním postavení planet a zahradničením za svitu měsíce. Přivítali jsme bohyně a promluvili o jejich vztahu k přírodním silám. Mluvili jsme o měsíčních znameních a s nimi spojených chvílích vhodných pro zahradničení. Probádali jsme také středověké zvyklosti spojené s pěstováním květin a neopomněli jsme ani radosti a strasti spojené s prací s přírodou a říší víl. Zahrnuty byly také nápady na kouzelné zahradnické potřeby, a ty vytvořily knihu kouzelných nápadů. Dokonce jsme společně prošli několik návrhů, jak slavit Sabat s rodinou. Nakonec jsme zosnovali myšlenky týkající se vytvoření a požehnání magické zahrádky a posvátného místa.

Tak, co nám ještě zbývá? Je to ta nejtěžší část celého kurzu; musíte se všechny základní informace naučit z paměti. Přeneste nově nabyté znalosti do kouzelnické praxe. A nakonec si vytvořte svá vlastní magická zařádkla.

*Světlu se zdál divný, měl ostýchavý pobled,
pole byla jeho studiem, příroda knibou.*
ROBERT BLOOMFIELD

ÚTOK NA LITERATURU

Je čas zaútočit na knihy. Navštivte knihovnu a začněte pročitat články o trvalkách, zahradničení všeobecně a také o bylinkách. Určitě to stojí za váš čas. Jděte do většího knihkupectví a podívejte se na zlevněné knihy. Obvykle se vám podaří najít velkou slevu na jednu či dvě knihy o zahradničení. Promluvte si s ostatními zahradníky o tom, které knihy mají nejraději. Podle mého názoru se vám zajisté budou hodit tyto knihy o bylinkách a magii:

BREMNESS, Lesley: Bylinář: zdraví, krása a radost, Fortuna Print, 2003.

CUNNINGHAM, Scott: Techniky přírodní magie, Grada, 2009.

CUNNINGHAM, Scott: Magická encyklopedie drahých kamenů a krystalů, Fontána, 2004.

CUNNINGHAM, Scott: Věštění pro začátečníky, Fontána, 2000.

WALKER, Barbara: The Women's Dictionary of Symbols and Sacred Objects, Castle Books, 1988.

VALIENTE, Doreen – An ABC of Witchcraft Past and Present, Phoenix Publishing, 1973. Tohle je skvělá obecná referenční kniha.

FARRAROVÍ, Janet a Stewart: The Witches' Way, Phoenix Publishing, 1984. Důkladná a jednoznačně britská klasika.

Česky vyšlo: Čarodějství dnes – rukověť moderního čaroděje, Ivo Železný, 1996.

CONWAY, D.J.: Moon Magick, Llewellyn, 1995.

Ať už vyhledáváte nové myšlenky, nebo jen chcete informace a poznámky ke konkrétním božstvům, tohle je skvělá kniha a patří k mým oblíbeným.

Dobře si tyto knihy prohlédněte. Všimla jste si, že většina autorů zabývajících se pohanstvím či hnutím Wicca má ve svých bibliografiích uvedené autory jako Scott Cunningham, Doreen Valientová, Janet a Stewart Farrarovi? Myslíte, že pro to existuje nějaký důvod? Pokud vlastníte nějakou moderní knihu kouzel, která vám skutečně pomohla a máte ji ráda, podívejte se na seznam bibliografie. Pečlivě si ho projděte, oprašte svoji kartičku do knihovny a dejte se do hledání. Je to jakýsi druh hledání, pátrání po znalostech.

Je tak lehké fňukat a stěžovat si na nedostatek pokrokového materiálu, a o tolik těžší experimentovat a vytvořit si svůj vlastní. Zabere to dost času a sil, ale stejně potřebujete něco, co vás zaměstná v deštivých dnech a za dlouhých zimních večerů (nepokoušejte se mi naznačit, že nevíte jak). Základní shody můžete najít všude. Obracejte se na ně, dokud se nenaučíte z paměti základy zahradní magie.

Vynalézavá zahradní čarodějnice je ta, která pečlivě prozkoumá různé kouzelné tradice, pantheon bohů a zná základní soulad mezi magií a květinami. V takovém případě totiž může velmi lehce vynalézt vlastní kouzelná zaříkadla. Nejúčinnější kouzelné formule a zaříkadla jsou ty, které si vymyslíte sama.

Stvoření malé květinčky je otázkou mnohaletého snažení.
WILLIAM BLAKE

TVORBA VAŠEHO VLASTNÍHO STYLU MAGICKEHO ZAHRADNIČENÍ

Veršovat nebo neveršovat, to je otázka. Pokud máte problém s vytvořením veršů, které by se rýmovaly (a nemáte doma třináctiletou rýmující čarodějnicí), zkuste si pořídit slovník rýmů. Ať jsou vaše rýmy krátké, milé a jednoduché. Nezatěžujte se tím, aby to znělo jako Byron nebo Yeats. Ráda vymyslím velice elementární kombinace slov, které se navzájem rýmují. Držím se pravidla, že v jednoduchosti je krása.

Zpočátku se mi z pokusů vytvořit rým svíral žaludek. Koho jsem se snažila ošálit? Nejsem přece žádná básnířka. Když jsem se snažila vytvořit plynule ubíhající a vytříbený verš, stal ze se mě uzlíček nervů. Pak jsem si uvědomila, že to není nic pro mě. Nesmysl, sarkasmus a vtip. Jakkoliv vážná jsem se snažila být, vždy z toho vzniklo něco humorného. Tak jsem nakonec vytvořila zaříkadla podle svého gusta. To ze mě sňalo celé to tíživé břemeno a já jsem si zase celý proces začala užívat. A tak, zázrak nad zázraky, vše se v dobré obrátilo.

Použijte svou představivost. Úplně jsem ztratila povědomí o tom, kolikrát už jsem vám tohle doporučila. Hledejte inspiraci všude, ale zejména v přírodě. Můžete sama sebe přistihnout, jak tvoříte nová zaříkadla na těch nejneobvyklejších místech...

Zatímco jsem se procházela lesem a marně se snažila vydržet s rodi-

nou na lovu pstruhů, vymyslela jsem celou řadu nových zaříkad. V té době jsem dokončovala první návrh této knihy a představila jsem si, že se všemi těmi zaříkadly bych mohla vysvětlit také techniku odlévání kruhu. (Bylo to ode mě velice povrchní.) Dlouho ve mně hlodala myšlenka popsat techniku odlévání kruhu a zahrnout do ní kouzelné rostliny a bylinky.

Teď již víte, že kompletní zaříkání světových stran zahrnuje pozdravení každého směru, oslovení potřebných prvků, vyzvednutí jejich charakteristických kvalit a vlastností. Například západ, voda, láska... ještě mě dokážete vnímat?

Jak jsem se tak potulovala po břehu řeky a obdivovala planě rostoucí květiny, narazila jsem na nádhernou kvetoucí hortenzii. Potom jsem si poblíž všimla malého houževnatého cypřiše. Rostl kousek od velkého dubu a byl obklopen mnoha malými duby, rostoucími v kruhu kolem něj. Co kdybych se namísto odlévání kruhu zabývala magií stromů?

Když jsme se vrátili zpět do auta na oběd, rozhlédla jsem se kolem sebe a zaměřila se na všechny ty druhy stromů, které rostly planě v parku. Po jídle jsem poslala všechny ostatní zase ven, vzala do ruky svůj poznámkový blok a napsala následující.

Toto kouzlo se týká světových stran s odvoláním na stromy a jejich kouzelné atributy. Určitě si povšimnete, že je tam vždy zmíněna také ideální denní doba, světové strany a soulady s ostatními prvky. Pokud chcete použít toto zaříkadlo, začněte na východě. Oslovte každou světovou stranu a pak se začněte obracet zvláště na každý další směr po své pravici. Potom se posuňte směrem dovnitř a uzavřete tak kruh.

KRUH STROMŮ

*Na východě v ranním vánku javorové listí šustí,
prvku vody, volám tě pro inspiraci, navštiv mě, prosím.
Na jihu polední slunce svítí přes mocný dub,
volám prvek ohně, aby mi přinesl sílu a světlo.
Na západě se vrba kymácí za soumraku u stříbřitého pramene,
volám prvek vody pro lásku a dar druhého pobledu.
Na severu roste cypřiš, strom půlnoci,
země, poskytni mi ochranu, vědění a sílu.
Čtyři různé magické stromy, čtyři různé doby síly.
Tento kruh stromů je nyní tvořen kořenem, stonkem, listem a květinou.*

Pokud chcete kruh stromů otevřít, začněte na jihu. Uvolňujte každý prvek zvlášť s láskou a díky. Zkuste něco podobného:

Zemi, mockrát ti děkuji za přítomnost. Odejdi v míru. Buď požehnána.

Potom se točte po své levici a rozlučte se každým prvkem – se západem, jihem a konečně také s východem. Nakonec ještě otevřete kruh použitím starého, ale dobrého zaříkadla: „Kruh je otevřen, ale není rozbit. Šťastné setkání, šťastné rozloučení a šťastné setkání zase někdy přistě.“

*Je to rozmarýn, ten je pro připomenutí;
modlete se, milujte a pamatujte: a jsou to macešky,
ty jsou pro zamyšlení.
SHAKESPEARE, HAMLET*

PSANÍ VAŠICH VLASTNÍCH KVĚTINOVÝCH ZAŘÍKADEL A KOUZEL

Dokážete si představit, jak začnete psát svá vlastní zaříkadla a kouzla? Pamatujete si všechny ty tabulky týkající se souladů různých prvků? V mé knize jste mohly najít astrologická spojení, magii barev, krystalů, božské souvztažnosti, řeč květin a kouzelné rostliny. Opřete se o ně. Určitě vás povedou.

Na samém počátku vlastní tvorby kouzelných zaříkadel jsem vždy napsala na papír vše, co mě napadlo. Tímto způsobem jsem dokázala vychytat všechny maličkosti, a také mi to pomohlo vybrat a poté použít příhodné krystaly, květiny a bylinky, které spolu dobře vychází. Zde jsem pro vás připravila pracovní tabulku kouzel.

PRACOVNÍ TABULKA KOUZEL PRO ZAHRADNÍ ČARODĚJNICI

Cíl:

Den:

Fáze měsíce:

Měsíční znamení:

Oslovené božstvo:

Použité bylinky a jejich kouzelné schopnosti:

Použité rostliny a jejich magické vlastnosti:

Barva svíčky (pokud zahrnete také magii svíček):

Krystaly nebo kameny:

Kouzelná formule nebo verš:

Nastavení (výbava, jako svícny, váza, kotlík, ohnivzdorná miska):

Výsledky (jak dlouho trvala práce na tomto kouzle,
jestli jste upozorovala nějaké výsledky):

Uvedu teď pár užitečných příkladů, jak to všechno skloubit dohromady. Představte si, že sedíte doma a máte nepříjemný zánět dutin. (Ode mě to momentálně nevyžaduje žádnou zvláštní obrazotvornost, neboť právě jeden takový mám. A navrch k tomu všemu jsem ještě úplně ztratila hlas.) Poté, co mi doktor před dvěma dny předepsal antibiotika, se pomalu začínám dávat dohromady. Nicméně zítra bych se měla vrátit do práce a pořád jsem ještě hodně slabá. Rozhodla jsem se tedy vzít věci do vlastních rukou a vykonat pro sebe nějaká léčivá kouzla.

Tak tedy, jaké rostliny a byliny mám momentálně k dispozici? Je konec listopadu a při pohledu z okna zjišťuji, že růžový keř ještě stále kvete. Říká se mu Láska a jeho květy jsou červené a bílé. Bude to skvěle fungovat, neboť obě tyto barvy náleží bohům. Okvětní lístky růže se v magii používají na „urychlení procesů“, a proto je můžu použít na urychlení svého vlastního uzdravení. Bílá barva se v magii používá úplně na vše a červená se často objevuje v léčivých obřadech.

Přehodila jsem přes sebe kabát, nazula boty a vyšla se zahradnickými nůžkami ven. Co bych ještě mohla venku najít? Včera v průběhu deště spadlo i pár krup. Zahrada je mrazivá, jiskřivá a vypadá přímo magicky. Z větévek a rostlin visí malé kapičky ledu. Jsem ohromena, že ten růžový keř se ještě stále má tak k světu. Prošla jsem rychle zahradu a sebrala trochu šanty kočičí, lístek či dva ze zeleného řebříčku a routu.

Uvnitř jsem dala všechny tyto rostliny s výjimkou šanty kočičí do vázy a sedla jsem si, abych si před vykonáním kouzla vytvořila pracovní tabulku. Šantu kočičí jsem dala kočkám, neboť od té doby, co jsem vešla do dveří, jsem se jich nemohla zbavit.

Mé poznámky vypadají nějak takhle...

Cíl: uzdravit se a zbavit se infekce dutin.

Den: čtvrtek – náleží planetě Jupiter. Jeho dny jsou nakloněny zdraví a štěstí. (Podívejte se do kapitoly 6.)

Fáze měsíce: dorůstá, zítra bude úplněk. Umocní tak ozdravný proces. Úplněk dává zvláštní sílu.

Měsíční znamení: býk, den země. To se hodí, děláme přece pozemská kouzla.

Oslovené božstvo: bohyně Matka.

Použité bylinky a jejich kouzelné schopnosti: routa uzdravuje z nemocí. Řebříček je čarodějná rostlinka a používá se ke všem účelům.

Použité rostliny a jejich magické vlastnosti: červené a bílé okvětní lístky růže urychlují věci a podporují klid a lásku. (Podívejte se do kapitoly 1.)

Barva svíčky: bílá. Na všechny účely. (Mám po ruce vždy hromadu obyčejných čajových svíček.)

Krystaly nebo kameny: krevel a malachit pro svou léčivou energii. (Podívejte se do kapitoly 8.)

Kouzelná formule nebo verš:

Mrazivé bílé a červené okvětní lístky, pomozte mi z této nepříjemné situace.

Posvátné rostlinky s léčivou silou, propůjčte mi své kouzlo. Obdarujte mě silou a dobrým zdravím, abych mohla zpět do práce, s malou pomocí růže, léčivé routy a kouzelného řebříčku.

Nastavení: už jsem dala do vázy růže i všechny ostatní zelené bylinky. Vázu postavím vedle kotlíku, v němž bude čajová svíčka a dva kamínky podporující zdraví. Celé to postavím v obývacím pokoji na litinová kamna. Je to bezpečné místo, kde můžete nechat hořet svíčku uvnitř malého kotlíku, neboť kočky se budou držet dál a mé dospívající děti ví, že na to nemají vůbec sahat.

Odlijte kruh. Oslovte oblíbenou světovou stranu nebo použijte „kruh stromů“.

Zavolejte si na pomoc Bohyni:

„Velká Matko, volám tě. Pomoz mi uzdravit se rychle z této nemoci.“

Zapalte svíčku a odříkejte to třikrát.

Zhluboka se nadechněte, zavřete oči a představte si kořeny vrůstající do země. Představte si všechnu únavu, obtíže a nemoc, jak odcházejí pryč, do země, kde se bezbolestně vstřebají. Teď si představte, jak se k vám zpět vrací léčivá síla země. Začíná to chodidly, pak se rozproudí do celého těla. Zvedněte ruce a zatřepejte prsty. (Ráda si představuji, že mé prsty jsou jako lístky na stromě.) Musíte se cítit silnější a šťastnější. Dejte ruce dolů. Zhluboka se nadechněte a vyfoukněte ústy. Otevřete oči.

Poznámka: toto je má verze „ukotvení a vystředění“.

Otevřete kruh.

Svíčku nechte dohořet. Nechte květiny v nejpoužívanějším pokoji (v mém případě je to obývací pokoj).

Vidíte, není to tak těžké. Zabralo mi to, od začátku až do konce, asi půl hodinky. To zahrnuje napsání zaříkadla, obstarání všech potřebných pomůcek a vyřknutí zaklínadla. Žádné velké ciráty. Jsem především prak-

tická čarodějnice. To je důvod, proč byste měla dobře znát všechny základy. Až nastane čas na kouzla, vy prostě budete moci hned začít.

Musím se přiznat, že mám tuto kouzelnou formuli hrozně ráda. Myslím, že jsem ji nazvala „Léčivé kouzlo mrazivé růže“. Vy teď jděte, vezměte si příklad z mého pracovního listu a dejte se do práce. Použijte návod na jiná kouzelná zaříkadla v této knize a na všechna budoucí, která vytvoříte jako zahradní čarodějnice.

Začněte ve vaší knize kouzla novou sekci s nadpisem „Má květinová kouzla“. Vymyslete si nějaké vlastní verše a kouzla. Nenechte se vyděsit těmi prázdnými stránkami. Přemýšlejte o novátorské zahradní magii, kterou můžete vykouzlit úplně sama. Určitě to dokážete. Vím to.

GRATULUJI, STALA SE Z VÁS ZAHRADNÍ ČARODĚJNICE

Měli bychom se na chvíli zastavit a zamyslet se nad tím, co nás přivedlo k této významné události. Práce, těžká práce; studium bylin; pokusy; vůle naučit se z paměti zaříkadla a obřady, což zahrnuje také nezbytné astrologické tabulky. Zkusíte vymyslet kouzlo a požehnáte si své vlastní posvátné místo.

Vrátili jsme se zpět k přírodě a srovnali se s astrologickým průběhem roku jeho poznáním a slavením změn ročních období v celé jejich okázalé kráse. Přemítali jsme o magii stromů, rostlin, bylin a začali se zajímat o sílu čtyř prvků. Znovu jsme objevili nevtíravý smysl pro úspěch, kterého může dosáhnout jen člověk pracující na zahradě, zatímco se potí v záři poledního slunce. Užili jsme si také kouzlo noční zahrady a ten pocit, když na vás dopadají měsíční paprsky přes listy stromů.

Byla jste odměněna špinavými koleny a chodidly; červenými zralými rajčaty a paprikami; umouněnými rukama, zlomenými nehty a první vázou magických rostlin z vaší vlastní produkce. Kolik párů gumových rukavic jste zničila, než jste je úplně přestala počítat? Předpokládám, že máte již dlouho posvěcené všechno své zahradní náčiní. (Zajímalo by mě, jaké světové straně je zasvěcena vaše motyčka.) Je to na vás. Tato kniha obsahuje dostatek informací, aby vás zaměstnala v kouzelné zahradce na pěkně dlouhou dobu.

*Přestože nevěřím, že by vyrašila rostlinka tam,
kde předtím nebylo semínko, mám obrovskou
víru v semínka. Přesvědčte mě o tom,
že jste zasadila semínko a já jsem připraven
očekávat zázraky.*

HENRY DAVID THOREAU

ZÁVĚREČNÉ MYŠLENKY

Jen když si myslíš, že je to bezpečné... další metafora používaná v zahradní magii. Dobrá tedy, určitě jsme již vysadili neuvěřitelné množství semínek, nemám pravdu? Ať už při starém nebo novém pohledu na zahradu a magii. Teď, když ve vaší hlavě klíčí všechny ty nové a vzrušující nápady, nemůžu se dočkat, co z nich vznikne. Očekávám od vás zázraky. Tak vyjděte ven a vnořte ruce do hlíny. Zasadte si všechny ty magické bylinky, stromy a rostlinky na dvorku, do květináčů a nebo truhlíků. Spřátelejte se s božstvy. Vymyslete svá vlastní kouzelná zaříkadla a recepty!

Magická stezka zahradní čarodějnice je instinktivním výběrem pro ty z nás, které cítí zázraky a božství ukryté v přírodě kolem nás. Kráčejte svou cestou moudře. Otevřete své srdce, našlapujte opatrně a uvidíte, co najdete.

*Ve stínu měsíce a v záři slunce,
šlástné zabradničení, buďte požehnána a nikomu neubližte.
Miliony žen... objevují zabradnictví.
Ostatní lidé si myslí, že je to proto,
že nemají nic lepšího na práci.
Ve skutečnosti se ale vždy vyskytuje nějaká ta činnost,
která nám stojí v cestě k zabradničení.
To ví každá z nás.
GERMAINE GREEROVÁ*

ZAHRADNICKÝ DENÍK

Sezónní pořekadla

ZAŘÍKÁVÁNÍ ZIMNÍCH PTÁKŮ (Kouzlo zahrady v zimních měsících) Při-
čarujte si tuto zimu kouzlo prosperity a míru. Vyberte si své vlastní ma-
gické symboly a za úsvitu je zakreslete do sněhu. Poté naplňte ptáčkům
krmítka nebo rozhodte hrst semínek na zem a přitom říkejte tuto kouzel-
nou formuli:

*Padající sněhu a ledový větrě
podpořte mé zimní zaříkávadlo
přineste mi blaboby a mír po celý rok
vyslyšte mé volání podobné zpěvu ptáků vítajících úsvit.
Pokud by neexistovala zima,
jaro by nebylo tak radostné.
ANNE BRADSTREETOVÁ*

Blank lined writing area consisting of 25 horizontal lines.

Blank lined writing area consisting of 25 horizontal lines.

Blank page with horizontal lines for writing.

Lined writing area with 20 horizontal lines.

Zastříhnete své růže asi o třetinu jejich výšky, aby se mohly lépe připravit na zimní měsíce. Pokud jsou vysoké 1 metr, zastříhnete je alespoň o 30 cm. Spodní část růží zakryjte spadnými listy. Teď jsou vaše růže úplně připravené na zimu. Tuto zimu neodstraňujte ze své trvalkové zahrady všechny odumřelé rostliny. Nechte je tak, jak jsou. V zimních měsících to ozvláštňují vaši zahradu. Pod sněhovou pokrývkou se budou rýsovat jejich tvary na rozdíl od zahrady, která je úplně plochá, neboť je dokonale vyčištěna. Ptáčkové také ocení nečekaný úkryt a možná se jim podaří nalézt i nějaké to zapomenuté semínko. Nasbírejte čerstvou cesmínu a stále zelené větvičky týden před Vánoci a použijte je na levnou dekoraci. Vyzdobte s nimi stůl nebo poličku, přidejte několik svíček a máte před sebou nádhernou přírodní dekoraci. (Ujistěte se, že plameny svíček hoří daleko od zelených větvíček.)

Pokuste se udělat svou vlastní ozdobu doprostřed vánočního stolu. Začněte s aranžéřskou pěnou, nechte ji pořádně nasáknout vodou a nasekejte ji, aby pasovala do mělké nádoby. Potom do pěny zapíchejte malé větvičky cesmíny a břečťanu. Můžete zvolit tvar kosočtverce nebo kruhu. Teď doplňte další materiály a varianty stále zelených rostlin. Pracujte s jedlí, odřezky zimostrozu nebo borovicí. Pokud žijete na jihu, využijte lesklé listy rododendronu a magnólie. Doprostřed bezpečně upevněte několik červených svíček. Použijte na to zelené plastové svíčky, které vložte je do pěny. Přidejte několik stužek nebo lesklých červených skleněných ozdůbek a krásné Vánoce! Pokud vás aranžování květin příliš stresuje, vezměte jednoduše několik výhonků cesmíny obsypané bobulkami, obtočte je kolem základu z červených svíček a začněte oslavovat.

*Každý kousek této země je posvátný...
každá lesklá jehlička borovice, každé písčité pobřeží,
každý mlžný opar v temném lese, každá louka,
každý bzučící bmyz. Všechno je to ve vzpomínkách
a zážitcích mých lidí posvátné...
Jsme součástí země a ta je součástí nás.
NÁČELNÍK SEATTLE, 1885*

